FEDERAL ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.-FF
BELÇİKA: 50.-BF
HOLLANDA: 3.-G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.-KRN
İSVEÇ: 8.-KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Türkiye Postası

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt A1319D

18. Mai 1984
NUMMER: 31
15 GÜNLÜK GAZETE
Adres: Donau Str.1
1000 Berlin 44
Tel.: 030/624 60 92

Baden Württemberg bölgesinde 13 bin işçi 13 Mayıs Pazar günü greve başladı

...ve metal işçileri grev gömleğini kuşandı

Metal işkolunda toplu sözleşme görüşmelerinin çıkmaza girmesinden sonra grev oylamalarına gidildi. Tekelci basının yoğun propaganda saldırısı altında yürütülen grev oylamaları patronların yalanlarına çok etkili bir yanıt oldu. Tekellerin güttüğü sözde "bilimsel" enstitüler düzenledikleri araştırmalarda "İşçilerin sadece yüzde 20'si grevden yana" derlerken Hessen ve Baden Württemberg eyaletlerinde işçilerin yüzde 80'i açık biçimde "Greve evet" dediler ve 13 Mayıs günü gece yarısı saat sıfırda, Baden Württemberg'de 13 bin metal emekçisi greve çıktı. Gazetemiz baskıya hazırlandığı sırada Hessen'deki emekçiler de greve çıkmaya hazır durumdaydılar. Bu arada işverenlerin açık seçik bir panik içine girdikleri gözlendi. Gesamtmetall kısa adıyla anılan Metal İşverenleri Genel Birliği yetkilileri lokavt tehditlerini yoğunlaştırdılar.

● Yazısı 7. sayfada

Ortak çağrı eylem birliği yönünde ileri bir adım değeri taşıyor

6 parti (PPKK, TİP, TKP TKEP, TKSP, TSİP) genel af için

Avrupa Konseyi'nin Türkiye delegasyonuyla ilgili kararı kendi ilkeleriyle çelişiyor

Sahtekârlık ! Konsey delegeleri sahte listelerle aldatıldılar

Türkiye demokratlarının istemlerini içeren metne imza koyanlar arasında Federal Alman Sosyal Demok-

ortak çağrı yaptı

Türkiye'de yasal çalışmaları yasaklanmış olan altı partinin ortak çağrısında **"Politik tutukluların özgürlüklerine kavuşturulması için mücadelenin, dünyada barış, ülkemizde demokrasi, halka iş, ekmek için verilen mücadelenin bir parçası olduğu"** vurgulanıyor. Ortak çağrıda yer alan istemlerin çeşitli politik görüşten güçlerce ve geniş halk yığınlarınca benimsendiği de belirtiliyor. Ortak çağrı cezaevlerindeki yurtseverlere yalnız olmadıklarını dile getirerek birlik ve direnişlerini güçlendirmeleri gereğine işaret ediyor

● Yazısı 3. Sayfada

Sosyal Demokrat Partisi'nin ünlü başkanı Willy Brandt **da var**

●

Batı Avrupa'da yürütülen imza kampanyasında ulaşılan boyut gericiliği çılgına çevirdi

● Yazıları 4-5 ve 16. Sayfalarda

Madalyonun öbür yüzü

Ahmet KARDAM

Avrupa Konseyi'nin 7 ve 11 Mayıs tarihleri arasındaki toplantısı yapıldı. 8 Mayıs günkü oturumda yapılan oylama sonunda Türk delegasyonunun yetki belgeleri onaylandı ve diktatörlüğün 12 temsilcisi Genel Kurul'un koltuklarına **"yetkiyle"** kurulduular.

Türkiye konusu, Konsey çalışmalarının üç gününü aldı. Bu üç uzun günden çıkan sonuçlar üzerinde durmak istiyoruz.

Demokrasiyle yakından veya uzaktan ilgisi olmayan bir rejimin temsilcilerine Konsey Genel Kurulu'nun kapılarının açılması, Amerikan yönetiminin ve Batı Avrupa gericiliğinin attığı yeni bir adımdır. Geçen sayımızda yazmıştık: ABD yönetimi ve NATO'cular, Türkiye'deki faşist yönetime Avrupa Konseyi'nden **"demokrasi"** karnesi çıkartmayı amaçlıyorlardı. Böylelikle Türkiye'yi Ortadoğu'daki tehlikeli oyunlarında daha rahat kullanabileceklerdi.

Ama ne Amerikan yönetimi ve Batı Avrupa gericiliği, ne de onların koltuk altına sığınmış olan Evren ve Özal amaçlarına tümüyle ulaşamadılar. Türkiye'yi Batı Avrupa kamuoyunun gündeminden çıkarmayı başaramadılar. Sosyalist grup komünist grupla birlikte oy kullanınca, Türkiye'deki faşist rejime 50 tane **"hayır"** oyu çıktı. 10 Mayıs günkü oturumda ise, Türk delegasyonuna kabul oyu vermiş olanların büyük bir çoğunluğu, bu kez, Türkiye'de **"demokrasi olmadığını"** belgeleyen karar tasarısına oy vermek zorunda kaldılar. Böylece Konsey'in Türkiye'deki rejime **"temiz"** kağıdı vermesini sağlayamadılar.

Ama bizim asıl üzerinde durmak ve işaret etmek istediğimiz nokta başka. Belirleyici olan Avrupa Konseyi gibi şu ya da bu uluslararası kuruluşun aldığı kararlar değil, onlara bu kararları aldırtan güçlerdir. Daha doğrusu karşılıklı güçler dengesinin durumudur.

Federal Almanya ve İngiltere başta olmak üzere bellibaşlı Batı Avrupa ülkelerinin parlamentolarında ve hükümetlerinde, Amerikan atom füzelerinin Avrupa kıtasına yerleştirilmesini engelleyecek bir güç dengesi henüz ortaya çıkmamışken, bu parlamentoların gönderdiği delegelerden oluşan Avrupa Konseyi'nden, Amerikan yönetiminin baskılarına karşı koyan ve Konsey kapılarını Türk delegasyonuna kapayan bir karar çıkması zaten pek olanaklı değildi. Ama bu, işin yalnızca bir yanı.

Madalyonun öbür yüzünde ise, Türkiye halkının bağımsızlık ve demokrasi özlemi var. Türkiye demokrasi güçlerinin şimdilik esas olarak cezaevlerindeki direnişlerde sembolleşen boyun eğmeyişleri var. Bu soylu direnişin yurt dışındaki temsilcileri olan Türk ve Kürt işçi örgütlerinin ve politik göçmenlerin 130 bini aşkın **"af"** imzasıyla Konsey'in kapısına dayanışları ve içine girişleri var. Hepsinden önemlisi, **altı sol partinin** omuz omuza vererek Evren ve Özal diktatörlüğünün karşısına dikilişi var.

Birçok Avrupalı parlamenterin de belirttiği gibi, Avrupa Konseyi bu toplantısında, Türkiye'deki faşist rejimin alternatifini, yani Türkiye'de her türlü yasal çalışması yasaklanmış olan gerçek demokratik muhalefetin temsilcilerini tanıdı. Evren ve Özal'ın cezaevlerinde yoketmeye çalıştığı sol güçler ortaklaşa kurdukları bir delegasyonla Avrupa Konseyi'nde gericiliğe serbestçe at oynatma olanağı vermediler.

Amerikan yönetiminin güdümündeki Batı Avrupa gericiliği Avrupa Konseyi'ne **"Türkiye'deki rejim demokratiktir"** dedirtemediyse, bunun nedeni, madalyonun öbür yüzünde duran ve faşist diktatörlüğün karşısında boy atan bu demokratik muhalefete güç yetiremediğindendir. Konsey'deki tartışma ve oylamalardan çıkan sonuçların içerisinde en önemlisi de işte budur.

Devrimci sanat bir savaşçısını yitirdi: Vasıf Öngören öldü

Yazısı 8. Sayfada

Sovyetler Birliği Olimpiyatlara niçin katılmıyor?

Yazısı Sayfa 9'da

●

Savaş ile barış arasında bir ülke: Nikaragua !

Eric VENTURINI

Yazısı Sayfa 10'da

●

Sıkıyönetim komutanına göre işkence yasalara uygun

Yazısı Sayfa 5'te

Anavatan Partisi yönetiminde, devletin kilit noktalarında, bakanlar kurulunda ve belediyelerdeki MHP kadrolarını açıklıyoruz

ANAP devlet ve hükümet MHP'lileşiyor

6 Kasım seçimlerinde "dört eğilimden oy alarak" iktidara gelen Anavatan Partisi, yerel seçimler sırasında AP, CHP ve MSP'den aldığı kadroları yitirdi. Buna karşılık MHP "kendi partisini" kurdurtmak yoluna gitmedi ve ANAP'ta etkin olmayı yeğledi. Bunda başarılı da oldu. Bugün bakanlıklarda, yüksek bürokraside, belediyelerde ve ANAP yönetiminde MHP'li faşist kadroların belirleyici ağırlıkları var.

● Yazısı 12-13.'de

ŞU BİZİM TÜRKİYE

Yıldırım aşka acele nikah

"İş bitirici" Özal hükümeti şimdi de evlenme işlerine el attı. Evlenme işlemlerindeki tüm bekleme ve bürokrasi kaldırılıyor. Artık ne sağlık muayenesi ne de askı süresi var. Evlenmek için sadece 15 günlük bir düşünme süresi verilecek. Bir dakika bile beklemek, düşünmek isteyenlerin nikahı ise oracıkta iki şahitle kıyılacak. Bütün bunlar iyi de, Özal'ın daha önce **"iş bitiriyorum"** diye yaptığı işlerin sonunun ne olduğunu bilenleri bir telaştır almış durumda. **"Artık evlenmek de hayal oluyor galiba"** diyorlar.

Bebelere balon... ama ithal malı

Serbest ithalat kapısından Çikita Muz, çiklet, ananas kompostosu, Neskafe, yarım milyarlık lüks otomobiller, güneş gözlükleri, çakmak taşı, çocuk bezleri derken **"bebelere balon"**da girdi. Milyonlarca çocuk yoksulluktan kötü besleniyor, bakımsızlıktan bir yaşına gelmeden ölüyor, bir bardak sütü bulan çocuk sayısı parmakla gösteriliyor ama ne gam; **"ithal malı"** balonları var. Evren-Özal ekonomik modelini bu tablodan daha iyi anlatabilecek bir bilimsel değerlendirme aramamak gerek.

Dilencilik için resmen başvurdu

26 yıllık memuriyetten sonra emekli olan 64 yaşındaki felçli emekli, İçişleri Bakanlığı'na dilekçe ile başvurarak **"dilencilik yapma izni"** istedi. Osman Özyollu adlı felçli emekli **"Deli, maceracı veya sansasyon meraklısı değilim, ama artık bıçak kemiğe dayandı. Son zamlar belimi iyice büktü"** diyor. Neden resmi izin başvurusunda bulunduğu sorusuna ise şu cevabı veriyor: **"Üzerimdeki altı çeşit has-**

ANAP'ın teşekkürü: Seçim bitti, gecekondu gitti!

Ankara'nın Macunköy'ündeki gecekondulara, Belediye Seçimleri'nden birkaç gün önce şimdi Yenimahalle Belediye Başkanı seçilen ANAP'li **"Hayırlı olsun, güle güle oturun, yakında hepiniz tapu sahibi olacaksınız"** dedi. Bununla da kalmadı, birkaç yeni gecekondunun temelini de kendi eliyle attı. Sonra Mustafa Vural Yenimahalle Belediye Başkanı seçildi. Seçimlerden 20 gün sonra da, bu **"hayırlı olsun"** dediği gecekonduları Belediye dozerleri yerle bir etti. 200 gecekondu yıkıldı, 1500'ü çocuk 2 bin kişi açıkta, yersiz yurtsuz kaldı. Yıkık evlerin kapısında Belediye'nin verdiği kapı numaraları bile vardı. Seçimi kazanan Mustafa Vural **"Kendilerini acındırıyorlar, hepsinin ayrı evleri var"** diyor şimdi. Gecekonduları yıkılanlar ise **"Bazı gecekonduların temelini kendi eliyle attı. Ben başkan olursam gece değil gündüz serbestçe yapacaksınız evlerinizi dedi. Elektrik çektirdiler buraya. Kapı numarası verdiler. Niye bize yasak demediler o zaman"** diye yakınıyor, kendilerine tapu vaad edildiğini, bunun için ANAP'a bile girdiklerini söylüyorlar. Seçimlerin ardından, Ankara ve İzmir'den sonra, İstanbul'da da gecekondu yıkımı başladı. Bakırköy'e bağlı Atışalan köyündeki gecekondular yıkılırken, gecekondu sahipleri, kendilerine ANAP'lılar tarafından şeref sözü verildiğini, **"Gecekondularınız yıkılmayacak, tapu alacaksınız"** dendiğini bağrıyorlar ve ANAP'tan aldıkları parti kartlarını yerlere, enkazların arasına atıyorlardı. Seçimler bitmiş evleri de ellerinden gitmişti. Şimdi onlar habire ANAP'a oy veren ellerini dizlerine vurup dövüyor, dövünüyorlar...

Ortadirek bel veriyor

Seçimler öncesinde Özal'ın meşhur ettiği **"Ortadirek"** tabiri yavaş yavaş unutulmaya başlandı. Nasıl unutulmasın ki, Özal'ın ortadireği, yani dar gelirli emekçi kesimler **"Yandım Allah"** demekteler. Zamlara adeta alışılmış gibiydi ama Nisan ayı zamları sadece mutfak giderlerini yüzde 20 civarında arttırınca, akaryakıttan kömüre kadar herşeye yeniden zam binmeye başlayınca, çeşitli kesimlerden feryatlar da yükseldi.

Ölen eşinden üç ayda 74 bin lira alan yaşlı kadın **"Maaş 25, kira 10 bin. Ne ile besleneyim. Bugün yarım kilo semizotu içine bir avuç pirinç attım, ekmeğe katık edip 4 gün yerim"** diyor. 17 yıllık memur **"Aylığım net 24 bin 800 lira. Ayda bir kilo kıyma. Iki çocuğum var. Bütün yılın sevinci bir kilo muz. Odunu kömürü emekli sandığından borçla alabildim"** diye dert yanıyor.

Dünyanın ikinci büyük ordusu kimin?

Dünyanın en büyük, en kalabalık ordusu Çin ordusu. İkinci büyük ordu ise 3 milyonluk Sovyet ordusu değil, 3,5 milyonluk Türkiye işsizler ordusu. Devlet Planlama Teşkilatı'nın yaptığı açıklamaya göre, 3,5 milyon işsizin çalışabilir durumdaki nüfusa oranı 19,3. Yani Türkiye'de çalışabilir durumdaki her beş kişiden biri işsiz. DPT yetkililerine göre İş ve Işçi Bulma Kurumu'nda kayıtlı işsiz sayısı sadece 660 bin. 700 bin işsiz DPT tarafından "İş bulma umudunu kaybetmiş işsizler" olarak tanımlanıyor. 1,5 milyon işsizin kaydı kuydu ve iş bulma umutları yok.

ŞU "BİZİM" AVRUPA

vurusunda bulunduğu sorusuna ise şu cevabı veriyor: **"Üzerimdeki altı çeşit hastalıkla belediyecilerce yakalanıp dilenci kamplarında sürünmek istemiyorum."**

Bogota mı, İstanbul mu?

Latin Amerika ülkelerinin büyük kentlerindeki sefalet tabloları ünlüdür. Hele Kolombiya'nın Bogota kentindeki başıboş, serseri, aç, çıplak çocuklar, sık sık Batı dünyasının gazetelerine, televizyonlarına konu olur. Hızla Latin Amerikalılaştırılmakta olan Türkiye'de, İstanbul'un kimi bölgeleri geceleri Bogota'ya benziyor. Bazen bir kamyon kasası, bazen bir çeşme yalağı, bazen camilerin tabutlukları ve lüks otel yerine de Galata köprüsünün altındaki fubalar, evsiz barksız çocuklara ev oluyor. Polis bültenlerinde adları **"Bimekân takımı"**. Yaşları 6'dan başlıyor, 14'e, 18'e ulaşıyor. Arada tek tük 40'lık-50'lik adamlar bile var. Hekimhanlı Mustafa bu **"bimekân"**lardan biri. 14 yaşında. Tarihi Alipaşa çeşmesinin yalağında yatıyor. Soğuk gecelerde gazete parçalarıyla örtünüyor. Bazan da bir köpek giriverirmiş yanına, o zaman ısınırmış. Kendisi anlatıyor. Şikayeti, ara sıra gelip kendilerini toplayan **"Polis Amcalar"**dan...

Çok fare yokmuş!

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları trenlerini fareler sardı. En çok fare Haydarpaşa-Adapazarı arasında işley'en banliyö trenleriyle Doğu'ya işleyen trenlerde görülüyor. TCDD Genel Müdürü **"trenlerde abartıldığı kadar çok fare yok"** derken vagon başına 10 bin liraya fare temizliğine başlandı.

Sırtımızdan kazanan kazanana

Avrupa ülkeleri **"göçmen işçileri kapı dışarı etmenin"** yollarını ararlarken, Türkiye'de iş bulma umudunu kaybetmiş, aç ve umutsuz insanlar Avrupa ülkelerinin kapılarını zorlamaya devam ediyorlar. İtalya-Avusturya üzerinden Fransa'ya, Almanya'ya hayatlarını bile tehlikeye sokarak kaçak olarak girenlerin ardı arkası kesilmiyor. Kaçak sınır geçirme işinden bazı şebekeler yüzbinlerce Mark kazanıyorlar. Avusturya'da yayınlanan **Kurier** gazetesi yılda 20 bin Türkiyeli'nin Avusturya'dan kaçak olarak Almanya'ya girdiğini yazarken **"insan ticareti"**nin hızlandığını, uluslararası faaliyet gösteren şebekelerin adam başına 500 ile 2 bin Mark arası fiyatlarla Yugoslavya sınırlarından Avusturya'ya adam soktuklarını ve bu kaçakları Avusturya'daki bir başka şebekeye devrettiklerini, bu şebekenin de yine en az 500 Mark alarak kaçak Türkiyeliyi Almanya'ya soktuğunu yazıyor. İş bu kadarla da kalmıyor.

Ehliyet alamayınca kendini astı

Gurbetin yabancı gençler üzerindeki bunalıma sürükleyici etkilerinin somut örnekleri her gün karşımıza çıkıyor. Almanya'nın Rendsburg kasabasına 4 yıl önce gelen **Süleyman Harman** adlı 18 yaşındaki genç, üçüncü kez katıldığı şöför ehliyet sınavında başarı kazanamayınca kendini yakındaki ormanda bir ağaca asarak intihar etti. Arkadaşları Süleyman'ın bir süreden beri sıkıntılar içinde olduğunu, bunalım geçirdiğini söylediler. Süleyman farklı bir toplumsal çevrede bunalıma düşen Türk gençlerinin ne ilki, ne de sonuncusu. Onun hayatına son verişinin görünürdeki nedeni ehliyet alamamak.

Birlikte çalışmanın, birlikte savaşmanın sevinci

Federal Alman işçi sınıfının zorlu bir savaşım dönemine girdiği 35 saatlik iş haftası için direndiği bir dönemde, yukarıdaki fotoğrafta biri Alman biri Türk iki işçi, yabancı işçiler için çözümün, gerçek entegrasyonun yolunun nereden geçtiğini canlı bir biçimde gösteriyorlar. Mutlu ve umutlular. Çünkü birlikte çalışıp bilikte savaşıyorlar.

Kumar tutkunları artıyor

Avrupa'da yayınlanan Türkiye gazeteleri, Avrupa'nın çeşitli ülkeleri, özellikle de Federal Almanya ve Hollanda'da Okey salgınının yayıldığını bildiriyorlar. Işsizlik, güvensizlik, döneyim mi kalayım mı sorunları arasında bunalan vatandaşlarımız avuntuyu kumarda arıyorlar. Türkiyeli'lerin devam ettiği kahvehanelerde **"okey"** artık masum bir oyun olmaktan çıkmış, açılışı 10-12 Marktan yapılan ciddi bir kumar haline girmiş durumda. Bazı Türkiyeli'lerin kumara düşkünlüğü Alman birinci kanal televizyonunda programlara da konu oldu. Işçilerimizi her yönden sömüren, posa haline getiren gurbet, çeşitli kötü alışkanlıkların beslendiği kaynak durumunda. Olan da çoğu kez kadınlarımıza, masum çocuklara oluyor.

Suç çocukların mı?..

İlişikteki resmi Kuzey Ren Vestfalya Eyaleti'nin Sendenhorst bölgesinden çocuklar çizmişler. Üzerine büyüklerinden, çevrelerinden duyduklarını yazmışlar. **"Türkler dışarı"**, **"Türkler pis kokarlar"**, **"Çöp"**, **"Türkler eski modadırlar"** vs., vs.,. Kabahat çocuklarda mı? Onlar çevrelerindeki havayı dile getiriyorlar sadece. **"Türkler defolsun"** (Türken Raus) yazmanın suç olmadığı kararını vererek yeni nazileri beraat ettiren Yüksek Mahkeme'nin kararını çocukçaya çeviriyorlar. Eskiden Yahudiler için çıkarılıp şimdi Türklere uygulanan en adi, en bayağı türden sözde **"fıkra"**ları resimlendiriyorlar. Neo-Nazi ve gerici çevrelerin kışkırttığı yabancı düşmanlığının kurbanı olacak yeni bir nesil yetiştirilmeye çalışılıyor.

Ortak çağrı, eylem birliği yönünde ileri bir adım değeri taşıyor

6 parti (PPKK, TİP, TKP TKEP, TKSP, TSİP) genel af için ortak çağrı yaptı

Türkiye'de yasal çalışmaları yasaklanmış olan Kürdistan Öncü Işçi Partisi (PPKK), Türkiye Işçi Partisi (TIP), Türkiye Komünist Partisi (TKP), Türkiye Komünist Emek Partisi (TEKP), Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi (TKSP) ve Türkiye Sosyalist Işçi Partisi (TSIP) politik tutukluların salıverilmesi ve geniş kapsamlı bir genel af konusunda ortak çağrıda bulundular. 6 partinin yaptığı ortak açıklamada, **"politik tutukluların özgürlüğüne kavuşturulması için mücadelenin, dünyada barış, ülkemizde demokrasi, halka iş, ekmek için verilen mücadelenin bir parçası olduğu"** belirtilerek, özetle şöyle denildi:

"Onbinlerce siyasi tutuklu Türkiye cezaevlerinde üç yılı aşkın süredir sistematik işkence ve akıl almaz zulüm altında. Türkiye'de genel ve yerel seçimlerde sözde demokrasiye geçildiğinin söylendiği günlerde, faşist rejim, zindanlardaki yurtseverleri moral ve fiziksel olarak yok etme çabalarını daha da arttırdı.

İşte bu koşulları protesto etmek için, ülkenin dört bir yanında politik tutukluular ölümü göze alarak direnişe geçti. Direnişlerde yüzlerce yurtsever komaya girdi, Diyarbakır cezaevinde 11 Kürt yurtseveri yaşamını yitirdi. Tutuklu eşleri, anaları tehditleri, tutuklamayı göze alarak yakınlarının kanlı çamaşırları ile hükümetin kapısına dayandılar.

DISK, Barış Derneği, TÖB-DER ve diğer ilerici, demokrat parti ve örgütlerin yönetici ve üyeleri, onbinlerce yurtsever, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nın ABD'nin nükleer füze rampası, sıçrama tahtası olmasına, IMF'nin ekonomik yıkım dayatmasına ve ülkemizde demokrasinin yok edilmesine karşı direndikleri için cezaevlerindedir. Onların şahsında halklarımızın can güvenliği, ekmeği, özgürlükleri zincir altındadır. Onların şahsında yok edilmek istenen halklarımızın barış, demokrasi ve bağımsızlık hareketidir. **Politik tutukluların özgürlüğüne kavuşturulması için mücadele, dünyada barış, ülkemizde demokrasi, halka iş, ekmek için verilen mücadelenin bir parçasıdır.** Bu nedenle politik tutukluların salıverilmesi ve geniş kapsamlı bir genel af istemi çeşitli politik görüşten güçlerce ve geniş halk yığınlarınca benimsenmektedir. Zindanlarda, yurt içinde ve dışında bu istemin hayata geçmesi için yoğun çabalar sürmektedir. Kürdistan Öncü Işçi Partisi, Türkiye Işçi Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Türkiye Komünist Emek Partisi, Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi ve Türkiye Sosyalist Işçi Partisi bu istemi ve çabaları destekliyor, sonuç alıcı bir yaygınlığa ve etkinliğe kavuşturmayı görev biliyor. Ülkemizin ve dünyanın barış ve demokrasi güçlerini, halklarını dayanışmaya çağırıyor.

Ortak çağrıda şu nokta özellikle vurgulanıyor: Politik tutukluların özgürlüğe kavuşturulması için mücadele, dünyada barış, ülkemizde demokrasi, halka iş, ekmek için verilen mücadelenin bir parçasıdır. Bu nedenle politik tutukluların salıverilmesi ve geniş kapsamlı af istemi geniş halk yığınlarınca benimsenmektedir.

Cezaevlerindeki yurtseverler, tutuklu yakınları birliğinizi ve direnişinizi güçlendirin, yalnız değilsiniz!

Türkiye ve Kürdistanlı emekçiler; aydınlar, gençler, kadınlar; barış, demokrasi, iş, ekmek istiyorsanız faşist rejimin halklarımızın bu en seçkin, yiğit, namuslu evlatlarını yok etmesine izin vermeyin, onları kurtarmak için sesinizi yükseltin! Politik tutuklularla ve aileleriyle dayanışma gösterin. Politik tutukluların salıverilmesi ve geniş kapsamlı bir af için yürütülen mücadeleye omuz verin!

Tüm demokrat ve barışsever insanlar;

Barış, demokrasi ve insan hakları adına, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki onbinlerce siyasi tutuklunun sistemli işkence ve zulüm altında yok edilmesine göz yummayın. Ülkemizdeki politik tutuklularla dayanışma gösterin. Faşist rejimi, onu mali ve politik alanda destekleyen çevreleri protesto edin. Işkencelerin, idamların son bulması, politik tutukluların salıverilmesi için ülkemizdeki demokrasi güçlerine destek olun!

ANAP'ın af önerisi siyasi tutukluları içermiyor

Diktatörlük genel affı bir oyuna getirmek için

DGM'ler 1 Mayıs'ta

OYA BAYDAR Yorum

Sen yine de unutma!

INSANOĞLU unutur. İnsanoğlu alışıverir içinde yaşadığı ortama. Önce yadırgasa da, gün gelir hatırlamak bile istemez geçmişi. Bu insanın hem zaafıdır, hem böylesine güçsüz bir yaratığın milyonlarca yıl boyunca en acımasız doğa koşullarıyla savaşa savaşa, dünyanın en üstün yaratığı haline gelişinden payı olan uyum yeteneğidir. Kapitalizmin, gericiliğin, faşizmin propaganda makinesi insanın bu özelliğini iyi bilir, propaganda saldırısını bu özellikler üzerine kurar. Önce geniş yığınlar baskıyla terörle sindirilir. Sonra beyinleri yalanlarla yıkanır. Onlara doğru olan, güzel olan herşey unutturulmaya çalışılır. Göz boyama, gerçeklerden uzaklaştırma, yığınların dikkatini ana sorunlardan çevirme, bilinç saptırması yaratma, kapitalist ve faşist propagandanın temel ilkeleridir.

YILLARDAN 1984, aylardan Mayıs. Yurdumuzda değil Avrupa'dayız. Türkiye'de çok önemli gelişmeler oluyor. Faşizm, hem de demokrasi maskesi altında kurumlaşmaya, kadrolaşmaya çalışırken; uluslararası gericilik, kapitalizmin tüm propaganda alçaklıklarını kullanarak, dünyayı, Türkiye'de işlerin iyi gittiğine, insan haklarına saygılı olunduğuna, adım adım demokrasiye geçildiğine inandırmak istiyor. Avrupa Konseyi, iki yıl aradan sonra, Türkiye'den gelen cuntanın temsilcilerini yeniden bağrına basıyor. Türkiye'de olup bitenler, bunca acı, bunca yoksulluk, bunca ölüm ve işkence, herkese hatta Türkiye halkına bile unutturulmak, yok saydırılmak isteniyor. Ve işte tam şu günlerde elimde imzasız bir okur mektubu var. 10 Şubat tarihli **Türkiye Postası**'nda çıkan **Oya Baydar** imzalı yazıyla, aynı sayıda **Aydın Engin** imzalı yazıdan söz ediyor okurumuz. **"Yazdıklarınız insanı karamsarlığa sürüklüyor. Yazılarınızı Avrupa'da okuduğumuzu düşünün. Hep olumsuz gelişmeler mi var? Hiç bir olumlu gelişme yok mu, diye düşünüyor insan. Kendi ülkemizde uğradığımız yenilgi, diğer ülkelerde ilerici güçlerin kazandıkları başarıyı bize unuttturmamalı."** diyor. Okurumuzun sözünü **ettiği yazılara yeniden bakıyorum: "Unutma"** ve **"Tamam Kirve, Al Ödemiş'i"** başlıklı yazılardı bunlar. Her iki yazı da, Türkiye'de, Diyarbakır zindanlarındaki direniş sırasında ölen yiğitlerimizin ardından yazılmış. Onlar ki, şimdi öldükleri bile inkâr edilmek, yada ecelleriyle öldükleri yalanı yaygınlaştırılmak isteniyor. Onlar ki, cesetlerinin üzerine basa basa halkımıza yalanlar söyleniyor...

BUGÜN Türkiye halkı ve Avrupa'daki Türkiyeliler üzerinde oynanmak istenen en büyük oyun, onlara herşeyi unutturmak, onları politikanın ve sınıf savaşımının dışına itmak, yalanların ve hayallerin peşine takmak, işçi sınıfının yolunu **"vatan hainliği"**, zorbalığı **"demokrasi"** diye göstterme oyunudur. Uluslararası gericilik ve onun Türkiye'deki uzantıları bugün Türkiye'de ideolojik savaşı ön plana geçirmiş ve 45 milyonu, düşünmeyen, konuşmayan, cellatlarına gülümseyen bir sürü haline getirmeyi amaç edinmiştir. İşte bugün bizim savaşımızın yoğunlaşması gereken nokta, yığınları uyarmak, onlara çıplak -ve bazan da acımasız- gerçekleri göstermek, gözlerine bağlanan bağları çözmek ve korkularını, çekingenliklerini yenmelerine yardımcı olmaktır. Bunun yolu ise öncelikle kendimizin tek tek hepimizin, durumu **tüm somutluğuyla** saptamamızdan, kendinden hoşnut, yaptığı ile yetinen kişiler olmaktan kaçınmamızdan geçiyor.

1 Mayıs'ta işe başladı

Geçen yıl Haziran ayında çıkarılan bir yasa ile Ankara, İstanbul, İzmir, Malatya, Diyarbakır, Konya, Erzincan ve Kayseri illerinde kurulan Devlet Güvenlik Mahkemeleri, 1 Mayıs'ta resmen çalışmaya başlatıldı. DGM'lerin 1 Mayıs'ta yürürlüğe sokulması, demokrasi düşmanı sermaye çevrelerinin, işçi sınıfı ve demokrasi güçlerinden öç almaları olarak yorumlandı.

Bilindiği gibi, DGM'ler ilk kez 12 Mart askeri yönetimi döneminde Anayasa değişikliği ile ve özel yasayla kurulmuş, ancak kısa bir faaliyet döneminden sonra 1975'te demokrasi güçlerinin baskı ve savaşımıyla Anayasa'ya aykırılıkları Anayasa Mahkemesi tarafından saptanmış ve lağvedilmişlerdi. Daha sonraki yıllarda DGM'ler demokrasi düşmanlığının sembolü haline geldiğinden, başta işçi sınıfı olmak üzere DGM'lere karşı direniş büyümüş ve Demirel'in ve gericiliğin tüm çabalarına karşın, işçi sınıfı öncülüğündeki demokratik muhalefetin etkin savaşımıyla DGM'lerin yeniden kurulmasına olanak tanınmamıştı. DISK'in öncülüğünde, Türk-İş sendikalarının da katıldığı, öğretmenlerden memurlara kadar yüzbinlerce kişinin DGM'lerin yeniden kuruluşu zorlamalarını protesto için yeniden kuruluş yasası Meclis'teyken yaptıkları ve **"DGM direnişi"** olarak bilinen iş bırakma eylemi, Türkiye işçi sınıfı ve demokrasi güçlerinin savaşımında unutulmaz bir yer almış, DGM yasası parlamentoda reddedilmişti.

DGM'lerin kuruluşu, Türkiye büyük sermayesinin ve onun sözcülerinin 15 yıllık rüyasıydı. Faşist diktatörlük, DGM'leri 1 Mayıs tarihinde yürürlüğe sokarken bu rüyasını gerçekleştirmiş olmanın'sevinç naralarını, artık Türkiye'de tatil günü bile olmaktan çıkarılmış bulunan 1 Mayıs'ta atmayı ve işçi sınıfına karşı öç duygularını dile getirmeyi de amaçlamıştı.

bir oyuna getirmek için manevra yapıyor

Türkiye içinde ve dışında tüm siyasi tutukluları da kapsayan bir genel af çıkarılması istemleri ve bu yoldaki baskılar yükselirken, bu baskılar karşısında çaresiz kalan Evren-Özal diktatörlüğü "Af" konusuna eğilmek zorunda kaldı. Bir süre önce affın hiç sözünü etmeyen, bir genel af için zamanın erken olduğunu söyleyen ve **"Af için on kere düşünmek lazım"** diyen Özal'ın Adalet Bakanı **Nejat Eldem, "Af zaman ve şartlara bağlıdır"** dedikten dört gün sonra, **"Af için henüz resmi girişim yapılmadığını, ancak geniş kapsamlı araştırmalara başlandığını"** söylüyordu. Birkaç gün sonra da, ANAP Balıkesir milletvekili **Nejat Tunçsiper** hazırladığı af önerisini imzaya açıyordu.

Bu gelişmelerin perde arkasında, aynı günlerde Türkiye hakkında karar verecek Avrupa Konseyi'ni etkilemek, gerek dünya demokratik kamuoyunda gerekse Türkiye'de yoğunlaşmış olan genel af istemlerine cevap verir görünmek kaygusunun bulunduğu açıktı. Ama oynanmak istenen oyun daha da büyüktü. Aslında yapılmak istenen, sadece **"kader kurbanları"** denilen mahkumların bir bölümünün- o da şartlı- yararlanacakları bir af çıkarmak, böylece de istemlere cevap verir görünüp genel siyasi affı gündemden düşürmekti.

Kime af ?

ANAP milletvekili **Nejat Tunçsiper**'in af önerisi, 5 Aralık 1983'e kadar işlenmiş **"adi"** suçların bir bölümünü içeriyor. Bunların 10 yıla kadar cezalarının tümünün affını, 10 yıldan fazla cezalarda ise 10 yıllık bölümünün affını öngörüyor ve ölüm cezaları mübbbet hapse çevriliyor. Ancak tüm siyasal nitelikli suçlar ve siyasi suçlardan doğan idam cezaları af kapsamı dışında bırakılıyor. Bu sözde af önerisinde, basın ve düşünce suçlarından mahkumiyetler, toplantı ve gösteri yürüyüşü, toplu iş sözleşmesi, grev, dernekler yasalarından doğan mahkumiyetler, orman suçları, 163, 141, 142, 311, 312, 146 vs. maddelerden doğan mahkumiyetler, ateşli silahlar konusundaki mahkumiyetler ve bunlara ilişkin onlarca madde yer almıyor. Böyle bir tasarının yasalaşması halinde **"adi suçlar"**a giren kimi maddelerden yargılanmakta olan faşist militanlar ve kimi MHP'liler dışında hiçbir siyasal tutuklu yararlanamayacak. Yasa önerisinin amacı da zaten bu.

Parlamentoda sözde muhalefet olarak yer alan HP ve MDP son günlerdeki af tartışmalarına ilişkin görüşlerini dile getirirlerken, siyasal affa karşı olduklarını, **"Devletin temellerini dinamitlemiş olanlara af çıkmasına asla izin vermeyecekleri"** bir kez daha tekrarladılar. Kısaca, üzerinde bunca gürültü kopanlan ve çıktığı takdirde **"Af çıkarttık işte"** diyerek gerçek bir genel affı gündemden indireceği hesapları yapılan sözde af, katillere, hırsızlara, ırz düşmanlarına, uyuşturucu madde kaçakçılarına özgürlük tanırken, örneğin bir barış davası, bir DISK davası hükümlüleri, sendikacılar, yazarlar, sanatçılar, onbinlerce genç yurtsever zindanlarda çürütülmeye devam edilecek.

saptamamızdan, kendinden hoşnut, yaptığı ile yetinen kişiler olmaktan kaçınmamızdan geçiyor.

AVRUPA ortamında geiciliğin ideolojik saldırısının etkisinde kalmak daha kolaydır. Ozanımız Nazım'ın **"Cephede ölmek, okulda ders öğretmek, bu ne hazin işbölümü!"** dizelerinde dile getirdiği gibi, bu **"hazin işbölümü"**nde ölmek, işkenceye uğramak, yıllarca zindanlarda kalmak, kaçak yaşamak, aç kalmak, Türkiye'deki arkadaşlarımıza düşerken, Avrupa'da yaşayan bizlere, kimi zaman bir imza, kimi zaman bir kaç mark vermek kalmaktadır.Bu yüzden Avrupa'da yaşayan Türkiyeli ilericiler herkesten daha uyanık olmak ve kendilerini **daha acımasızca** değerlendirmek zorundalar. Türkiye'nin bugünkü gerçeklerinden rahatsızlık duyarsak, bunlardan karamsarlığa kapılırsak bugünü ülkemizin acı gerçeklerini, dünya işçi sınıfının genel kazanımlarının karşısına koyarsak gericilik güçlerinin tuzağına yaklaşıyoruz demektir.

BİZ işçi sınıfının bilimine, kavgasına, davasına inanıyoruz. Biz tarihin önüne geçilmez akışından yanayız. **"Ve her hal ilerdedir yaşanacak günlerin en güzelleri"** dizesi boş bir edebiyat değil, bilimsel-tarihsel gerçeğin ta kendisidir. Bu yüzden bizim **iyimser olmak için** gerçekleri unutmaya, suskunlukla geçiştirmeye, pembe düşlere ihtiyacımız yok. Gelecek güzel günler bizimdir. O günleri yakınlaştırabilmek ise bugünün gerçeğini tüm boyutlarıyla kavramaktan geçer. Evet, bugün Türkiye'de zor günler yaşanıyor. Hatırlamak rahatımızı kaçırabilir. Ama işçi sınıfından yanaysan, ülkenden, insanından yanaysan, yarınlardan, sosyalizmden yanaysan...**sen yine de unutma** kardeşim...

Profesör Sadun Aren, Gıda-İş yöneticisi Tuncay ve Mıhlacı tahliye edildiler

9 yeni idam kararı daha verildi, DİSK davasında ise 14 tutuklu kaldı

Mayıs ayının ilk yarısında, sıkıyönetim mahkemelerinde yeni idam istemleri ve yeni idam kararları birbirini izlerken, DISK davasında, aralarında Profesör **Sadun Aren**'in de bulunduğu önemli tahliyeler oldu. Bu tahliyelerin ana nedeni, uluslararası dayanışma ve özellikle Avrupa Konseyi çevrelerinden gelen baskılar ve Türkiye'nin Avrupa Konseyi Parlamenter Asamblesi'nde temsil edilmesine ilişkin kararın arifesinde, bu kuruluşlara karşı bir jest yapmaktı.

● Son 15 gün içinde, cunta mahkemelerinde 9 kişiye daha idam cezası verildi. Böylece, 6 Kasım seçimlerinden bu yana idam cezasına mahkum olanların sayısı 65'e ve haklarında idam istemiyle yargılananların sayısı da 580'e yükseldi.

● **Türkiye Devrimci Komünist Partisi İnşa Örgütü (Gaziantep TDKP)** davası sona erdi. 7 genç idama, iki sanık ömür boyu hapse, 17 sanık da 3 ile 12 yıl arası hapis cezalarına mahkum edildiler. Yöneltilen suçlama Türkiye'de mevcut anayasal düzeni yıkarak yerine Marksist-Leninist bir düzen getirmek amacıyla örgüt kurmak ve eylemlerde bulunmak...Idama mahkum edilenlerin adları şöyle: **İlker Dilcan, Seyfettin Bayramoğlu, Recep Kar, Cemal Cengiz, Ismet Kaya, Mahmut Uygun, Doğan Kurt.**

● 6. Kolordu (Adana) 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde görülmekte olan **PKK Iskenderun** grubu davasında iki kişi idama, bir kişi ömür boyu hapse mahkum edilirken 12 sanığa da 20 yıla varan çeşitli hapis cezaları verildi.

● **TDKP/HP (Türkiye Devrimci Komünist Partisi-Halkın Kurtuluşu)** Kayseri grubu davasında 83 sanıktan 42'si 28 yıla kadar varan ağır hapis cezalarına mahkum edildi.

● İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı, DISK'e bağlı **Sine-Sen** ve **Baysen** sendikalarının 30 yöneticisi hakkında dava açtı. Sinema çalışanları sendikası Sine-Sen davasında yargılanacakların arasında film sanatçısı **Semra Özdamar** ve rejisör **Zeki Ökten** de bulunuyor. Her iki sendika yöneticileri, sendikal görünüm altında Marksist-Leninist ilkelerden kaynaklanan sınıf ve kitle sendikacılığı doğrultusunda illegal faaliyet göstermekle suçlanıyorlar ve haklarında 10 yıl ile 20 yıl arası hapis cezaları isteniyor.

● DISK davasında Maden-İş Kayseri Bölge Temsilcisi **Hasan Yalçın**, Bursa Bölge Temsilcisi **Özcan Pekşen, Şerif Yakın**, Seydişehir delegeleri **Abdülbaki Öcalan, Hasan Yücel, Durmuş Yıldız** ve **Niyazi Topuz**'dan sonra, DISK Araştırma Dairesi Müdürü **Sadun Aren** ve DISK Yönetim Kurulu üyeleri **Demirhan Tuncay** ve **Mehmet Mıhlacı** da tahliye edildiler. DISK davasında tutuklu sayısı 14'e indi. Bu tahliyeler, Avrupa Konseyi Parlamenter Asamblesi'nde Türkiye'nin iki yıl aradan sonra yeniden Asamble'ye girip girmeyeceğini belirleyecek oylamanın hemen öncesine rastlatıldı.

Türkiye delegasyonunun kabulüne karşı çıkan sosyalist ve komünist gruplar "evet" oyu verenleri eleştirdi:

Avrupa Konseyi'nin Türkiye delegasyonuyla ilgili kararı kendi ilkeleriyle çelişiyor

● **Kullanılan red oylarının 50'yi bulması Türk delegasyonu için şaşırtıcı ve tatsız bir gelişme oldu. Nitekim Kamran İnan** Türkiye Postası'**nın bu konuyla ilgili sorusunu yanıtlarken kendileri açısından ortaya çıkan bu tatsız gelişmeyi,** "Oyların bu biçimiyle dağılımından bütünüyle memnun değilim" **diyerek ifade etti.**

7-11 Mayıs tarihleri arasında Fransa'nın başkenti Strasbourg'da toplanan Avrupa Konseyi, bu sürenin üç gününde Türkiye sorununu görüştü. 8 Mayıs günü Türk delegasyonunun yetki belgelerinin kabulü ya da reddi sorununu görüşen Konsey, 9 ve 10 Mayıs günleri de Siyasi İşler Komisyonu'nun Türkiye konusundaki karar tasarısını görüşüp oyladı.

8 Mayıs günü Türk delegasyonunun yetki belgelerine ilişkin yapılan oylamada Konsey 50 red ve 10 çekimser oya karşılık 91 oyla Türkiye'nin gönderdiği parlamento delegasyonunu Konsey'e kabul etti. 10 Mayıs günü yapılan oylamada ise Konsey, Türkiye'de 6 Kasım'da yapılan seçimlerle kurulan meclisin ve hükümetin Türkiye halkını temsil etmediği, insan haklarının çiğnenmesinin ve işkencelerin sürmekte olduğu, temel hak ve özgürlüklerin bulunmadığı biçimindeki karar tasarısını kabul etti. Böylece Konsey, Türkiye hakkında bir yandan **"demokrasiye geçilmediği"** görüşünü kabul eden bir karar alırken öte yandan da **"demokratik olmadığına"** karar verdiği bir ülkenin delegasyonunu Genel Kurul'a kabul ediyordu.

Yetki belgeleri

Konsey, Türk delegasyonunun Genel Kurul çalışmalarına kabul edilip edilmemesi konusunu, Türkiye konusundaki karar tasarısının görüşülmesinden ayrı olarak ve bu görüşmeden önce karara ortaya çıkan bu tatsız gelişmeyi, **"Oyların bu biçimiyle dağılımından bütünüyle memnun değilim"** diyerek ifade etti.

Steiner'in raporu

9 ve 10 Mayıs günleri yapılan tartışmalara ve oylamaya sunulan karar tasarısına zemin oluşturan Siyasi İşler Komisyonu raportörü **Steiner**'in raporu, Komisyon'da varılan bir uzlaşma sonucu ortaya çıkmıştı. Rapordaki bazı ifadelerden Türkiye'de **"demokrasiye doğru gidilmekte olduğu"** anlamı çıkmakla birlikte, Konsey'in daha önceki dönemlerdeki kararlarına geçmiş olan demokratik özgürlükler ve insan hakları konusundaki talepleri aynen tekrar edilmekteydi.

İngiliz muhafazakarı **Sir Bennett** ve İtalyan **Cavaliere** gibi Konsey'de Türkiye'deki diktatörlüğün **"fedailiğini"** yapan birkaç kişi dışında, aralarında **Steiner**'in de yer aldığı bütün konuşmacılar **"yetki belgelerinin onaylanmış olmasının Türkiye'de demokrasiye dönülmekte olduğu anlamına gelemiyeceğini"** ve **"Avrupa Konseyi'nin çifte standart uygulayamayacağını"** özellikle belirttiler.

Türkiye konusundaki karar tasarısının görüşülmesi sırasında konuşan Sosyalist ve Komünist grup sözcüleri ise, Türkiye'deki politik uygulamalar Avrupa Konseyi'nin ilkeleriyle açıkça çelişki halindeyken, bu ülkenin gönderdiği delegasyonun Genel Kurul'a kabul edilmesinin Konsey'in prestijine gölge düşürdüğünü söylediler.

Değişiklik önergeleri ve oylama

Türkiye konusundaki karar tasarısı oylanmazdan önce verilen bazı değişiklik önergeleri de metne eklendi. Bunlardan en önemlisi, **"vatandaşlıktan çıkarma kararlarının ve yurt dışında bulunan politik göçmenlerin yakınlarına pasaport verilmemesi yönündeki uygulamanın durdurulması"** isteğinin kararda yer almasıydı. Bir diğer değişiklik önergesi ise, Kürt halkının haklarına saygı gösterilmesi isteğinin de karar tasarısına eklenmesini istiyordu. Bu konuda bizzat Steiner'in getirdiği bir uzlaşma önergesiyle karar tasarısına **"bütün azınlıkların haklarına saygı gösterilmesi"** maddesi de eklendi.

Yapılan tartışmalar sonunda Türkiye konusundaki karar tasarısı onaylanarak kabul edildi. Tasarıya Türk delegasyonu **"red"**, İngiliz muhafazakarları **"çekimser"** oy verdiler. Komünist grup ise, tasarıyı yetersiz bulduğu için **"red"** oyu kullandı.

Strasbourg'da düzenlenen yürüyüşe 800 kişi katıldı

Strasbourg'da Konsey çalışmaları sürerken, Kürdistan Öncü İşçi Partisi, Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Türkiye Komünist Emek Partisi, Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi ve *nel Başkanı* Gültekin Gazioğlu *bir konuşma yaptı. Bu arada içinde Yılmaz Güney'in de yeraldığı bir başka delegasyon, önce Türkiye'deki rejimin yargılandığı bir* "Halk Mahkemesi" *kurdu*

Türkiye Postası da Avrupa Konseyi'ndeydi

● **Ahmet Kardam Konsey üyelerine bir mektupla başvurarak, gazetemizin geçen sayısındaki İlhan Erdost'la ilgili haberi Konsey'in dikkatine sundu. Kardam'ın başvurusu, parlamenterler tarafından ilgiyle karşılandı.**

7 Mayıs'tan 11 Mayıs'a kadar süren Avrupa Konseyi toplantısı boyunca **Türkiye Postası** da Strasbourg'daki Konsey binasının içindeydi. Ama yalnızca okurlarımıza olup bitenleri konusunda doğru haberleri verebilmek için değil... Daha da önemlisi, Türkiye demokrasi güçlerinin sesini ve istemlerini dile getirmek için oradaydık.

Yazı kurulumuz, başredaktör Ahmet Kardam'ın imzasıyla Konsey parlamenterlerine bir mektup yazarak İlhan Erdost'un öldürülmesine ilişkin olarak 30. sayımızda yaptığımız yayını Konsey üyelerinin dikkatine sundu. İlhan Erdost'un **"yukarıdan verilen"** bir emirle Mamak Askeri Cezaevi'nde kimler tarafından nasıl öldürüldüğünü anlatan mektubun Fransızca bir çevirisini ve bu mektubun **Türkiye Postası**'nda yeralan son sayısını bu başvurusuna ekledi. Yazı kurulumuzun bu girişimi parlamenterler arasında büyük ilgi gördü ve etkili oldu.

Ayrıca Portekiz delegasyonundan milletvekili **Silva** Konsey Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada Türkiye'deki rejimin demokrasiye dönmek bir yana, sivil bir görünüm altında nasıl faşistleştirildiğini anlatırken, **Türkiye Postası**'nın 29. sayısında arkadaşımız Aydın Engin'in **"MHP'lileştiremediklerimizden misiniz?"** başlıklı yazısında vermiş olduğu bilgileri aktardı.

Konsey'in bu toplantısında, Türkiye demokrasi güçlerini temsil eden delegasyon, Evren ve Özal'ın

karar tasarısının görüşülmesinden ayrı olarak ve bu görüşmeden önce karara bağladı. Taraflar arasında varılmış olduğu anlaşılan uzlaşmaya göre, Konsey, Türk delegasyonunun yetki belgelerinin oylamasını Türkiye'deki demokrasi ve insan hakları sorununun tartışılmasından ayrı olarak ele alacak, buna karşılık olarak Türkiye'de Kıbrıs delegasyonunun Genel Kurul'a katılmasına itiraz etmeyecekti. Bu uzlaşma sonucu, 8 Mayıs günkü tartışmalar sırasında sözalan Türk delegasyonu Başkanı **Kamran Inan,** Kıbrıs delegasyonunun Genel Kurul'a katılmasına karşı oldukları halde bu konuda tek söz dahi etmedi.

Sosyalistler ve komünistlerin tutumu

Muhafazakar, Hristiyan Demokrat ve Liberal grupların sözcüleri Türk delegasyonunun Genel Kurul'a kabulünü savunurlarken, Sosyalist ve Komünist grupların sözcüleri buna açıkça karşı çıktılar ve böyle bir kararın Avrupa Konseyi'nin tüzüğünde yer alan ilkelere ve Konsey'in daha önce almış olduğu kararlara ters düşeceğini, ve bunun Konsey'in geleceği için ciddi bir tehdit oluşturacağını belirttiler. Federal Alman Sosyal Demokrat milletvekilleri çekimser oy kullanırlarken, Sosyalist grubun ezici çoğunluğu ve Komünist grubun tamamı Türk delegasyonunun yetki belgeleri konusunda **"red"** oyu verdiler.

Kullanılan red oylarının 50'yi bulması Türk delegasyonu için şaşırtıcı ve tatsız bir gelişme oldu. Nitekim **Kamran Inan "Türkiye Postası"**nın bu konuyla ilgili sorusunu yanıtlarken kendileri açısından

KİMLER EVET DEDİ?

Türk delegasyonu Konsey'den 91 "evet" oyu aldı. Boyalı basın bunu büyük bir "tantanayla" yansıtırken bazı gerçekleri de gizledi. 12 kişilik Türk Delegasyonu'nun 11'i kendi kendilerine "evet" dediler. Geriye kalanlardan İngiliz Sir Bennett ve Italyan Cavaliere'nin başını çektiği bir avuç açık cunta destekçisi dışında kalan liberal ve Muhafazakar gruplar "evet" oyu verirken, şunu da belirttiler: "Türkiye'de demokrasi olduğuna inandığımızdan değil, Türkiye ile ilişkileri koparmaktan yana olmadığımızdan Türk delegasyonuna evet diyoruz."

Partisi, Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Türkiye Komünist Emek Partisi, Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi *ve* Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'*nin yandaşları ve Türk ve Kürt göçmen işçi örgütleri de 8 Mayıs günü bir yürüyüş ve gösteri düzenlediler. 800'den çok kişinin katıldığı yürüyüşe* "Devrimci İşçi" *yandaşlarından da, pankart açarak katılanlar oldu. Yürüyüş sonundu yapılan mitingde, Konsey içerisinde çalışmalar yürüten Türkiyeli ilericilerin oluşturdukları delegasyon adına TÖB-Der Genel Başkanı Yılmaz Güney'in de yeraldığı bir başka delegasyon, önce Türkiye'deki rejimin yargılandığı bir* "Halk Mahkemesi" *kurdu ve ardından da Konsey binası önünde kendilerini zincire vurarak ayrı bir gösteri düzenledi. Yılmaz Güney'in yürüttüğü bu çalışmalar, Türkiye demokrasi güçlerinin temsilcilerinden oluşan delegasyonun çalışmalarıyla birleştirilebilseydi kuşkusuz çok daha etkili olacaktı. Ancak bu olanak kullanılamadı ve bundan kazançlı çıkan da demokrasi güçleri olmadı.*

Eylem birliğini temsil eden delegasyon, demokrasi güçlerinin yurtdışındaki saygınlığını artırdı

Konsey Türkiye'nin gerçek muhalefeti ile tanıştı

Avrupa Konseyi'nin 7-11 Mayıs tarihleri arasındaki toplantısında parlamenterler karşılarında yalnızca faşist diktatörlüğün gönderdiği **"Türk delegasyonu"**nu görmediler. Yurt dışındaki Türk ve Kürt işçi örgütlerinin büyük bir çoğunluğunun tam desteğini sağlamış, Batı Avrupa demokratik kamuoyundan çok kısa bir zaman içerisinde **"genel af"** için 130 bin imza toplayabilmiş ve Türkiye demokrasi güçlerinin önemli bir kesimini temsil eden birleşik ve güçlü bir delegasyon daha vardı Avrupa Konseyi'nde.

DISK'e bağlı Maden-İş Sendikası Genel Başkanı **Mehmet Karaca**'nın başkanlığındaki bu delegasyonun etkili çalışmaları, Konsey toplantısı boyunca Türkiye'deki diktatörlüğün sözcüsü boyalı basının saldırılarına hedef oldu. Dışişleri Bakanı **Halefoğlu** Konsey toplantısı sonrasında yaptığı açıklamada, Türk delegasyonuna verilen **"red"** oylarının 50'ye varmasını ve kabul edilen karar tasarısında Türkiye'deki rejimi suçlayan hükümleri, demokrasi güçlerini temsil eden bu delegasyonun çalışmalarına bağladı.

Türkiye halkının istemlerini Konsey'e yansıtan bu delegasyon, Konsey Başkanı **Karl Ahrens**'in düzenlediği bir toplantıda Siyasi İşler Komisyonu Başkanı **Baumel** ve raportörü **Steiner** ve Hukuk İşleri Komisyonu Başkanı **Elmquist** ve raportörü **Stoffelen**'le görüştü. Batı Avrupa'da 130 bine yakın imza toplamış olan **"genel af"** dilekçesini **KOMKAR** temsilcisi eliyle Konsey'e sundu. Hristiyan Demokrat, Liberal, Sosyalist ve Komünist gruplarla ayrı ayrı görüşmeler yaptı. 8 Mayıs günü düzenlenen yürüyüş ve mitingde yerini aldı. Aynı gün Sosyalist Grup'la birlikte bir basın toplantısı düzenleyerek görüş ve istemlerini kamuoyuna duyurdu. Bu basın toplantısı sırasında Fransız Sosyalist Partisi sözcüsü, bütün Sosyalist grup adına konuşarak, bu delegasyonun Konsey içindeki ağırlığı ve saygınlığı konusunda şunları söyledi: **"Biz burada gördüğünüz arkadaşlarla uzun zamandır ilişki içindeyiz. Onların istemlerini gözönüne alıyoruz ve basın toplantısını da bu nedenle onlarla birlikte düzenledik."**

Konsey'in 10 Mayıs günü Türkiye konusunda kabul ettiği kararda **"vatandaşlıktan çıkarma işlemlerinin durdurulması ve yurt dışında bulunan politik göçmenlerin yakınlarına pasaport verilmemesi uygulamasının durdurulması"**nı isteyen bir hüküm de yeralıyordu. Bu hükmün karar tasarısına girebilmesi de bu delegasyonun çalışmalarının ürünüydü.

Türkiye demokrasi güçlerinin temsilcileri, 10 Mayıs günü bir basın açıklaması yayınlayarak Türk delegasyonu ile ilgili olarak alınmış olan kararın Konsey'in kuruluş ilkeleriyle ve daha önce alınmış kararlarla açıkça çeliştiğini belirttiler ve **"Ülkemizde faşist rejimi çökerterek gerçek bir demokrasinin kurulması için yürüttükleri mücadeleyi sürdürmede kararlı olan demokrasi güçlerimiz, Konsey'in insan hak ve özgürlüklerine ilişkin tutumunun da izleyicisi olacaktır"** dediler.

TÜRKIYE DEMOKRASI GÜÇLERI DELEGASYONU

Ziya ACAR (Avukat), **Kuray ANGER** (Avukat), **Yaşar ARIKAN** (DISK Genel Yönetim Kurulu üyesi), **Ekrem AYDIN** (DISK Genel Yönetim Kurulu üyesi), **Salt AYDOGMUŞ** (DISK Gıda-İş Sendikası Genel Sekreteri), **Behice BORAN** (TIP Genel Başkanı), **Enis COŞKUN** (Barış Derneği Genel Sekreteri), **Yücel ÇUBUKÇU** (DISK Bank-Sen Genel Sekreteri), **Kemal DAYSAL** (DISK Genel Yürütme Kurulu üyesi), **Metin DENIZMEN** (DISK Bank-Sen Genel Başkanı), **Yasin DURSUN** (Adıyaman bağımsız milletvekili adayı), **Ahmet EROL** (İş Mülettişleri Derneği Genel Başkanı), **Gültekin GAZIOGLU** (TÖB-DER Genel Başkanı), **Mehmet KARACA** (DISK Maden-İş Sendikası Genel Başkanı ve DISK Yönetim Kurulu üyesi), **Zülal KILIÇ** (IKD Genel Sekreteri), **Eşref OKUMUŞ** (DISK Petkim-İş Genel Yürütme Kurulu üyesi), **Bakiye Beria ONGER** (IKD Genel Başkanı), **Ahmet Muhtar SÖKÜCÜ** (IGD Genel Başkanı), **Ahmet ZIREK** (DDKD Kurucu üyesi)
Birlik Yolu, **BTIB,** DIB-FAK, **Emek-Avrupa,** FAT, **FIDEF,** FTIB, **Gerçek-DK,** HTIB, **ISTIB,** KOMKAR, **Isveç Kürdistan Dernekleri Federasyonu**

Türkiye demokrasi güçlerini temsil eden delegasyon 8 Mayıs günü sosyalist grupla birlikte bir basın toplantısı düzenledi. Soldan sağa: Isveç Kürdistan Dernekleri Federasyonu temsilcisi Avukat Ziya Acar, IKD Genel Başkanı Beria Onger, DISK Yürütme Kurulu üyesi Kemal Daysal, toplantıda çevirmenlik yapan gazetemiz muhabiri Mahmut Değer ve Fransız Sosyalist Partisi milletvekili Senes

İşkence görenleri öldürülenler gibi gösterip sonra da yanlışlığını kanıtladılar

Sahtekârlık ! Avrupa Konseyi delegeleri Diyarbakır'da sahte ölüm listeleriyle aldatıldılar

Avrupa Konseyi adına Türkiye'ye gidip hapishaneleri ziyaret eden delege grupları sıkıyönetim komutanlıkları ve hapishane yönetimleri tarafından aldatıldılar. Konsey adına gelen Batı Avrupalı delegelere Türkiye'de sıkıyönetim yetkilileri tarafından hazırlanmış bir liste verildi ve **"işte yurtdışında öldükleri iddia edilen tutukluların listesi"** denildi. Ardından da **"bu liste"**de yer alan kişiler, ölmedikleri kanıtlanarak(!) delegelere gösterildiler. Böylece de Batı Avrupa'daki Türkiyeli demokratların ve Uluslararası Af Örgütü'nün **"yalan söylediği"** kanıtlanmış oldu.

Bu ilginç ve cüretkâr sahtekârlık 8 Mayıs günü **Uluslararası Af Örgütü Başkanı Ann Burley** tarafından, Avrupa Konseyi Sosyalist grup yöneticilerinden Belçikalı parlamenter **Dejarden**'e direkt olarak iletildi. Belçikalı parlamenter de konuyla ilgili olarak ilkin **Türkiye Postası**'nı bilgilendirdi.

Dejardin, sahtekarlığı ortaya koyan bir raporun, önümüzdeki günlerde **Uluslararası Af Örgütü** tarafından kamuoyuna resmen de açıklanacağını bildirdi.

Delegeler Türkiye'de

Hatırlanacağı üzere, Türkiye'nin Avrupa Konseyi'ne resmen dönüşünün ele alınacağı Strasbourg'daki son oturumdan önce Türkiye'ye iki ayrı delegasyon gitti. Batı Avrupa ülkelerinin Avrupa Parlamentosu'ndaki parlamenterlerinden oluşan bu delegasyonların verecekleri raporlar gerek Konsey raportörleri tarafından gerek konsey üyesi parlamenterler açısından önem taşımaktaydı.

Bu **"önem"** Türkiye'de faşist rejimin elebaşlarınca da iyi kavrandı. O güne kadar hiç bir Batı Avrupalı parlamentere hapishanelere girmeleri için izin verilmezken, bu kez **"sürpriz bir gelişme"** oldu ve kendilerine hapishanelere gidip tutuklu ve

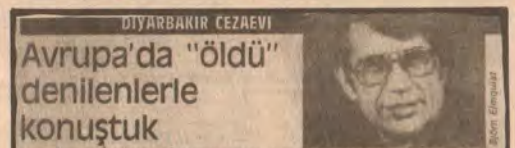

DIYARBAKIR CEZAEVI

Avrupa'da "öldü" denilenlerle konuştuk

"Grubumuz Ankara'dan sabah 08.00'de küçük bir askeri uçak ile Diyarbakır'a hareket etti. Dağıleri Bakanlığı'ndan bir temsilcinin, bir de Türk Silahlı Kuvvetleri'nin bir temsilcisi bize refakat etti.

Bu gezi Türk yetkililerle bir gün önce yapılan toplantı esasında kesinleştirildi. Heyet üyelerine yazılı bir liste verilmişti. Listede, Uluslararası Af Örgütü'nün 1982 yılı hapishanelerde öldürüldüğünü öleri sürdüğü 17 kişiyi de adı vardı. Türk yetkilileri, bu liste hazırlanırken (ilen bir kişinin dışında hepsinin yaşadığını belirtiler. Bu toplantıdan bir kaç saat sonra da, heyetimizden

yatlarımız hapishaneye sokuldu.

Diyarbakır Hapishanesi 1980 yılında 500 kişi yapılmıştı ve şimdi 1506 kişiyi barındırmak zorunda da. Çalışma odaları daha yatakhaneye dönüştürülmüştü. Mahkûmlar 35-40 kişinin yatıştırılıp bulunduğu odalarda tutuluyorlardı. Mahkûmlardan ve gardiyanlardan yüzde 95'i 20-25 yaşlarındaydı ve tümü otavi paçalı üniforma giyiyorlardı. Birkaçı hariç mahkûmlar büyük bölümü fiziki olarak iyi ve yeterli beslenmiş görüntü içindeydiler. Gardiyanlardan, sıcak üzerlerdeki üniformalar nedeniyle eşyaydılabiliyorlardı.

Boyalı basın adeta bayram etmişti ama yalan çabuk ortaya çıktı

kencenin - eskiden yapılmış bile olsa - **artık kalktığını"** yazacaktı.

Diyarbakır'a giden ve aralarında Isveçli parlamenter **Björn Elmquist**'in de bulunduğu Avrupa Konseyi heyeti, ilkin kendilerine İskandinav ülkelerindeki Türkiyeli ilericiler tarafından hazırlanıp verilmiş olan ve Diyarbakır'da işkence gören yada öldürülen Kürt yurtseverleri ile ilgili listeyi hapishane yönetimine sunarak bilgi istediler.

Diyarbakır Askeri Tutukevi yönetimindeki faşistler **bu listede** öldüğü belirtilen **Necmettin Büyükkaya** için **"Beyin tümöründen öldü"**, Yrmaz Demir **"intihar etti"**, Cemal Arat ve Orhan Keskin **"açlık grevinde öldü"** diyerek **ölümleri doğruladılar** ancak kendi sorumluluklarını örtbas etmeye çabaladılar. **Salih Kavak** ile **Halil Çatak** için de **"Bu hapishaneye gelmediler"** diyerek işin içinden sıyrılverdiler.

Ardından da bu kez **kendi hazırladıkları bir listeyi** Avrupa Konseyi delegelerine **"inanılır"** kıldı. Balon ilkin Türkiye'ye giden Avrupalı parlamenterlerin **"aldatıldıkları"**nı kendilerinin farketmeleriyle su yüzüne çıkmaya başladı. Nitekim Konsey toplantısı sırasında konuşan Alman parlamenter şöyle diyordu:

"Uluslararası basında Diyarbakır ve Mamak cezaevlerini gezen Konsey delegasyonunun aldatıldıkları yönünde haber çıkmaktadır. Bu konuda delegeler ne düşünüyorlar?"

Bu soruya Diyarbakır Cezaevine giden delegasyona başkanlık eden **Avrupa Konseyi Hukuk İşleri Komisyonu Başkanı** Isveçli parlamenter **Björn Elmquist** yanıt verdi ve geziyle ilgili bu tür kuşkular bulunduğunu ve bunların bir ölçüde haklılık taşıdığını kabul etti. Elmquist bazı karanlık noktaların aydınlatılması için Türkiye delegasyonu başkanı **Kamuran Inan**'dan ek bilgiler istediklerini açıkladı. **Elmquist**'e göre bu ek bilgilerin yerilmesinden kaçınıldığı takdirde bunun vahim sonuçları olacak.

raportörlerin raporlarını da **"inanılır"** kıldı. Balon ilkin Türkiye'ye giden Avrupalı parlamenterlerin **"aldatıldıkları"**nı kendilerinin farketmeleriyle su yüzüne çıkmaya başladı. Nitekim Konsey toplantısı sırasında konuşan Alman parlamenter şöyle diyordu:

"Uluslararası basında Diyarbakır ve Mamak cezaevlerini gezen Konsey delegasyonunun aldatıldıkları yönünde haber çıkmaktadır. Bu konuda delegeler ne düşünüyorlar?"

Bu soruya Diyarbakır Cezaevine giden delegasyona başkanlık eden **Avrupa Konseyi Hukuk İşleri Komisyonu Başkanı** Isveçli parlamenter **Björn Elmquist** yanıt verdi ve geziyle ilgili bu tür kuşkular bulunduğunu ve bunların bir ölçüde haklılık taşıdığını kabul etti. Elmquist bazı karanlık noktaların aydınlatılması için Türkiye delegasyonu başkanı **Kamuran Inan**'dan ek bilgiler istediklerini açıkladı. **Elmquist**'e göre bu ek bilgilerin yerilmesinden kaçınıldığı takdirde bunun vahim sonuçları olacak.

AYDIN ENGİN **Tırmık**

Tohumların tohumuna

14 Mayıs. Gece yarısı saat sıfırda 13 bin metal işçisi greve çıktı. Neckar ırmağının suladığı verimli ovalarda grev türküleri yankılanıyor. Karl Liebknecht'in, Rosa Luxemburg'un çocukları grev gömleklerini kuşandılar. Kamçı gibi vuran soğuk yağmura omuz silkip greve başladılar.

Bir koca keyif kaplamaz mı kişinin içini? Bir uçucu sevinç kanatlanmaz mı yüreğinizde?

Biz de öyleyiz işte. Ama gel gör ki beceriksizliğimiz mi tuttu, bizim emektar daktilo mu işi inada vurdu bilemiyoruz ama bir türlü umutlu, keyifli, coşkulu cümleler dizemiyoruz. Bu çıkarıp yırttığımız dördüncü kağıt oldu. Gene de nafile. Laf kayıyor, söz dönüp dolanıyor ve işçi sınıfından umut kesmişlere, yılgınlara, bezginlere yöneliyor...Tamam bunları da yazalım ama önce bir coşkulu, bir övgülü türkü çığırmadan yakışık alır mı?

Derken masanın öte ucunda, **Yücel Feyzioğlu**'nun tanış daktilosunun harflerini seçiyoruz. Yer darlığından bu sayı yayınlayamayacağımız, yayınlayamayacağımız için de içtenlikle üzüldüğümüz yazısı duruyor önümüzde Yücel Feyzioğlu'nun.

"Bükemediğin bileği öp" demiş atalarımız, greve çıkan Baden Württemberg'li metal işçilerine bugün Yücel'den daha coşkulu seslenmek bizim hünerimizi aşıyor...deyip onun son paragrafını **Tırmık**'a aktarıyoruz.

İyi de ediyoruz. Yücel Feyzioğlu grevin sevinci içinde kapıp koyvermiş kendini. Aras ırmağının suladığı toprakların, Kars yaylalarının şirli diliyle selamlıyor Federal Almanya'nın metal emekçilerini. Bakın ne diyor:

"Ey tek başlı, tek yürekli, milyon ayaklı işçiler! Kayalardan dökülür, gökten yağar, yerden biter gibi kalkın ayağa! Omuz omuza, lararası tekeller onun devrimci gücünü köreltmiş, sınıf bilincini saptırmış...

Boş bulunup bu deli saçmalarını buraya kadar dinledinizse ardından medrese molası misali kallavi bir baş sallamasıyla malum yargı da gelir:

– Yani kardeşim, uzun sözün kısası, Batı Avrupa'da devrim, mevrim olmaz...

Eh artık bu **"diyalektik tahlilleri"** ve **"devrimci öngörüleri"** yaptılar mı arkası kolay gelir. Ister **"işçilerde iş yok, insanlığı biz kurtaracağız"** diye silaha sarılıp kovboyculuğa başlayarak **sola;** ister **"işçilerin devrimci barutu bitti, ne varsa yoksul köylülerde, kırlarda var"** diyerek **sağa** savrulur, Leninci çalışmanın kahırlı yolundan kirişi kırabilirler artık.

Böyleleri ile karşılaştığınızda mide bulantınızı bastırıp onlara **Marksizm-Leninizm**'in aşınmamış ve aşılmamış doğrularını bir kez daha anlatmaya kalktığınızda bir yılışık, yıvışık soru ile keserler sözünüzü:

– Hani nerde kanıtı?

– Al ulan kanıtını...diyememenin öfkesi sarar içinizi. Söylediklerinizin teorik doğruluğundan en küçük kuşkunuz yoktur. Ama- örneğin Federal Almanya'da- sınıf savaşının görünen biçimleri, yansıları, böylesi bezginleri, yılgınları, sapkınları susturmanıza elvermemekte, demagojilere olanak tanımaktadır.

* * *

...derken grev patladı işte. Abartmıyoruz. Bu bir sendikal savaşımdır; hedefine tam ulaşsa bile Federal Almanya'da devrim filan olmuş olmayacak; proletarya siyasal iktidara filan el koymuş olmayacak...ama işçi sınıfı en etkili savaş araçlarından birini, **grev silahını** kınından çıkarmıştır ve sonuna kadar devrimci olan bu tek sınıfın gücü, kahre-

ken, bu kez **"sürpriz bir gelişme"** oldu ve kendilerine hapishanelere gidip tutuklu ve mahkumlarla görüşmelerine izin verileceği bildirildi. Bu delegeler üstünde ile **"olumlu"** etkiyi yarattı.

Ardından da hapishane ziyaretlerine geçildi. Bu **"ziyaretler"** sırasında Ankara ve Diyarbakır Sıkıyönetim yetkilileri iki ayrı taktik izlediler.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı, aralarında **Pieter Stoffellen**'in bulunduğu Avrupa Konseyi delegasyonunu kara ünlü Mamak **"Hapishanesi**'nde sadece MHP yandaşı faşist tutuklularla görüştürdü. Bunlar da **"ilke olarak"** hapishane yönetimi ile işbirliği içinde olduklarından, kendilerine öğretilenin dışında sözler söylemeyerek Avrupa Konseyi kurulunun içini rahatlatmaya çalıştılar. Konsey delegasyonu Mamak'tan **"göz yumulabilir insani endişelerle"** ayrıldı. Nitekim bu izlenimler daha sonra Steiner Raporu'na da yansıyacak ve cunta parlamenterlerinin **"demokrat"** Avrupa Konseyi'ne dönüşlerini sağlayacak olan bu raporda Steiner, **"iş-**

Ardından da bu kez **kendi hazırladıkları bir listeyi** Avrupa Konseyi delegelerinin eline tutuşturdular ve **"İşte bunlar da öldürüldükleri ileri sürülen kişilerin listesi. Şimdi sizlere onları canlı olarak göstereceğiz"** dediler ve gösterdiler de. **Björn Elmquist** bu kişilerin hem kendilerinin işkenceye uğradıklarını belirttiklerini hem de görünüşlerinin bunu doğruladığını kabul ediyor. Ama hepsi de sağ.

İşte sahtekarlık burada yapıldı. Sözkonusu liste Uluslararası Af Örgütü tarafından hazırlanmıştı ve **"Ağır işkence görenlerin listesi"** idi. Diyarbakır'daki faşistler bu listeyi **"öldürüldükleri söylenenler listesi"** olarak heyet üyelerine **"yutturup"**, sonra da tersini kanıtlamaya kalkıştı. Bu arada **Temel Kılıç** yerine **Kemal Kılıç**'ın gösterilmesi gibi **"ufak tefek hileler"**den de uzak kalınmadı.

Kabul etmek gerekir ki bu sahtekarlık hapishaneleri gezen Avrupa Konseyi üyeleri üstünde etkili oldu ve bu bizim boyalı basın tarafından da alabildiğine kullanıldı. Ayrıca Steiner gibi Konsey üstünde **etkili** rilmesinden kaçınıldığı takdirde bunun vahim sonuçları olacak.

Tartışmalar sırasında söz alan bir başka delege ise ilginç ve anlamlı bir karşılaştırma yaptı. Bu parlamenter, Hitler Almanyası'ndaki toplama kamplarında **"inceleme"** yapan kızılhaç gözlemcilerine, kamp yönetimi ve nazi elebaşılar **"neyi göstermek ve ne kadar göstermek"** istiyorlarsa, kızılhaç gözlemcilerinin de **"onu ve o kadarını"** görebildiklerine işaret ederek, Mamak ve Diyarbakır cezaevlerinde yapılan incelemelerin gerçeği tam yansıtmasına olanak bulunmadığına dikkati çekti.

Türkiye'deki sıkıyönetim elebaşılarının sahtekarlığının uluslararası kamuoyuna resmen açıklanması ise 8 Mayıs günü **Uluslararası Af Örgütü Başkanı Ann Burley**'in Londra'daki basın toplantısında oldu. Burley sahtekarlığı sergiledikten sonra Türkiye'yi uluslararası kuruluşlara şikayet edeceklerini belirtti ve konuyla ilgili raporun önümüzdeki günlerde yayınlanacağını açıkladı.

külür, gökten yağar, yerden biter gibi kalkın ayağa! Omuz omuza, etten, kemikten bir duvar gibi durun! Baden Württemberg'de işçiler grevdedir. İstediğiniz 5 saatten 5 dakika bile bağışlamayın! Gücünüzü, yüreğinizi onların yanına koyun! Ellerinizi onların ellerine verin!"

* * *

12 Eylül'ün kara rüzgarı esip şu Federal Almanya'ya geldiğimizden beri kaç kez işçi sınıfından umudu kesmişlere, yılgınlara, savaş kaçaklarına rastladık. Hepsinin ağzındaşaşılası bir benzerlik taşıyan- aynı nakarat:

– Valla kardeşim, Batı Avrupa işçi sınıfı devrimci soluğunu tüketmiş. Emperyalist sömürüden aldıkları paya güvenip işçilerin önüne biraz yağlı kemik atan ulus-

dan birini, **grev silahını** kılından çıkarmıştır ve sonuna kadar devrimci olan bu tek sınıfın gücü, kahredici gücü ışıldamaktadır. Dostlara **sevinç;** düşmanlara **korku;** yılgınlara, bezginlere, sapkınlara **ders** verircesine...

* * *

Bu yazıyı noktalayamayacağız galiba...İşte gene telefon çalıyor...

Telefon çalıyor. Telin öte ucunda **İsmail Kahraman** var. Stuttgart'taki bölge temsilciliğinde görevli sendikacı arkadaşımız. Grevlerle ilgili bilgi verecek.

– Selam İsmail!

– Selam yaradana ağabey, selam yaradana...diyor İsmail Kahraman. Sesinde belli bir **keyif** ve belli belirsiz bir **öğünme** var.

Yazıyı da o noktalıyor zaten:

– Selam olsun ağabey, selam olsun tohumların tohumuna...

Taban fiyatlarını düşük bulmak suç sayılıyor

Cunta'nın çıkarttığı yeni dernekler yasasına göre, meslek kuruluşlarının tarımsal ürünlerin taban fiyatlarını düşük bulmaları ve bu doğrultuda konuşma yapmaları suç sayılıyor. Türkiye Ziraatçılar Derneği, Türkiye Ziraat Odaları Birliği ile Türkiye Ziraat Mühendisleri Odası, **"Hükümet tütün taban fiyatlarını düşük tuttu"** şeklinde açıklama yaptılar diye, ilgili kuruluşların yöneticileri hakkında 1 yıl hapis istemiyle dava açıldı.

Ankara 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan davada, ilgili meslek kuruluşu yöneticilerinin **"Hükümet taban fiyatlarını düşük tuttu"** demek suretiyle politika yaptıkları ve hükümetin manevi şahsiyetine hakaret ettikleri gerekçesiyle cezalandırılmaları istendi. Bilindiği gibi, yeni dernekler yasasına göre, meslek kuruluşlarının, üyelerinin ekonomik ve demokratik çıkarları doğrultusunda demeç vermeleri dahi suç sayılıyor.

Erzurum Sıkıyönetim Komutanı resmi bir yazıyla işkenceyi "resmen" kabul etti

Sıkıyönetim komutanına göre işkence yasalara uygun

9. Kolordu ve Erzurum Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral **İrfan Yay,** 30 Aralık 1983 tarihinde Erzurum Askeri Cezaevi Müdürü'ne bir genelge göndererek, şikayet ve başvurular üzerine Komutanlık'ın tahkikat yaptırdığını ve cezaevlerinde tutuklulara yapılan işkencenin yasalara uygun olduğunu belirtti. **"İşkence"** kelimesi yerine **"kötü muamele"** deyiminin kullanıldığı ilgili genelgede, askeri cezaevlerindeki politik tutukluların er sayıldıkları belirtilerek, cezaevi yönetiminden bugüne kadar yürütülen uygulamaların aynen sürdürülmesi ve Komutanlık'ın bütün emirlerinin eksiksiz uygulanması istendi.

Askeri ve ceza yasalarının en gerici maddelerine dayanarak işkencenin yasal olduğunun **"ispatlanmaya"** çalışıldığı genelgede, ilgili yasa maddelerine göre **"kötü muamele"** yapanların suçlu sayılamayacağı ve bu nedenle cezalandırılamayacağı belirtilerek, işkence yapanlar cesaretlendirildi. Erzurum Sıkıyönetim Komutanı'nın Erzurum Askeri Cezaevi Müdürü'ne gönderdiği 2060 sayılı genelgede aynen şöyle denildi:

"Erzurum Sıkıyönetim Özel Askeri Ceza ve Tutukevi'nde tutuklu ve hükümlülere kötü muamele yapıldığı konusunda

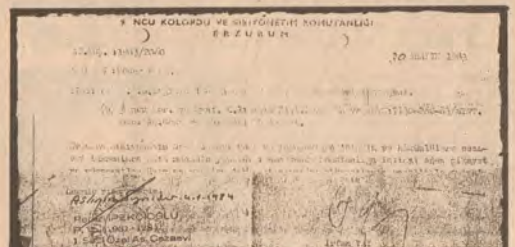
9. NCU KOLORDU VE SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞI
ERZURUM

Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 30 Aralık 1983 tarih ve 2060 sayılı genelgesi suçun açık itirafının belgesi

komutanlığa intikal eden şikayet ve müracaatlar üzerine yapılan tahkikat sonunda; şikayetlerin genellikle tutuklu ve hükümlülerin yoklaması koğuş içinde vermek istemeleri ve kimlik kartlarını yakalarına takmak istememeleri üzerine cezaevi idaresinin emir gereklerini zorla yerine getirmeye kalkmış olmasından doğduğu anlaşılmıştır.

Bu durum karşısında konu ile ilgili mevzuat hükümlerinin gerek cezaevi idaresine ve gerekse tutuklu ve hükümlülere duyurulması ve hatırlatılması ile ilgili olarak; 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Hakkındaki Kanunun 11/F maddesi uyarınca 'askeri yargı organlarınca tutuklanmış veya hapsedilmiş veya gözaltına alınmış şahıslar askeri kişi sayılır.'

1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 119/1 maddesi uyarınca, 'Bir astın saldırısını defetmek veya acil bir durum ve tehlike halinde verdiği emirleri uygulatmak için bir üst tarafından yapılan zor kullanma ve fiziki eylemler, makam ve memuriyet yetkisinin kötüye kullanılması ve suç sayılmaz'.

765 sayılı Türk Ceza Kanununun 49/1 maddesi uyarınca, 'Kanunun bir hükmünü veya yetkili bir makamdan verilip yerine getirilmesi zorunlu bir emri, yerine getirtmek suretiyle işlenen eylemlerden dolayı yetkiliye ceza verilmez'.

1. Erzurum Sıkıyönetim Özel Askeri Ceza ve Tutukevi'nde ilgi (a) ve (b) genelgeleri ile ceza ve tutukevi ile ilgili komutanlık emirlerinin eksiksiz olarak uygulanmasını;

2. Tutuklu ve hükümlülerin ilgi (a) ve (b) genelgeler ve komutanlık emirleri ile bunlara uygun olarak Sıkıyönetim Özel Askeri Ceza ve Tutukevi Müdürlüğü'nce verilen emirlere uymalarını, aksi takdirde hiç arzu edilmediği halde yukarıda açıklanan yasa maddeleri uyarınca, genelge ve emir gereklerinin zorla yerine getirilmek zorunda kalınacağının tutuklu ve hükümlülere duyurulmasını önemle rica ederim."

CGT üyesi işçiler Mitterand'ın politikasına prim vermiyorlar

Emekçilere sırt dönen Mitterand gericiliğin ekmeğine yağ sürüyor

Kenan ÖZTÜRK

Bundan üç yıl önce, 11 Mayıs 1981'de kurulan sol hükümet dördüncü yılına girerken Fransa toplumsal olaylarla çalkalanıyor. Sağ güçler hükümeti **"destabilize"** etmek amacıyla her fırsatta aktif eylemlere geçiyorlar. Birçok bölgede hayatı felce uğratan kamyoncuların grevi, özel okulların devamı için yapılan büyük gösterilerin arkasında sağ partiler yer alıyor.

Diğer yandan, 1981'de iktidara gelirken verilen sözlerin tersi bir ekonomik politika izleyen hükümete karşı geniş emekçi yığınların hoşnutsuzluğu büyüyor. Lorrain bölgesinde demir-çelik işçileri, güneyde bağcılar, Bretanya bölgesinde çiftçiler hükümetin kararlarını çeşitli gösteri ve grevlerle protesto ediyorlar, kamu kesiminde çalışanlar ve birçok sektörde işçiler, satın alma gücünün yükseltilmesi için aralıklarla grev yapıyorlar.

Maliye Bakanı **J. Delors**'un bir yıl önce yürürlüğe koyduğu kemer sıkma politikasını, günümüzde **"ekonominin yeni baştan düzenlenmesi"** planı izliyor. Bu plana göre; yatırımlar belirli sektörlerde yoğunlaştırılarak bu alanlarda üretilen ürünler pazarda diğer kapitalist ülke tekellerinin ürünleriyle rekabet edebilir düzeye yükseltilecek. İç pazarın genişletilmesi yerine yeni dış pazarlar bulunacak. İletişim, petrokimya, elektronik gibi dallara yatırımlar yoğunlaştırıldı. Çok sayıda ekonomik sektör ise yıkıma uğratıldı, yüzbinlerce kişi işten çıkarıldı. Sosyal krediler azaltıldı. 70'li yıllardaki sağ iktidarın uyguladığı politika da buydu.

Şimdi hükümet, daha önce kendisinin de karşı çıktığı bu projeyi yürürlüğe koymuş bulunuyor. Fransa kullandığı çeliğin yüzde 41'ini dışardan satın alırken, hükümet yeterince kâr getirmediği gerekçesiyle dünyanın en modern demir-çelik fabrikalarından ikisini kapatma kararı aldı. 1985 yılı sonuna kadar bu sanayiden 30 bin işci çıkartılacak. Sadece de-

SSCB ve diğer Varşova Paktı üyelerinin **"tek düşman"** oldukları hükümetin resmi belgelerinde yer aldı.

Son üç yıl içinde 7 kez ABD'yi ziyaret eden Cumhurbaşkanı **Mitterand,** NATO'nun Avrupa'ya atom füzeleri yerleştirmesinin aktif savunuculuğunu yapıyor.

Fransız halkı, şimdiye kadar işitmeğe alışmadığı bir anti-Sovyet kampanyayla karşı karşıya. Tüm kitle iletişim araçları ve sağ basın Sovyetler Birliği'ne, sosyalist ülkelere karşı görülmedik bir düşmanlık yürütüyorlar. Üç kanaldan yayın yapan TV bu işin şampiyonluğunu yapıyor.

ABD'nin Grenada'yı işgali ve dünyanın dört bir yanında ilerici güçlere karşı barbarlıkları sessizlikle geçiştiriliyor. Fransa daha düne kadar Lübnan'da ve aylardan beri de Çad'da gerici güçlerin yanında askeri birlikler bulundururken, radyo, televizyon ve tüm burjuva basını büyük bir pişkinlikle Afganistan'ı dillerinden düşürmüyorlar.

Mitterand Hükümetinin seçimler öncesinde halka verdiği bütün sözleri bir yana iterek izlediği bu iç ve dış politika Fransa'da gerici ve sağcı partileri güçlendirmekten başka bir işe yaramıyor.

CGT üyesi işçiler Mitterand'ın politikasına prim vermiyorlar

Rotatifler en güzel baskıları yapıyor şimdi

Tekelci basının yalanlarını işçilerin uyarı grevleri bozdu

Matbaa ve Kağıt Işçileri Sendikası'nın (IG-Druck und Papier) tüm Federal Almanya çapında düzenlediği uyarı grevleri sürüyor. 35 saatlik çalışma haftası ve ücret artışı için direnen binlerce matbaa işçisinin yaklaşık bir aydır sürdürdükleri grevler sayesinde tekellerin milyonlarca tirajlı gazeteleri basılamadı.

IG-Druck ile matbaa işverenleri arasında 2 Mayıs günü yapılan son görüşmede de işverenler 40 saatlik haftada direnince görüşmeler kesildi. Aynı gün toplam 94 basımevinde 12 bin 500 işçi rotatifleri durdurdu.

IG-Druck'un yine 2 Mayıs günü başlattığı **"7 saatlik işgünü denemesi"** uygulaması, Schleswig Holstein ve eyaletlerindeki 40 işyerinde hala sürüyor.

Matbaa ve kağıt işkolundaki direniş, hafta sonu doruğa ulaştı. Grevler yüzünden hemen hiçbir gazete basılmadı, çoğu hafta sonu ilaveli büyük gazeteler bir-iki sayfalık **"özel sayı"**larla yetinmek zorunda kaldılar. Tekellerin sadece Bavyera'da **2,1 milyon** adet gazetesi basılmadı.

Tek tek işyerlerinde yapılan grev oylamaları ise işçilerdeki savaşım kararlılığını gösteriyor. Federal Almanya'nın her köşesinden, Batıberlin'deki işyerlerinden her gün, **"greve evet"** diyen işçilerin yüzde 75'i, yüzde 90'ı, hatta yüzde 100'ü bulduğu haberleri geliyor. Patronlarsa bir yandan lokavt tehdidini savunurken, diğer yandan da grevci işçilere karşı fiziki saldırılar örgütlüyorlar. Grev gözcülerinin üzerine arabalar sürülüyor, tabanca çekiliyor. Offenbach-Post gazetesinin önündeki grevci işçilerin üzerine araba sürülmesi sonucu 6'sı ağır olmak üzere 10 kişi yaralandı.

Otomasyon sonucu geçtiğimiz 10 yılda bu işkolunda 40 bin işyerinin yokedildiğini, işsizliği bir ölçüde önlemenin tek yolunun 35 saatlik iş haftası savaşımından geçtiğini söyleyen IG-Druck sendikası yöneticileri, önüzdeki günlerde işverenlerle son bir görüşme yapıp yapmamaya karar verecekler.

19 Mayıs'ta bedele karşı yeni eylemler

Duvarlara "Türkler

çelik fabrikalarından ikisini kapatma kararı aldı. 1985 yılı sonuna kadar bu sanayiden 30 bin işçi çıkartılacak. Sadece demir-çelik endüstrisiyle yaşayan Lorrain bölgesi, alınan kararlara karşı direnişini sürdürüyor. Ayrıca ülkenin en önemli sanayi kollarından otomobil, inşaat, tekstil ve gemi üretiminde aynı proje uyarınca önümüzdeki dört yıl içinde 400-500 bin işçi çıkartılması öngörülüyor. Bu çıkışlar gerçekleştiği takdirde Fransa'da işsiz sayısı 3 milyona yaklaşacak. Sosyalist Parti 1981 yılı öncesinde seçmenlere **"işsizliğe çözüm, yüzbinlerce yeni iş olanağı"** sözü veriyordu. Bugün ise Maliye ve Endüstri bakanları yığınsal işten çıkarmaların gerekliliği üzerine Fransızları ikna etmek için saatler süren TV konuşmaları yapıyorlar.

Ortak Pazar'ın Fransa'da süt üretiminin azaltılması kararını, hükümetin kabul etmesi 400 bin küçük ve orta üreticiyi yıkıma uğratıyor.

FKP ve CGT ne diyor?

Uygulanan ekonomik politikaya karşı işçi sendikalarının tepkileri büyüyor. Ülkenin en güçlü sendikası CGT ülkede yükselen grev ve gösterilerin başını çekiyor.

Hükümeti dört bakanla paylaşan Fransız Komünist Partisi (FKP) ile Sosyalist Parti (SP) arasında anlaşmazlıklar büyüyor. FKP, SP'yi iki parti arasında imzalanan hükümet programına uymamakla suçluyor ve emekçileri hükümete baskı yapmaları için her düzeyde aktif eylemlere çağırıyor.

17 Haziran'daki Avrupa Parlamentosu seçimlerine SP ve FKP **ayrı listelerle**, sağ partiler tek liste ile katılıyorlar.

Dış politikada

Hükümet dış politikada ise hiç de olumlu olmayan bir yol izliyor. 1981 öncesi Sosyalist Parti, iktidara geldiği takdirde, nükleer güce sahip Fransa'nın silahsızlanma yönünde rol oynayacağını, askeri paktların kaldırılması için çalışacağını savunuyordu. 1983 yazında ise hükümet, ekonomik-sosyal sorunların ciddi boyutlara ulaştığı Fransa'da, önümüzdeki dört yıl için askeri harcamalara 830 milyar Frank ayırdı.

Sosyalit Parti iktidara geldikten sonra, kendisinin daha önceki politikasıyla çelişkili, NATO'nunki ile tamamen uyum içinde olan **"Sovyet tehdidi"** görüşünü savunmaya başladı. Fransa NATO'nun askeri kanadından çekileli beri ilk defa

19 Mayıs'da güçlerimiz birleştirilecek

Federal Almanya Bedelli Askerlik Girişimi FEBAG, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı dolayısıyla Federal Almanya'nın 35 kentinde, **"askerlik bedelinin 5 bin marka düşürülmesi"** ve askerlik çağındaki gençlerin sorunlarını dile getirmek amacıyla çeşitli eylemler yapacak. Bilindiği gibi, 24-25 Mart günleri Frankfurt'ta toplanan FEBAG Danışma Toplantısı'nda, bu yıl 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı'nın askerlik çağındaki gençlerin sorunlarının tartışıldığı toplantı ve şenliklerle kutlanması kararlaştırılmıştı.

FEBAG, 19 Mayıs'ta gençlerin sorunlarının dile getirildiği forum ve toplantıların yanısıra spor müsabakaları, kültür programı, piknik ve eğlence gecesi gibi değişik etkinlikler yapacak. FEBAG'ın 19 Mayıs eylemleriyle ilgili olarak yayınladığı bildiride, Federal Almanya'da yaşayan Türkiyeli gençlerin 19 Mayıs'ı bir bayram sevinciyle kutlayamadıkları belirtilerek, **"artan işsizliğin en çok yabancı işçileri ve**

Bedel
FEBAG BÜLTENİ 1
çıkarken...
Gençler! 19 Mayıs'ın hesabını hazırlayın
Bedel 5 Bine indirilsin iş güvencesi sağlansın!
Gençler birleşti!
FEBAG kuruldu

BEDEL GAZETESİNİN 1. SAYFASI

özellikle de gençleri etkilediği, iş güvencesinin olmadığı" dile getirildi ve **"Bedel'in 5 bin marka düşürülmesi ve iş güvencesinin sağlanması için 19 Mayıs'ta güçlerimizi birleştirip, sesimizi yükseltelim"** denildi.

Öte yandan, Batı Avrupa ülkelerinde yaşayan askerlik çağındaki gençlerin güçlerini birleştirmeleri ve askerlik bedelinin 5 bin Mark'a indirilmesi için örgütlü mücadeleye başlamaları karşısında, ANAP'lı bazı milletvekilleri konuyla ilgilenmek zorunda kaldılar.

ANAP milletvekilleri **Bülent Akarcalı** ve **İsmet Özarslan** konuyla ilgili olarak bir dosya hazırlayıp Milli Savunma Bakanı **Zeki Yavuztürk**'e verdiler ve bedelin 7 bin Mark olmasını önerdiler. **Yavuztürk** de bir gazeteye verdiği demeçte hükümetin 20 gün içerisinde meseleyi ele alabileceğini söyledi. FEBAG çatısı altında bir araya gelen gençlerin bedelin düşürülmesi için yürüttükleri birleşik ve örgütlü mücadelenin meclise yansıması, **"Bedel 5 bin olsun, işgüvencesi sağlansın"** istemiyle yürüyen bu mücadelenin bölümneden ve kesilmeden sürmesi halinde hedefine ulaşabileceğini gösterdi.

Faşizmin ezilişinin yıldönümünde Hans Meister'e meslek yasağı

Stuttgarth posta memuru Hans Meister'e **8-9 Mayıs günleri Batı Berlin İdari Mahkemesi'nde yapılan duruşmada Alman Komünist Partisi'ne (DKP) üyeliği gerekçe gösterilerek meslek yasağı verildi. Parlamento ve belediye seçimlerinde DKP'den adaylığını gösterdiği için devlet memurluğuna son verilen Meister'in duruşmasına çeşitli ülkelerden gözlemci olarak katılan parlamenter ve hukukçular, mahkemenin kararını protesto ettiler ve kararın tam da Almanya'da faşizmin ezilişinin yıldönümüne rastladığı günlerde alınmasının anlamlı olduğunu söylediler. Meister'in DKP üyeliği daha önce de devlet güvenliği açısından** "sakıncalı" **görülmüş, hakkında 1982'de açılan davada binlerce demokratın protesto sesini yükseltmesi sonucu beraat etmiş, CDU/CSU-FDP hükümeti karara itiraz etmişti. Bilindiği gibi bugün Federal Almanya'da meslek yasağı kurbanı 5 bin DKP'li, SPD'li, Yeşilci, partisiz demokrat var. Bugün artık bir Oster yürüyüşüne katılmak, meslek yasağına neden olabiliyor.**

HANS MEISTER
Batı Berlin'deki yüksek mahkemenin kararı "Berlin'de yargıçlar var" *sözünü yalanlamıyor mu?*

UZ Basın Şenliği Mayıs sonunda

Alman Komünist Partisi (DKP)'nin merkez yayın organı **Unsere Zeit** gazetesinin geleneksel basın şenliği bu yıl 25, 26 ve 27 Mayıs günleri Duisburg'da yapılıyor. Wedau stadyumu çevresinde düzenlenecek olan şenliğe, Bolşoy balerinlerinden Kübalı, Güney Afrikalı sanatçılara kadar çok çeşitli ülkelerden müzik ve tiyatro grupları, sporcular katılıyor. Konuklar arasında olimpiyat şampiyonlarından **Ludmilla Bragina,** Arjantinli tanınmış sanatçı **Mercedes Sosa** da var. Zengin kültür programının yanında şenlik, tüm dünya ilerici basını, sosyalist ülkeler ve kapitalist ülkelerin komünist basını arasında deney alışverişinin yapılacağı bir buluşma merkezi olacak.

"Türkler defolsun!" yazmak suç değilmiş

● **Mahkeme kararının gerekçesi, burjuva hukukunun gerici yorumlanışına tam bir örnek: "Türkler Defol" denmesinin suç olup olmadığına ilişkin yeterli tarihsel deneyim birikmemiş!..**

Federal Yüksek Mahkeme, geçtiğimiz günlerde, duvarlara **"yabancılar defolsun"** veya **"Türkler Defolsun"** gibi yazılar yazmanın suça teşvik unsuru olmadığı kararını verdi. Karlsruhe'deki mahkemenin aldığı bu yüzkızartıcı kararla, neo-faşist örgütlere bir kez daha yeşil ışık yakılmış, yabancılarla ilgili hukuk skandallarına bir yenisi daha eklenmiş oldu.

Würzburg'lu bir neo-nazinin, duvara çizdiği bir gamalı haçın yanına **"Türkler defolsun"** yazması üzerine açılan davada yargıçlar aldıkları kararı şöyle gerekçelendirdiler: **"Yahudiler defolsun sloganı üçüncü bir kişiyi suça teşvik sayılabilir; ancak 'Türkler defolsun' sloganını suça teşvik sayabilmemiz için yeteri kadar tarihsel deneyim edinmiş değiliz..."**

Yargıçların bu karar gerekçelerinden, neo-faşistlerin yabancılara karşı ölüm ve yaralamalarla sonuçlanan onlarca saldırısının **"yeterli deneyim"**i teşkil etmesiği, ancak üç-dört toplama kampı dolusu Türkiyelinin ölümünün **"tarihsel deneyim"** sayılacağı anlaşılıyor. Mahkemenin karar gerekçelerinden biri de, **"yabancılar defolsun"** sloganının, onu okuyacak kişiyi yabancılara karşı hemen harekete geçirecek kadar **"ciddiyet taşımaması"** idi.

Yine aynı mahkeme, **"Brandt ipe", "Wehner'e, Brandt'a ölüm!"** gibi SPD'li politikacılara karşı kışkırtıcı duvar yazılarının da suça teşvik sayılamayacağı kararına vardı. Bunun da gerekçesi, **"O kişilerin ölümünü 'arzu etmek' başka, öldürtmeye teşvik etmek başka"** şeklinde açıklandı.

Batı Berlin'deki Türkiye Halkçı Devrimci Birliği Mahkemenin bu kararı üzerine bir basın açıklaması yaparak, yabancı düşmanlarının ekmeğine yağ süren bu kararı protesto etti.

Kuzey Baden ve Kuzey Württemberg bölgesinde 13 bin işçi greve başladı. Hessen'de de grev başlamak üzere...

...ve metal işçileri grev gömleğini kuşandı

...ve grevler başladı. Aylardır süren toplu sözleşme görüşmelerinin kesilmesinin ardından yapılan grev oylamalarında metal emekçilerinin yüzde 80'i **"greve evet"** dedi ve birkaç gün sonra da Kuzey Baden ve Kuzey Württemberg bölgelerinde 13 bin metal emekçisi grev gömleklerini kuşandı.

Yerli ve yabancı işçilerin sendika çevrelerinde bile beklenenden çok daha yüksek bir coşku ile başlattığı grevlerle birlikte Baden Württemberg eyaletindeki pek çok fabrikanın önü bayram yerine döndü. 13 Mayıs Pazar günü gece yarısı, sendika yöneticilerinin kullandığı bir deyimle **"saat sıfır"**da başlayan grevlerde, bir taktik olarak otomobil sanayiine aramalı üreten yan sanayii kuruluşlarına öncelik verildi. IG-Metall bu grev taktiği ile büyük otomobil tekellerini **"aramalsız"** bırakmayı ve böylece dize getirmeyi hesaplıyor. Nitekim BMW, Daimler Benz, Audi-NSU tekellerine akü, buji, radyatör, plastik panjur, vantilatör kayışı, debriyaj düzeni, vites kutusu vb. üreten 14 firmada grev başlayınca, BMW firması 17 Mayıs Perşembe günü **"zorunlu lokavt"** uygulamasına gideceğini açıkladı. Otomobil tekelleri bu lokavt türüne **"soğuk lokavt"** diye bir terim de yakıştırdılar ve bu tür lokavtta sorumluluğun grev yapan sendikalı işçilere ait olduğunu ileri sürmeye başladılar. Lokavtı aramalı bulamadıkları için **"zorunlu olarak"** başlattıklarını ileri sürmeye hazırlanan BMW tekeline, Mercedes otomobilleri üreten Daimler-Benz ile Heilbronn'daki Audi-NSU tekellerinin de katılması bekleniyor.

IG-Metall sendikası bölge yönetim kurulundan yapılan, daha sonra da Genel Başkan Hans Mayr'ın daha vurguyla yinelediği gibi, işverenlerin soğuk lokavt tehdidine karşı IG-Metall sendikası **"Aramalı gelmediği için üretimin sürdürülememesi durumunda yasal olarak ancak kısa çalışmaya olanak vardır ve işçilere bu durumda Arbeitsamt'lar** (İşçi Bulma Kurumları) **tarafından kısa çalışma ücreti ödenmesi gerekir"** görüşünü savundu.

IG-Metall çevrelerinden edinilen bilgiye göre bu grevlerde IG-Metall geçmiştekilerden farklı bir yöntem uyguluyor. Türkçe'ye **"çimdikleme taktiği"** olarak çevrilebilecek olan bu uygulamaya göre, grevler, büyük tekellerin binlerce işçi çalıştıran dev işletmelerinden önce, bu işletmelere aramalı sağlayan **"daha küçük"** işletmelerde başlatıldı. Bu **"çimdikleme"**ye karşı işverenler lokavta başvurarak bir **"tokat denemesi"**ne giriştikleri takdirde ise IG-Metall bu kez **"yumruk"** diye anılacak grev uygulamasına geçecek. Böylece eylemler **kartopu** gibi genişleyip ağırlaşarak sürecek. Ancak daha grevin ilk gününde işverenler cephesinde izlenen belirgin panik, buna karşılık grevci işçiler arasında elle tutulur, gözle görülür açıklıkta tanık olunan coşku ve savaşım kararlılığı grev savaşının amacına ulaşmasının çok da uzun sürmeyeceğinin kanıtı olarak gösteriliyor.

Gazetemiz baskıya hazırlandığı ana kadar Baden Württemberg grevlerinde olumsuz herhangi bir olaya tanık olunmadı. Grevler disiplin içinde sürüyor. Hessen eyaletinde ise henüz grev uygulamasına geçilmedi. Ancak 21 Mayıs günü geçilebileceği de belirtiliyor.

DGB DAYANIŞMAYI ÖRGÜTLÜYOR

Öte yandan IG-Metall işçilerinin greve başlaması, **IG Druck und Papier Sendikası**'nda örgütlü kağıt ve matbaa işçilerinin grev hazırlığını yoğunlaştırmaları üstüne **DGB** merkezi de bağlı sendikalarında dayanışmayı örgütleme yönünde harekete geçti. DGB merkezi grevle ilgili gelişmeleri de yakından izliyor. Grevlerle ilgili olarak **Türkiye Postası** muhabirinin sorularını yanıtlayan DGB Genel Merkez Sekreterlerinden **Mete Atsu**, lokavtların yaygınlaştırılması durumunda DGB'ye bağlı sendikaların da grevi yaygınlaştırma kararında olduklarını belirtti. Atsu, **Türkiye Postası** muhabirinin sorularını şöyle yanıtladı:

– Sayın Atsu, Türkiyeli işçiler de 35 saatlik çalışma haftası istemini ve grevi destekliyorlar mı?

Atsu - Türkler işverenlerin erken emeklilik önerilerini benimsedikleri halde Alman arkadaşlarından daha yüksek bir oranla grevi desteklediler. Bu daha grev oylamasında görüldü. Ve destekliyorlar.

– Sayın Atsu, sendikacıların moralleri nasıl?

Atsu - Inanmasaydık zaten greve gitmezdik. Bu grev yalnızca IG-Metall'in ve Basın Işçileri Sendikası'nın grevi değil, tüm sendikaların grevidir. Başaracağız.

– Peki işverenler lokavta başvururlarsa?

Atsu - Eğer işverenler lokavtları yaygınlaştırırlarsa, greve katılan arkadaşlar rahat olsunlar. DGB'ye bağlı tüm sendikalar da grevi yaygınlaştıracaklardır. Sendikamız DGB'nin kararı vardır.

Önümüzdeki sayıda metal emekçilerinin grevleri ile ilgili olarak daha ayrıntılı haberler sunacağız.

İZLENIMLER

Grev boylarında...

Soner GÜRLER

Kolunda grev gözcüsü şeridi, sırtında yağmurluğu ve başında miğferi ile Hans **"Bu işyerinde grev vardır"** belgisinin önünde bizimle birlikte söyleşirken **"Biliyor musun, diyor, son grevlerden bu yana, bugünkü kadar istekle, sabahın köründe, yatağımdan kalkmamıştım, içimde bir bayram sevinci var"**, diyor. Neckarsulm'deki Kolbenschmid fabrikasının önünde toplanan yaklaşık 350 kişiye adeta işverenlerin gözyaşlarını anımsatırcasına bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyor. Gökyüzü delinmiş sanki. Işte Hans bize mutluluğunu, şakaklarından aşağıya boşanan yağmur damlalarının gölgesinde söylüyor. Tam vardiyanın başlaması gereken bir anda, sabahın beşinde... Fabrikanın giriş kapısı sanki et ve kemikten örülmüş bir duvar gibi. Bir köşede gençlerden oluşan ufak bir grup çalıp söylemeye başladı. Tüm konuş-

İlk gülenler...

Tekelci patronların yönettiği Metal İşverenleri Genel Birliği'nin en üst düzeydeki üç yöneticisi pek keyifli gülüyorlardı ama greviler başlayınca bu gülüşler önce sinirli gülüşlere dönüştü, sonra da neşesiz

Son gülenler ve iyi gülenler...

Stuttgart'ta otomobil ve motorlu araç üreten fabrikalar, dev işletmeler 'için rulman yapan ünlü SKF firmasının önünde kadın emekçiler gülüyorlar. 35 saatlik hafta savaşını başlarken kahkaha atan işverenlerdi. Son gülen emekçiler oldu, bu gülen de...

de gençlerden oluşan ufak bir grup çalıp söylemeye başladı. Tüm konuşmalar bir anda durdu. Herkes can kulağı ile gençlerden gelen **"35 saatlik iş haftası marşı"**nı dinliyorlar. Gitarı çalan, türküyü söyleyen öğrenci gençlik de sabahın erken saatlerinde işçi ağabeyleri ile birlikte grev boylarına gelmiş.

Kalabalığa bir Mercedes yaklaşıyor. Kırmızı miğferli grev gözcüleri yolları daha bir kararlı kesiyorlar. İçlerinden biri kararlı adımlarla şoföre yakın cama yaklaşıyor. Ne konuşacaklar? Bizde de uzun yıllardır Federal Almanya toprak-larında grev izlememiş olmanın verdiği bir merak var. Yaklaşıyoruz yanlarına. Grev gözcüsü sabahın erken saatlerinden itibaren grevin başladığını, grev bölgesine girilemeyeceğini, özel izni olup olmadığını soruyor. Mercedes'teki kişi,pancar gibi kızarmış suratıyla ceplerini karıştırıp imzalı-mühürlü bir belgeyi grev gözcüsüne gösterirken **"Benim firmanın personel müdürü olduğunu bilmezmiş, sanki elimdeki belgeyi sen imzalamamışsın gibi önümü kesmene anlam veremiyorum"** diyor. İzin belgesini soran işçinin, işyeri işçi temsilciliğinde görevli olduğunu öğrenirken, grev disiplininin ne demek olduğunu da öğreniyoruz.

Heilbronn İşverenler Birliği Başkanı Stecehele grev yerine geldiğinde emekçiler bu beyzadenin ıslanmasını engellemek için üstü 35 saatlik iş haftası işlemeli şemsiyeleri ile kendisine **"hoşgeldin (!)"** diyorlar. Stecehele **"Bizim demokrasi anlayışımız içersinde, sizin bu grevlerinize yer vardır. Dua edin ki demokratik bir ülkede yaşıyorsunuz, eğer bu grevi yapmamış olsaydınız bu sıkıntılı yaşam nasıl biraz olsun renkleirdi?"** gibi beylik şakalar yapıyor. İşçilerden biri kendisini **"Evet, bu öyle bir demokrasi ki aç bırakmak, işsiz, güçsüz bırakmak özgürlüğünü de içeriyor"** diyerek yanıtlıyor.

Ağzına götürdüğü sigarayı yakmak isteyen bir işçi çakmağını ararken bay Stecehele, üstünde o son zamanların çokça rastladığımız dört yapraklı meşhur yoncasını içeren bir kibrit kutusu çıkararak kendisine yardım pozlarına giriyor. Hayır, İşçi bu kibritle sigarasının yakılmasına izin vermiyor. Sakin bir tavırla kibrit kutusunu alıyor ve çaktığı ilk kibritle kibrit kutusunun kendisini tutuşturuyor. Pırıl pırıl parlayan gözlerle gülüyor...

İlgi nin en üst düzeydeki uç yöneticisi pek keyifli gülüyorlardı ama greviler başlayınca bu gülüşler önce sinirli gülüşlere dönüştü, sonra da paniğe...

İçin rulman yapan ünlü SKF firmasının önünde kadın emekçiler gülüyorlar. 35 saatlik hafta savaşımı başlarken kahkaha atan işverenlerdi. Son gülen emekçiler oldu...İyi gülen de...

Önümüzdeki sayıda metal emekçilerinin grevleri ile ilgili olarak daha ayrıntılı haberler sunacağız.

SENDİKACI GÖZÜYLE

Yılmaz KARAHASAN

Patronlar bize demokrasi dersi veremez

Bir yerde insanın **"insaf be"** diyeceği geliyor. Basın emekçileri esnek stratejileri ile grev eylemlerini etkin bir biçimde sürdürüyorlar. Metal emekçileri oylamada ezici bir çoğunlukla greve **"evet"** dediler ve kavgayı somut bir biçimde başlattılar. DGB ve sendikaları 35-Saatlik-Hafta için savaşım veren tüm sendikalarla dayanışma içersinde olduklarını ve bu savaşımı uyarı ve sempati grevleriyle, daha başka eylemlerle destekleyeceklerini açıkladılar. Barometre açık-seçik fırtına gösteriyor...

Tüm bu gerçeklere rağmen patron beyler oluk gibi paralar akıtarak görevlendirdikleri sözde **"bilimsel araştırma enstitüleri"** kanalıyla kamuoyunu halen uyutma, şartlandırma ve kışkırtma deneyimlerine devam ediyorlar. Neymiş, IG Metall üyeleri sadece sendikal örgütleriyle **"dayanışma"** içersinde olduklarını göstermek için oylamalarda greve **"evet"** demişler, aslında ama 35-Saatlik-Hafta'ya karşıymışlar... Eğer sendikal istemlerle işverenlerin **"teklifleri"** arasında **"özgürce"** seçebilme olanağına sahip olsalarmış tabii işverenlerin tekliflerini benimser sendikaların istemlerine **"hayır"** derlermiş... İşi tam **"bilimsel"** gösterebilmek için de bazı rakamlar veriyorlar. Infratest Kommunikationsforschung adlı enstitü 24 Nisan'la 4 Mayıs tarihleri arasında IG Metall üyeleri arasında yaptığı bir **"anket"**te şu sonuca varmışmış: IG Metall üyelerinin sadece yüzde 38'i tam ücret denkleştirimi koşulu ile 35-Saatlık-Hafta'nın kademeli olarak gerçekleştirilmesinden yana iken yüzde 59'u metal patronlarından yanaymış... Hele 1000 ve daha fazla emekçinin çalıştığı büyük işyerlerinde ise IG Metall üyelerinin yüzde 68'i patronların tekliflerini daha olumlu buluyor ve IG Metall'in istemlerine karşı çıkıyormuş...

Patron beylerin **"çevir kazı yanmasın"** uğraşlarına yönelik bir sözümüz var: **İt ürür, kervan yürür!**

İkinci sözümüz ise şu: Kâr hırslarını tatmin ve sınıfsal egemenliklerini koruma uğruna demokratik hak ve özgürlükleri hiçe sayan, faşist dikta yöntemler dahil her türlü baskı yöntemlerine başvurmaktan çekinmeyen kapitalistler **"eğer IG Metall üyeleri** özgürce **seçebilme olanağına sahip olabilseleri..."** diyerek sendikal örgütleri **"otoriter"** giderek **"dikta"** örgütler olarak göstermeye ve işçi hareketine **"demokrasi dersi"** vermeye kalkışamazlar!..

Ne diyordu 1932 yılında o zamanın da büyük kapitalistlerinden bay Robert Bosch, bugünkü dev Bosch işletmesinin kurucusu ve sahibi:

"...İleri teknoloji ve makineleşme nedeniyle bugün insan kullanım ve kültür ihtiyaçlarını daha kısa zamanda ve daha kolay bir biçimde üretme olanağına sahip. Eğer çalışma yetenek ve gücünde olan tüm insanlara çalışma ve böylece ekmeklerini kazanma olanağı vermek istiyorsak çalışma süresini, özellikle günlük çalışma süresini kısaltmak zorundayız... Alışılmış sekiz saatlık çalışma gününü belkide altı saate indirmek zorunlu olacaktır... Çalışma süresinin kısaltılması artık tartışma götürmez bir gerekliliktir. Işsizlik sorunu çözümlenmelidir. İleri teknoloji bunu zorunlu kılıyor... Bu gerçekleştirilmezse doğal olarak yığınlar direnişe geçecek ve kapitalizmi sorumlu tutacaklardır; hem de haklı olarak. Bu nedenle Kapital değişen koşullara uymak zorundadır..."

O zaman, yani 52 yıl önce egemen kapitalist sınıf **"akıllı"** kapitalist Robert Bosch'un bu uyarı ve önerilerine kulak tıkadı; değişen koşullara uygun hareket etmedi. Tersine içine düştüğü bunalımdan **"kurtulmada"** ayrı bir yol seçti: Hitler-Faşizmi, savaş hazırlıkları ve İkinci Dünya Savaşı...

Bir hatırlatma daha. Birinci Dünya Savaşı sonrası Almanya'sında devrimci ortamda işçi hareketi 1919'da krallığı devirip Cumhuriyet rejimini gerçekleştirmişti. Büyük burjuvazi 1920'de General Kapp'a askersel bir darbe yaptırtarak genç Cumhuriyeti yıktırma girişiminde bulundu. Genel Alman Sendikalar Birliği'nin çağrısı ile genel greve giden işçi sınıfının karşısında karşı-devrimciler, askeri dikta dört gün dayanamadı ve yıkılıp gitti...

İşçi hareketi tarihi, her sayfasıyla diktaya, sömürüye, baskıya ve horlanmaya karşı; eşitlik, bağımsızlık, özgürlük ve demokrasi savaşımı tarihidir; insancıl yaşam ve çalışma koşullarını geçekleştirme, sosyal ve toplumsal ilerleme savaşımı tarihidir...

Buna karşın patronlar her zaman özellikle sosyal ve toplumsal ilerleme amacına yönelik sendikal savaşımlara karşı en sert bir biçimde direniş göstermişlerdir.

Federal Almanya'da işçi hareketi tarihinde de bu böyle olmuştur. Burada sadece IG Metall'in son otuz yıldaki büyük grev savaşımlarına kısa bir göz atalım:

1951: Hessen Grevi. **Süre:** 4 Hafta **Greve katılan:** 80 000 **İstem:** Ücret ve maaş artımı.

1953: Bremen tersane grevi. **Süre:** 7 hafta **Greve katılan:** 15 000 **İstem:** Ücret ve maaş artımı.

1954: Bavyera grevi. **Süre:** 4 Hafta **Greve katılan:** 100 000 **İstem:** Ücret ve maaş artımı.

1956/57: Schleswig-Holstein grevi. **Süre:** 16 Hafta. **Greve katılan:** 34 000 **İstem:** Eşitlik. Hastalıkta işçilerin de memurlarda olduğu gibi ücretlerinin ödenmesine devam edilmesi; daha fazla izin; ek izin parası.

1963: Baden-Wüttemberg grevi ve lokavtı. **Süre:** 1.5 Hafta. **Greve katılan:** 120 000 **Lokavt uygulanan:** 300 000 **İstem:** Ücret ve maaş artımı.

1971: Baden Wüttemberg grevi ve lokavtı **Süre:** 4,5 Hafta. **Greve katılan:** 145 000 **Lokavt uygulanan:** 360 000 **İstem:** Ücret ve maaş artımı.

1973: Baden-Wüttemberg grevi ve lokavtı. **Süre:** 1 Hafta. **Greve katılan:** 55 000 **İstem:** Ücretlendirme yönteminde gelişim-Dinlenme molaları

1974: Unterweser Bölgesi (Bremen) grevi. **Süre:** 3 Hafta. **Greve katılan:** 31 000 **İstem:** Ücret ve maaş artımı.

1978: Baden-Wüttemberg grevi ve lokavtı**Süre:** 3,5 Hafta. **Greve katılan:** 85 000 **Lokavt uygulanan:** 146 000 **İstem:** Ücret ve maaş artımı ve ücret grubu güvencesi

1978/79: Ruhr Bölgesi Çelik grevi ve lokavtı. **Süre:** 6 Hafta. **Greve katılan:** 60 000 **Lokavt uygulanan:** 30 000 **İstem:** 35-Saatlık-Hafta; ücret ve maaş artımı.

Böyle bir savaşım deneyimi olan işçi ve sendikal hareketi patronlar dize getirebileceklerini sanıyorlarsa gerçekten yanılıyorlar. Ne **"yavuz hırsız"** stratejisi ve ne de uyutma, kışkırtma ve sindirme deneyimleri para etmeyecektir. Metal emekçileri, onların ötesinde tüm örgütlü emekçiler bu kavganın bir **"var olma ya da yok olma"** kavgası, işçi sınıfının onurunun korunması kavgası olduğu bilincindeler!..

Sürgünleri üretken kılmak

Bugünlerde İstanbul Dostlar Tiyatrosu ve Ankara Sanat Tiyatrosu tarafından sahnelenen ve ilgiyle izlenen **"Galileo Galilei"** adlı oyunu **Bertold Brecht** 1938 yılında, Danimarka'da sürgündeyken yazdı. Galileo ilk kez, 1943 yılında Zürih Tiyatrosu'nda sahnelendi. Sonraları ilk atom bombasının Hiroşima üzerinde patlatılmasının ardından bir kez daha kaleme alınan, çağının sorumlulukları karşısında bilim adamının alması gereken tutumu tartışan oyun tiyatronun başyapıtlarından biri olmayı sürdürüyor.

"Galileo Galilei" Brecht'in sürgünde yazdığı tek oyun değil, Brecht günümüzde sık olarak sahnelenen yapıtlarından çoğunu, nazilerin iktidara gelmesi üzerine terketmek zorunda kaldığı ülkesinin uzağında kaleme almış.

Ülkesini, öz dilini, toprağını bir sanatçıya yasaklamak, yaşanamaz kılmak, ilerlemeden, aydınlıktan, elindekileri yitirmekten korkan zorbanın tarih boyunca uyguladığı bir yöntem olmuştur. Gericiliğin bugün de acımasızca sürdürdüğü bu sindirme yöntemi sanatçıların, direngenliklerini, kavgalarına, halklarına bağlılıklarını sürdürdükleri, daha aydınlık bir gelecek için yaratmaktan vazgeçmedikleri koşullarda işlememiş, tersi sonuçlar vermiştir. Brecht'ler, Seghers'ler, Nazım'lar, Marquez'ler sürgünleri üretken kılmayı bilmiş, halklarının dillerinde kök salmışlardır.

12 Eylül 1980'de, ülkemizde iktidara sünger zoru ile el koyan cunta sayısız sanatçıyı sürgüne yolladı, yurt dışında olanlara da ülke topraklarını yasakladı. Daha da ötesi, uyguladığı katı sansürle gerçekçi sanatın yaygınlaşmasını, etkinlik kazanmasını engelliyor. Oysa aydınlık bir gelecek için yaratmaktan vazgeçmeyen sanatçıyı susturabilecek, halkının dilinden kökün at-

Devrimci sanat bir savaşçısını yitirdi: Vasıf Öngören öldü

Oyun yazarı ve tiyatro yönetmeni Vasıf Öngören, 14 Mayıs günü sabahleyin geçirdiği bir kalp krizi sonucu öldü. Amsterdam'daki evinde sabah kahvaltısında kalp krizine yenik düşen ilerici sanatçı Öngören'in ölüm haberi kısa sürede tüm Batı Avrupa kentlerindeki Türkiyeliler arasında yayıldı ve derin üzüntü yarattı. Genç yaşında, ancak çok başarılı ve kahcı sanatsal başarılara imzasını atarak aramızdan ayrılan Vasıf Öngören 1938 yılında Tavşanlı'da doğdu. İlk tiyatroculuk deneyimlerine İstanbul Üniversitesi Gençlik Tiyatrosu'nda başlayan Vasıf Öngören daha sonra Berlin'e geldi ve gerek Batı Berlin'de, gerekse başkent Berlin'de tiyatro eğitimi gördü. Türkiye'ye döndüğünde bir yıl kadar Halk Oyuncuları topluluğuna katıldı. Ankara Birlik Sahnesi'ni kurdu. Burada sergilediği oyunu "Asiye Nasıl Kurtulur?" Öngören'e tiyatro yazarı ve yönetmeni olarak kısa sürede ve çok yaygın haklı bir ün kazandırdı.

Ünlü yazar, "Barış Çöreği" adlı öyküsünün ödül töreninde konuştu.

Fakir Baykurt: Dileğim savaşı yenme çabalarımızı yükseltmektir

Batı Berlin Senatosu'nun koyduğu çocuk edebiyatı yarışmasında ödül kazanan Türkiyeli ünlü yazar Fakir Baykurt, ödül töreninde ilginç ve önemli bir konuşma yaptı. Batı Berlin'de Senato'nun düzenlendiği ve geçen sayımızda ayrıntılı olarak yer alan Türk Kitap Haftası sırasında düzenlenen ödül törenine katılması kimi eleştirilere yolaçan Baykurt'un, sözkonusu haftadan bağımsız olarak düzenlenmiş bir çocuk edebiyatı yarışması için yapılan ödül törenine katıldığı da bildirildi.

Baykurt ödül töreninde yaptığı konuşmada, ödül alan öyküsünde çocuklar arasındaki barışın korunmasından söz ettiğini belirterek "İki çocuk arasında barış korunamıyorsa, onu büyük planlarda koruma girişimleri ne sonuç verir?" biçiminde ilginç bir soru yöneltti. Yazar Fakir Baykurt'un, Batı Berlin Senatosu'nun çocuk edebiyatı yarışmasında kazandığı ödülü alırken yaptığı konuşmayı özetle sunuyoruz:

"Barış Çöreği" adlı kitabımla, Berlin Senatosu Çocuk Edebiyatı Ödülleri'nden birini kazandığım için mutluyum.

Bu kitapta yer alan öyküleri yazdığım günlerde **"Barış Derneği"** yargılaması başlamış bulunuyordu.

Bir büyük Alman şehrinin apartmanları arasında oynayan çocukların barışını bozmaya yeltenen önyargılı bir anneyi anlatmıştım.

Kurucularından biri olduğum Türkiye Barış Derneği, yurtta ve dünyada barışı savunuyordu. Öyküm ise, çocuklar arasındaki barışın korunmasından söz ediyordu.

İlk bakışta, iki olay arasında ilişki yok gibi görünür. En küçük plânda, iki çocuk arasında barış korunamıyorsa, onu büyük plânlarda koruma girişimleri ne sonuç verir? Uluslararası savaşlarla komşular, hattâ arkadaşlar arasındaki kavgalar birbirinden çok mu ayrıdır?

İnsanlık tarihi sürekli savaşlarla dola taşa bugünü buldu. Sağlıklı bir kafanın almayacağı kadar savaşlar oldu geçmişte. Bir hesap var: 5500 yıllık tarih kesiti içinde barışlı geçen ayların, yılların toplamı sadece 292 yıl! Üç yüz bile değil.

Tarihi içinde pek çok savaşa giren, savaşmak için pek çok silâh yapan Almanya, özellikle saldırgan olduğu savaşlarda sürekli yenilmiştir. Onun son saldırgan savaşı da buradan, Berlin'den yönetilmişti. Almanya, Berlin'le birlikte bütün ülkeyi yıkıma uğratarak çıktı savaştan. Şimdi bu eski başkentin insanları, son derece iyi duygu ve düşüncelerle **"Barış Çöreği"** adlı kitabımdan ötürü beni ödüllendiriyorlar. Elbet bunu sevinçle karşılıyorum.

Savaş alışkanlıklarının kırılıp, barış eğitiminin sağlamlaştırılması için elbet çocukluk çok uygun bir çağdır. Okullarda sadece savaşları kışkırtan iç egemen sınıflarla uluslararası silâh tekellerini tanımak yetmez. Az önce Bayan Barbara John'un da söylediği gibi, ayrı uluslardan bir arada eğitilerek birbirlerini tanımalarında çok yarar vardır. Bugün Berlin'de ve bütün Almanya'da Alman çocuklarının yabancı çocuklarla, daha çok da Türk işçi çocuklarıyla bir arada eğitilmeleri, büyümeleri, her şeyden önce Alman çocukları için bir fırsattır.

Çocukları bir arada eğiterek sağlanacak tanışıklığı dünya ölçüsünde genişletmek, dünya ölçüsünde yan yana, can

Özay'ın caz konserleri başarılı geçti

Batı Berlin'de yaşayan Türk şarkıcı Özay'ın 10-11 Mayıs günleri Batı Berlin Quartier Latin salonunda verdiği konser çok başarılı geçti. Her iki gece de salonu tıklım tıklım dolduran yerli ve yabancı caz severlerin övgülerini kazanan konserde solist ve orkestra üyelerinin "ulusal dağılımları" da çok ilgi çekiciydi. Solistliğini Özay'ın yaptığı toplulukta Jasper Van't Hof (Hollanda), Manfred Schoof, Heinz Sauer, Christoph Lauer ve Günter Hörsch'un

dinlik bir gelecek için yaratmaktan vazgeçmeyen sanatçıyı susturabilmek, halkının dilinden sökülüp atmak olanaksızdır. Hiçbir koşulda susmamış, susturulamamış, sürgünlerini üretken kılmış Brecht'ler, Nazim'lar bu gerçeğin onurlu kanıtıdır.

kısa sürede ve çok yaygın adın ün kazandırdı.

Aramızdan çok vakitsiz ayrılan, en verimli olduğu çağda ölüme yenik düşen Vasıf Öngören'le ilgili geniş bir değerlendirme yazısını gelecek sayımızda sunacağız.

ran yeni ve yabancı caz sivrilerinin dinlerini kazandan konserde solist ve orkestra üyelerinin "ulusal dağılımları" *da çok ilgi çekiciydi. Solistliğini* Özay'ın *yaptığı topluluktaki* Jasper Van't Hof *(Hollanda),* Manfred Schoof, Heinz Sauer, Christoph Lauer *ve Jürgen Wuchner* (Federal Almanya), Janus Stefanski *(Polonya),* Fodé Youla *(Gine) ve* Carlos Mieres *(Uruguay) yer almıyordu.* Nazım Hikmet, Pablo Neruda *ve* Langston Hughes'*un şiirlerinden* Tahsin Incirci, Tito Medina, Jaime Luengo *(Şili) ve* Bruce Barthol'*ün (ABD) besteledikleri eserlerin ağırlık taşıdığı konserler sadece etkili birer müzik şöleni olarak değil, çeşitli uluslardan müzikçilerin ortaklaşa katardıkları ilerici bir sanat etkinliği olarak da ilgi çekti.*

Türkiyeli göçmen sanatçılarla söyleşiler: Karikatürist Erdoğan Diker

Çiğ köfte, döner kebap ve çayda çıra dışında birşeyler...

Ali ÖZENÇ

TÜRKİYE POSTASI: Erdoğan Diker, sizin imzanızı, birkaç zamandır Federal Almanya'da yayımlanan bazı Almanca-Türkçe yayınlarda rastlıyoruz. Sade çizgileriniz oldukça iyi desenlerinizle buradaki işçilerimizin toplumsal yaşamını konu ediniyorsunuz çoğunlukla. Barış ve atom roketlerinin Avrupa'ya yerleştirilmesine ilişkin de bir hayli karikatürünüz çıktı. Bize kısaca kendinizden bahseder misiniz?

Diker: Türkiye'de doğmuşum, yakında kırk yaşıma giriyorum. Lise mezunuyum. Birçok işe girip çıktım. Teknik ressamlık ettim. Tiyatroculuk yaptım. Bir heykeltraş yanında yamak durdum. Bir bankada 13. dereceden devlet memurluğu bile yaptım. Oniki yıldır Frankfurt'ta yaşıyorum. Türk-danış'ta çalışırım. Gözlük takarım. Sakalım var. Üstelik pipo da içerim. Ilk karikatürümü 78 yılında çizdim. Fakat kimse yüz vermedi. Mart 83'te ilk karikatürüm basılınca pek sevindim. Yani anlayacağınız daha pek toyum. Uluslararası 1. Simavi Karikatür Yarışması'nda bir karikatürüm sergiye alındı. 1983 Prag Barış Kurultayı için düzenlenen karma sergiye 6 karikatürümle katıldım. 1984'de Japonya'da yapılan Uluslararası Yarışmada Teşvik ödülü ve madalya aldım. Karikatürde sadeliği, açıklığı ve işe yararlılığı yeğlerim. Karikatürcülerden Turhan Selçuk ve Tan Oral ustalarımızı pek beğenirim.

TÜRKİYE POSTASI: Sayın Diker, Japonya'da düzenlenen 5. Uluslararası Yomiuri Shimbun Karikatür Yarışması'**nda, 9600 yapıt arasından seçilen ve ödül'verilen 103 karikatürün arasında sizin örü-**

nünüzün de yer aldığını okuduk. Gerçekten bu önemli bir başarı. Bu yarışmada Türkiye'den veya Avrupa'daki tanınmış çizerlerden de yer alan oldu mu? Bize derece alan karikatürünüzden de söz eder misiniz?

Diker: Bu yarışmaya 60 ülkeden karikatürcüler katıldı. Türkiye'den Mahmut Akgün ve Tan Oral özel ödül; Gürbüz Doğan Ekşioğlu da mansiyon aldı. FAC'den J. Alaumeiser özel ödül, J. Tomaschoff ve U. Stein mansiyon, G. Hornberger de teşvik ödülü aldılar. Bu yarışmada derece alan karikatürümde bütün her yerin atom roketleriyle doldurulduğunu vurgulamak istedim. **Ayakkabısını bağlamasını bilen herkesin barışı tehdit eden silahlanmaya karşı çıkması gerektiği doğrultusundan** yola çıkarak, roketlere diktim gözümü. Onları çiziyorum bir yıldır hep. Eli kalem tutan herkes atom roketlerine karşı birşeyler çizmeli. Yeri göğü doldurmalı. Helâ duvarlarına kadar her yerler donanmalı atom roketlerine karşı çizgilerle. Herkes almalı eline kalemi, boyayı, tebeşiri, fırçayı ve karikatürü şu karikatürcülerin elinden kurtarmalı.

TÜRKİYE POSTASI: Federal Almanya'da hatta Avrupa'da yaşayan bir çok sanatçı arkadaş, bugün ürünlerini değerlendirebileceği, buradaki 1,5 milyon insanımıza toplumsal değerlerimizi aktarabileceği, onların sanatla olan bağlarını kurabileceği bir yayın boşluğunun olduğunu söylüyorlar. Siz ne diyorsunuz? Acaba bu alandaki devinimsizlikte, Avrupa'da yaşayan sanatçılarımızın payı yok mudur?

Diker: Yayın boşluğu olduğunu söyleyen sanatçı arkadaşlar **"Yeri dar bulup, oynamaktan kaçan gelin"** gibi kaytarıyorlar. Sultani bir tembellik içinde bahaneler üretiyorlar. Sanat vaizi durumuna düştüğüm için beni bağışlayın. Ancak şunları da söylemeden edemeyeceğim. Burada yaşayan 1,5 milyon insanımıza toplumsal değerleri aktarmak için illâ da kuşe kağıtlı sanat dergilerinde, birinci sınıf galerilerde mi boy gösterilecek? FAC'de Türkiyelilerin yığın örgütleri var. Bu örgütler ortalama ayda bir, Türkiyelilere yönelik eylemler yapmaktadırlar. İşte, sanat emekçilerimize bereketli bir pazar yeri. Gelin buralarda yaptırlarımızı sergileyelim, hikayelerimizi okuyalım, şiirlerimizi haykıralım. Bu olgu da ancak sanat ve kültür emekçilerinin yoğun bir biçimde örgütlenmeleriyle mümkündür. Bu konuda bir tartışma ortamının yaratılması, sanatçıların Türkiyeliler üzerinde etkinliklerinin nasıl olması gerektiği konusunda yol gösterici yararlı bir tutum olacaktır. Sanat denen olayı gün ışığına **"çıkarmayacağım da, çıkarmayacağım"** diye direnenlere, tövbe hiçbir lafım yok.

TÜRKİYE POSTASI: Son bir soru daha: Uzun zamandır FAC'de yaşayan bir sanatçı olarak, yabancı işçilerin buradaki sorunlarına bir yaklaşım getirirken, sizce nelere dikkat etmelidir? Diğer yandan, biz Türkiyeliler olarak buradaki işçi ve emekçilere, daha çok ikinci kuşak dediğimiz gençliğe yönelik, onların toplumsal ve kültürel gelişimlerinin, gereksinimlerinin karşılanmasına yönelik neler getirilebilir?

Diker: Yabancı işçilere yaklaşımımızda gözden kaçırılmaması gereken en önemli nokta bence, yurdundan ayrı bırakılmış yabancının çıplak **"yalnızlığı"**dır. Özellikle büyük çoğunluğu köylülükten gelmiş ve kabuk değiştirme çabasında olan Türkiyelilere, hangi sınıfın insanları olduklarını onların somut sorunlarının üzerine giderek yaklaşımda bulunmaları, sanat ve kültür emekçilerinin has görevidir. Neci ve kim olduğunu öğrenen yabancı, böylelikle yalnızlığından biraz olsun arınacaktır. Fakat bu uzun ve sabır isteyen görevi, sanatçı ancak, sanat ile sanat dışında kalanlar arasındaki soğukluğu, boşluğu yok-edebildiği zaman başarabilecektir. Sanatçılarla, sanatçı olmayan arasındaki bu büyük, anlamsız boşluk, sanatçının bohemliği ile, birbirlerinin sırtını sıvazlamalarıyla kimsenin anlamadığı özel bir dille konuşmalarıyla, yok edilemez. Sanatçı, izleyicisine, okuruna, dinleyicisine, sağlam köprüler kurarak ve gıllıgıssız bir tavırla gidebilirse yararlı olur. Önce onları mutlu etmeli sanatçı. Insanlar mutsuz oluktan sonra neyleyim ben sanatı? Burada yaşayanlarımızın toplumsal ve kültürel gereksinimlerinin karşılanmasına yönelik neler mi getirebiliriz? **Çiğ köfte, döner kebap** ve **"çayda çıra"**nın dışında herşey...

çak tanışıklığı dünya ölçüsünde genişletmek, dünya ölçüsünde yan yana, can cana olmak, savaştan yana güçleri durdurmak için başlıca çarelerimizden biridir. Barışı sürekli kılmak için de başlıca çarelerden biri budur.

Bu sözleri söyleme hakkını kendimde görüşüm, ödül kazanan **"Barış Çöreği"** adlı kitabın yazarı oluşumdan değildir sadece. Çöken bir imparatorluğu kurtarma savaşlarına sokulan yüzbinler içinde babam da vardı. Cepheden cepheye aktarılarak on dört yıl savaştırıldı. Bu yüzden yaralı, tutsak, sakat kaldı. On dört yıl dile kolaydır. Nasıl dayandı, o gücü nasıl buldu kendinde? Her zaman düşünüyor ve şaşıyorum. Insanlar, **"Dinimiz, kralımız!.."** diye savaştırıldığı gibi, **"Tanrımız, padişahımız!.."** diye de savaştırılıyordu. Kandıran, korkutan bir sürü masal geliştirilmişti. Her taburda bir din adamı vardı. Endüstri ellerine silâh veriyor, bunlar da kafalarına moral sokuyordu. Kaçanları asıyorlardı. Alıp götürüp on dört yıl savaştırdıkları halde sonradan bir avuç toprak, üç metre bez, bir çift kundura, bir şişe ilâç vermediler babama, babamın savaşlarda ölen arkadaşlarının çocuklarına...

Dileğim, bütün dünyada el ele vererek, savaşı yenme çabalarımızı yükseltmektir.

DİRENİŞ'in

Bu sayısında:

Hasan Hüseyin-Orhan Taylan-**Atadol Behramoğlu**-Jannis Ritsos-**Özdemir Ince**-Zülfü Livaneli-**Maria Faranturi**-Can Yoksul-**Fethi Savaşçı**-Sabahattin Ali-**Manos Loizos**-Ismail Çoban-**Ahmet Cengiz**-Ihsan Karakoç-**Emre Ege**-Kemal Aydın-**Necdet Adalı**-Kadir Yurtsever-**Demir Efe**-Murat Akten-**Gökhan Çizer**-Uğur Durak-**Erdoğan Diker**-Ernesto Cardinal

Dikkat: Yazışma adresimiz teknik nedenlerden dolayı değişmiştir. Yeni adresimiz 6300 Giessen 1, Postlagernd Nr. 070388 C

Dergimizin ulaşamadığı bölgelerden 2,5 DM değerinde Alman posta pulu gönderildiğinde dergimiz elinize en geç bir hafta içinde geçecektir.

Türkiye Postası
15 GÜNLÜK GAZETE SAYI: 31 18 MAYIS 1984

Sosyalist ülkeler, sporcularını ABD'de yaratılan terör ortamına göndermeyecek

SSCB, olimpiyatları değil ABD'nin hazırladığı anti-sovyet kampanyayı boykot ediyor

Geçtiğimiz günlerde Sovyetler Birliği Ulusal Olimpiyat Komitesi'nin ABD'nin Los Angeleş kentinde Temmuz ayı içinde yapılacak olan olimpiyat oyunlarına katılmama kararı almasının ardından, Bulgaristan, Küba, DDR, Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti, Moğolistan Halk Cumhuriyeti, Laos, Çekoslovakya ve Afganistan da aynı gerekçelerle olimpiyatlara katılmama kararı aldılar.

Sovyetler Birliği Ulusal Olimpiyat Komitesi karara gerekçe olarak ABD'de olimpiyat hazırlıklarından sorumlu olanların olimpiyat anlaşmalarına uymayan uygulamalarını ve özellikle ABD'de bir yıldır resmi makamların da bilgisi ile aşırı sağcı çevreler tarafından yürütülen azgın Sovyet aleyhtarı kampanyayı gösterdi. Komite bu koşullarda oyunlara katılmayı oyuncuların güvenliği açısından da tehlikeli olarak değerlendirdi.

Federal Almanya'da yayınlanan Stern dergisinin, Sovyetler Birliği Spor Bakanı Marat Gramov ile bu konu üzerinde yaptığı görüşmede bakan şunları açıkladı: **"Biz Olimpiyatları hiçbir zaman boykot etmedik, şimdi de etmiyoruz. ABD'nin 1980 Moskova Olimpiyatları'nı boykot etmesi politik bir karardı, ancak bizim kararımızın politik bir yönü yoktur. Kararımız, olimpiyatların ana ilkesi olan halkların kardeşliği ilkesine uyulmaması, Sovyetler Birliği sporcularının normal koşullar altında yarışmalarını engelleyecek uygulamalar yüzünden alınmıştır."**

ABD'nin Afganistan olaylarını protesto ederek 1980'de Moskova Olimpiyatları'na politik gerekçelerle katılmamasından sonra, ABD yöneticileri 1984 Los Angeles Olimpiyatları'na Sovyetler Birliği'nin katılmasını engellemek için bir yıldır amaçlı bir kampanya yürüttüler. Yürütülen kampanyada bir taraftan olimpiyat anlaşmasının gelenekleri çiğnendi; Sovyetler Birliği Olimpiyat Komitesi'nin sporcuların güvenliği açısından talep ettiği bazı önlemler reddedildi, öte yanda adları ve adresleri belli,yüzün üze-

Reagan olimpiyatlara nasıl hazırlanıyor?

AŞIRI sağcı ve terörist 165 örgütün biraraya gelerek bir yıldır yürüttükleri Sovyet düşmanlığı kampanyasını tırmandırarak mı?

●

ARALARINDA Küba kaçkını karşı-devrimci "Alfa-66" terör örgütünün de bulunduğu 14 örgütün "Sovyetler'i Yasaklayalım" adı altında kurdukları karanlık koalisyonla mı?

●

SOVYET sporcularının özellikle ABD'ye iltica etmesini sağlamak amacıyla kirli işlerde kullanılmak üzere hazırlanan Los Angeles'deki dayalı-döşeli 500 'özel' daire ile mi?

●

OLİMPİYAT meşalesini aşırı sağ bir örgüt üyesine taşıtarak mı?

●

SOVYET olimpiyat ataşesinin ABD'ye girmesini vize vermeyerek engelleme yoluna gitmesiyle mi?

"RUSYA'YI EZELIM!"

ABD olimpiyatlara hazırlanıyor: Hazırlıkların en zararsızı üzerinde "Rusya'yı Ezelim" *yazılı tişortlar*

simleri militanlaştırmayı, onları sosyalist ülkelerden gelen sporculara saldırmaya hazırlamayı amaçlayan bu örgütler, isimleriye adresleriyle ABD yönetimi tarafından bilindiği halde yasaklanmadı. Üstelik, hükümet de Sovyet Olimpiyat ateşesine ABD'ye girme yasağı koyarak sosyalist ülkelerden gelen sporculardan vize isteyerek, sağcı bir örgüt üyesinin gerici kampanyayı yürütenlerin hiçbir eylemini yasaklamayan ve sporcuların güvenliğinin devlet tarafından değil de, özel dedektifler tutularak yapılacağını açıklamış olan ABD yönetiminin verdiği garanti sosyalist ülke yönetimleri tarafından ciddiye alınmadı.

Reagan yönetimi bir taraftan Sovyetler

KISA...KISA...KISA... KISA...KISA...KISA...

Hollanda'da yaşam 15 dakika durdu

Hollanda'da yüzlerce yerleşim yerinde yürütülen füzelere karşı eylem haftası çerçevesinde 10 Mayıs günü 100 binlerce işçi FNV sendikasının çağrısına uyarak 15 dakikalık işi bırakma eylemi yaptılar. "Hollanda'da Yaşam Durdu" belgisiyle yapılan eylemde, saat 11:45 ile 12.00 arasında tüm ülkede yaşam durdu, kamu araçları çalışmadı, aynı anda barışseverler pekçok yerde protesto gösterileri yaptılar. Hollanda barış hareketi bu eylemlerle hükümeti Hollanda'ya yerleştirilecek olan 48 Cruise füzesinden vazgeçirmeye çalışıyor.

Danimarka NATO'nun füze masraflarına katılmayacak

Mayıs ayı başında Danimarka Parlamentosu, Sosyal Demokrat Parti tarafından hazırlanan bir tasarıyı onaylayarak, barış döneminde olduğu gibi bunalım ve savaş halinde de ülke topraklarında atom silahı bulundurmama kararı aldı. Onaylanan tasarıda Kopenhag hükümeti Kuzey Avrupa'da atom silahlarından arındırılmış bir bölge oluşturulması için çalışmakla da görevlendirildi. Öte yanda 10 Mayıs günkü toplantısında parlamento yine sosyal-demokratların önerisiyle Batı Avrupa'ya yerleştirilen yeni ABD füzelerinin altyapı harcamaları için vermesi gereken 13.33 milyon Markı vermeme kararı aldı.

Craxi füzelere karşı çıktı

Mayıs ayı başında İtalyan Başbakanı Bettino Craxi Batı ve Doğu Avrupa'ya yeni orta menzilli füzelerin yerleştirilmesinin derhal durdurulmasını ve bu temelde yeni silahsızlanma görüşmeleri başlatılmasını önerdi. Craxi bu öneriyi Mayıs ayı sonunda Washington'da yapılacak olan NATO ülkeleri toplantısına sunacağını belirtti.

Mart ayı sonunda Roma'da yapılan bir milyon kişinin katıldığı mitingde de silahlanma harcamalarına ve füzelere karşı çıkılmıştı.

Yunanistan Başbakanı Andreas Papandreu

Papandreu NATO'ya destek vermeyecek

nendi; Sovyetler Birliği Olimpiyat Komitesi'nin sporcuların güvenliği açısından talep ettiği bazı önlemler reddedildi, öte yanda adları ve adresleri belliyüzün üzerinde aşırı gerici ve terörist grubun Sovyet aleyhtarı bir kampanya yürütmelerine izin verildi. Basın ve yayın organlarının da desteklediği bu kampanya özellikle olimpiyatların yeralacağı Los Angeles ve çevresinde aşırı boyutlara vardırıldı. Aralarında Küba kaçkını karşı-devrimci **"Alfa 66"** terör örgütünün de bulunduğu 14 Sovyet düşmanı örgüt sosyalist ülkelerin sporcularına karşı provokatif eylemlerde bulunacaklarını açıkça bildirdiler, **"Sovyetleri Yasaklayalım"** adı altında bir koalisyon kurdular. Gerici kesim, hükümet de Sovyet Olimpiyat ateşesine ABD'ye girme yasağı koyarak sosyalist ülkelerden gelen sporculardan vize isteyerek, sağcı bir örgüt üyesinin olimpiyat meşalesini taşımasına izin vererek, bu kampanyanın yönetim tarafından planlı olarak yürütüldüğünü ortaya koydu.

Sosyalist ülkelerin bu kararından sonra Uluslararası Olimpiyat Komitesi Başkanı Samaranch, 11 Mayıs'ta Lozan'da yaptığı basın toplantısında, Sovyetler Birliği'ne Reagan'ın bir mesajını götüreceğini, bu mesajda Reagan'ın sporcuların güvenliği konusunda garanti verdiğini ve olimpiyat oyunlarına politika karıştırılmamasını istediğini açıkladı. Ancak, ülkesindeki sosyalist ülke yönetimleri tarafından ciddiye alınmadı.

Reagan yönetimi bir taraftan Sovyetler Birliği'nin olimpiyatlara katılmasını engellemek, bir taraftan da bunda sorumlu Sovyetleri gösterip dünya kamuoyunda **"Sovyetler spora politika karıştırıyor"** izlenimini yaratmak isterken, öte yandan da bu konuyu sonbahardaki seçim kampanyasının bir parçası haline getirmeyi planlıyor. Orta Amerika politikası ve ülkesindeki çalışan yığınların acil çözüm bekleyen sorunlarına yanıt getirmeyen Reagan için olimpiyatlar konusu kamuoyunun dikkatini başka yöne çekmek için iyi bir fırsat oluşturuyor.

35 ülkenin katıldığı Stokholm konferansının ikinci turu başladı

Varşova Paktı ülkeleri bir kez daha saldırmazlık anlaşması önerdiler

Mayıs ayının ilk haftasında Varşova Paktı üyesi sosyalist ülkeler, NATO devletlerine askersel güce başvurmaktan karşılıklı olarak vazgeçilmesi ve barışçıl ilişkilerin sürdürülmesini öngören bir anlaşma imzalanması çağrısında bulundular. Çağrı, Macaristan Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tarafından NATO ülkelerinin Budapeşte'deki diplomatik temsilciliklerine, bu arada Türkiye'ye de resmen iletildi.

5 Ocak 1983'de yayınlanan **Prag Politik Deklarasyon**'unda yeralan bu çağrıda ayrıca, yapılan öneriyle ilgili görüş alışverişinin Varşova Paktı üyesi bazı ülkeler ile çeşitli NATO ülkeleri arasında ikili görüşmelerle sürdürülebileceği gibi, Stokholm'da yapılan Avrupa'da karşılıklı güvenlik ve silahsızlanma sorunlarına ilişin konferansta da değerlendirilebileceği belirtildi.

Stokholm'de ikinci tur

Arnavutluk dışında 33 Avrupa ülkesi ile ABD ve Kanada'nın katıldığı Avrupa'da karşılıklı güven ve güvenlik sorunlarına ilişkin ve ilk aşaması Ocak ayı içinde yapılmış olan konferansın ikinci aşaması 8 Mayıs'da Stokholm'de başladı.

Konferansın ilk gününde konuşan Sovyetler Birliği temsilcisi Grinewski, toplantıya ara verildiği 16 Mart tarihinden bu yana ABD'nin Batı Avrupa'ya atom füzeleri yerleştirmeye devam ettiğini ve yeni silahların üretimine geçtiğini belirtti. Grinewski, bu tehlikeli gidişi durdurmak amacı ile konferansa Varşova Paktı üyesi ülkelerin barışçıl işbirliği ve silahsızlanmaya ilişkin önerilerini içeren bir belge sundu. Sunulan belgede başlıca şu öneriler yeraldı:

- **Atom silahlarına sahip olan ülkelerin ortak ya da tek başlarına bu silahları ilk kez kullanan ülke olmamayı taahhüt etmeleri**
- **Toplantıya katılan ülkeler arasında bir saldırmazlık paktı imzalanması**
- **Askeri harcamaların dondurulması ve azaltılması, kimyasal silahların azaltılması ve depolanmış halde bulunanların imha edilmesi ve Avrupa'da atom silahlarından arındırılmış alanlar oluşturulmasına dair anlaşmalar imzalanması**

ABD hala hazır değil

Sovyetler Birliği ve Macaristan temsilcilerinin Varşova Paktı üyesi ülkelerin somut önerilerini dile getirmelerinin ardından söz alan ABD delegasyonu başkanı James E. Goodby, hükümetinin tüm bu öneri ve tasarıları dikkate almak istediğini, ancak henüz bu öneriler üzerinde konuşmaya hazır olmadığını belirtti.

Lahey Adalet Divanı Nikaragua konusunda ABD'yi suçlu buldu

Birleşmiş Milletler'in en yüksek hukuksal organı olan Lahey'deki Adalet Divanı 10 Mayıs günkü oturumunda ABD'yi Nikaragua konusunda suçlu buldu. Reagan yönetiminden bu ülkeye karşı giriştiği kışkırtmalara ve özellikle mayınlama işlemelerine derhal son vermesini, bu ülkenin bağımsızlığına ve egemenliğine saygı göstermesini istedi.

Öteyanda Mayıs'ın ilk haftasında Lizbon'da yapılan, 70 ülkeden 300 delegenin katıldığı uluslararası dayanışma konferansında onaylanan belgede de Reagan yönetiminin Orta Amerika'daki serüvenci politikası sert bir biçimde kınandı, bu tehlikeli uygulamaya karşı yeni eylemler saptandı. Ancak, ABD'nin Nikaragua'ya karşı Fonseca Körfezi'ndeki gemilerinden yürüttüğü kışkırtmalar Mayıs ayının ikinci haftasında da sürdü. CIA tarafından yönetilen karşı-devrimcilerin sürat motörlerinden açtıkları ateş sonucu sivil halktan ölen ve yaralananlar oldu.

Papandreu NATO'ya destek vermeyecek

Mayıs'ın ilk haftasında Selanik'de yapılan mitingde Yunanistan Başbakanı **Papandreu** hükümetinin bundan böyle NATO'ya hiçbir destek vermeyeceğini, NATO'nun finansmanına katılmayacağını, NATO'nun Ege'deki manevralarında ülkesinin yeralmayacağını açıkladı. **Papandreu,** 10 Mayıs'da yapılan **PASOK** (Pan Hellenik Sosyalist Hareketi) Kongresi'nde de aynı görüşü yineledi. Partisinin kongresinde 2400 delegenin önünde NATO'dan çıkma konusunun partisinin temel yönelimlerinden biri olduğunu söyleyen Papandreu dünyayı bir nükleer yıkımın beklediği günümüzde barışın korunmasının önemi üzerinde durdu, Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerin bu yöndeki olumlu çabalarının değerini vurguladı, hükümetinin Balkanlar'ın atom silahlarından arındırılmasından yana olduğunu belirtti.

Kıbrıs Türk kesiminde ilk ABD üssü

Mayıs ayı başında Kıbrıs'da yayınlanan **"Haravghi"** gazetesi Kıbrıs'ın Türk kesiminde Lefkoniko kenti yakınlarında ilk ABD üssünün kurulduğunu, modern elektronik araçlarla donatılacak olan üssün Ortadoğu ülkeleri, Yunanistan, Bulgaristan ve Sovyetler Birliği'ne karşı casusluk amacıyla kullanılacağını açıkladı. Ayrıca üsde yapılması planlanan havaalanının bir milyar dolardan fazlaya malolacağı ve Ortadoğu'daki en büyük havaalanlarından biri olacağı belirtildi.

Güney Lübnan'ı İsrail'den kurtarmak için

Mayıs ayının ilk haftasında Lübnan'ın yeni başbakanı **Kerami** Lübnan'daki Şii (EMEL) hareketi lideri **Nabih Berri**'yi Güney Lübnan işlerinden sorumlu devlet bakanı atadı. Bu atama yeni hükümetin Güney Lübnan'ı İsrail işgalinden kurtarmaya ve yeniden inşa etmeye verdiği önemin bir göstergesi olarak değerlendirildi.

Öte yanda İsrail'in G. Lübnan'da finanse ettiği ve emrinde olan **"Güney Lübnan ordusu"**nu güçlendirdiği, yeni havaalanları kurduğu bildiriliyor.

DDR'de yerel seçimler öncesinde 1,5 milyon toplantı

DDR'de 6 Mayıs Pazar günü yapılan yerel seçimlere katılma oranı yüzde 99.37 oldu; beş politik parti ve altı kitle örgütünün ortak listesinde (Ulusal Cephe Listesi) birleşen adaylar oyların yüzde 99.88'ini aldılar. Seçim öncesinde partiler ve kitle örgütlerinin gösterdikleri 263 bin altıyüz aday adayı kendi işyeri kollektiflerinde ve diğer toplantılarda tanıtıldılar ve onaylandılar. Temsilci özelliği bulunmayanlar reddedildi. Aday adaylarının kamuoyuna tanıtılması amacıyla toplam 1.5 milyon toplantı düzenlendi.

Federal Almanya Barış Hareketi sonbahara hazırlanıyor

Federal Almanya barış hareketine bağlı örgütler, 5-6 Mayıs günleri Köln'de yaptıkları konferansta sonbahar barış eylemlerini planladılar. Federal Almanya'da 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde başlatılacak eylemler Ekim ve Kasım aylarında çeşitli biçimlerde yürütülecek ve 1985 Mayısı'nda Federal Almanya'nın NATO'ya girmesinin 30. ve faşizmden kurtuluşunun 40. yılı tüm ülkede yığınsal eylemlerle karşılanacak.

Nikaragua'dan dönen Fransız gazeteci Eric Venturini izlenimlerini Türkiye Postası'na yazdı

Savaş ile barış arasında bir ülke: Nikaragua !

ERIC VENTURINI
Fransa'nın en büyük haftalık dergisi "Revolution"un Yazı Kurulu üyesi

Eric VENTURİNİ

1984 yılı Orta Amerika için barış mı yoksa savaş yılı mı. Bu konuda kesin bir kanıya varmak gerçekten güç. Olaylar hızla gelişiyor. Geçen güz aylarında durum son günlerdeki gibi yine gerginleşmişti. ABD Grenada'daki ilerici iktidar partisinin iç sorunlarını öne sürerek adaya asker çıkarmış, bölgedeki hegemonyasını güçlendirmek, gövde gösterisine çıkmak yolunu seçmişti. Grenada adasının işgalini, birçok gözlemci, haklı olarak Sandinist Nikaragua'nın işgal provası olarak değerlendirmişlerdi. Öte yandan aylardır, komşu Honduras diktatörlüğünün ordusu, Amerikalıların desteğiyle, Sandinist halk ordusuyla kapışmak için beklemektedir. Son günlerde artan sızma hareketleri, Nikaragua'nın başlıca limanlarının CIA'nın somut katkısı ve kontrolüyle mayınlanması, artan gerginliğin diğer öğeleri...

> **«** Kuzey Nikaragua'da bir köyün duvarlarında ilk gözüme çarpan yazı şu oldu: "Los Venceremos, amor, no pasaran" (Yeneceğiz onları sevgilim, geçit vermeyeceğiz) **»**

Öte yanda, Venezüela, Kolombiya, Meksika ve Panama'dan oluşan **"Contadora"** grubu da Orta Amerika'da gerginliği azaltmak yolunda önemli çabalarda bulunuyor. Bu kuruluş geçtiğimiz aylarda, Panama'da Nikaragua, Honduras, Salvador ve Guetamala Dışişleri bakanlarını biraraya getirmeyi başardı. Birçok diplomatik pazarlık sonucu bu ülkeler altı ay içinde bir anlaşma imzalamayı kabul etti... [illegible]

hil edildi. Yumuşama yolundaki bu girişimlerin en önemlisi, 1985'te yapılması kararlaştırılan demokratik seçimler olacak. Nikaragualı seçmenler oylarıyla bir devlet başkanı, yardımcısı ve 90 üyeli ulusal meclisi seçebilecekler.

"Ücret karşılığı savaşmıyoruz!"

Nikaragua'yı provokasyonlar girdabında savaşa itmeyi başaramıyan Amerikan emperyalizmi ve Honduraslı bağlaşıkları, zamanın aleyhlerine çalıştığının farkındalar... Önümüzdeki güz başlayacak seçim kampanyasından ötürü Reagan'ın Amerikan ordusunu sıcak bir savaşa sürmeye, yaratacağı iç politik sorunları da gözönüne alarak, pek cesaret edebileceği söylenemez. Öldürülen askerlerin yurda gönderilen tabutları Amerikan halkına kötü anılarla dolu geçmiş dönemleri anımsatacaktır. Ayrıca böyle bir savaşın Grenada adasındaki gibi kolay olmayacağı da gayet kesin. Nikaragua'da devrimin dört yıldır geçirdiği zor dönemlere karşın halkın büyük çoğunluğunca desteklenen, halkın katıldığı, onbinlerce kişilik iyi donatılmış, morali yüksek bir halk ordusu bulunuyor.

Ayrıca ABD, diğer bölge devletlerinin istemlerini de dikkate almak zorunda. Açıkça gerici olduğu halde Guatemala askersel yönetimi bile sınırlarından birkaç yüz kilometre ötede bir savaş çıkması istemediğini belirtti. Meksika'nın tavrı ise daha da açık: Kissinger raporunu eleştiren bir yetkili, **"bölgeyi terör ve baskı havasına sokmayı öngören gericilik stratejisi"** terimini kullandı. (Adı geçen Kissinger raporu tam anlamıyla bir savaş çağrısı olup, bölgedeki gerici rejimlere ABD'nin 8,4 milyon dolar yardım yapmasını öngörmektedir)

Bazı diyalog umutlarına karşın Nikaragua yönetimi tetikte bekleme zorunda. Sandinist Savunma komiteleri başkent Managua sokaklarında siperler kazıyorlar. Ülkenin önemli gelir kaynaklarından olan kahve mahsulü, bu yıl ordunun gözetimi altında kaldırıldı. Gerginlik en çok kuzeyde, Honduras sınırındaki **"Las Segovias"** bölgesinde hissediliyor.

Genç manga şefi Ramon Donaldo'yla Amerika kıtasını kateden yol üzerindeki El Espino gümrük kapısında karşılaştık. Geçtiğimiz aylarda **"kontra"**lar (karşı-devrimciler) buraya üst üste saldırmışlar. Yıkıntılar saldırıların çok şiddetli geçtiğini gösteriyor. Bugün karşı tepede hala **"kontra"**lar var ve bulunduktarı yerden bizi dürbünle gözlüyorlar.

Ramon Donaldo öfkesini zor tutuyor. **"Biz onlar gibi değiliz"** diyor. **"Aşağılık bir ücret karşılığı değil, yurdumuz için çarpışıyoruz"**. Doğa bu bölgede çok cömert, arazi dağlık ve engebelerle kaplı. **"Karşı devrimcilerin sızmalarını engellemek güç olsa"** diye düşünüyorum bir aralık. Oysa Ramon pek endişeli görünmüyor, **"çok iyi bilirim buraları, bu dağlar benim evim, ocağım sayılır"** diyor. Ramon'un yanındaki askerler oldukça genç. Çoğu kalaşnikoflarının namlularına Sandinist cephenin siyah-kırmızı kurdelelerini bağlamışlar. Ramon Donaldo, yakasında Lenin'in küçük bir resmini taşıyor.

Sözünü tutan hükümet

"Hermanos Martinez" tarım kooperatifinin dolaylarında **"kontra"**lar gözükmüyor. Beşyüz kişilik bir köylü topluluğu milislerin çevresinde örgütlenmiş ve kendileri nöbet tutuyor. Bu köylüler daha önceleri sınıra yakın dağlık bölgede oturuyor, o sıralarda sık sık karşı devrimcilerin saldırılarına uğruyorlarmış. 1982 Kasım'ından bu yana, hükümetin verdiği plânlara uygun olarak inşa ettikleri ahşap konutlarda yaşıyorlar. Bugün köyün 319 çocuğu için bir kantin var, okul binası bitmek üzere. Kooperatif temel olarak mısır ve Nikaragua'nın ulusal besini bir tür siyah fasulya **"frijoles"** üretiyor.

Kooperatif başkan yardımcısı **Brigido Garcia** nöbetten henüz döndü, kalaşnikovunu duvara dayayıp söze giriyor: **"Bilmem anlayabiliyor musun, devrimden önce biz okuma yazma bile bilmezdik, şimdi ise sorumlu görevlerdeyiz, örgütlüyüz."** Eşi Bernarda koyu bir katolik. Ancak bu onu Nikaragualı Kadınlar Örgütü **AMNLAE**'nin çalışmalarına katılmaktan alıkoymuyor. **"Yaşam biz kadınlar için çok daha rahat burada, çocukların kantini, sağlık görevlileri var. Hükümet verdiği sözleri tutuyor".**

Honduras sınırındaki ikinci geçit noktası, Los Manos tam bir boğaz. Ocotal kentinden bir milis, rehberlik yapıyor bize. Rehberimizin adı **Leandro.** Mavi Datsun'un içinde 20 kilometre boyunca dağ yollarını izliyoruz. Aşağıda sınırı oluşturan Rio Coco akıyor. Öteki yamaçta muz, kahve, çam ağaçları, dev bambular aşılmaz bir engel oluşturmuş. Dağlar, bu bölgede **"kontra"**larla dolu. Bir bölümü Honduras'a bakan dağlarla üç yandan çevrilmiş **"Los Manos"**u elde tutmak kolay değil. Sınır karakolundaki askerler bir parça yorgun görünüyorlar.

> **«** Köylerde gezerken

diplomatik pazarlık sonucu bu ülkeler altı ay içinde bir anlaşma imzalamayı kabul ettiler. Buna göre, bölgedeki tüm askersel güçlerin dökümü yapılacak, yabancı askeri uzmanların kimler olduğu saptanacak, resmi olmayan tüm silahlı örgütlere destek kesilecek, silah kaçakçılığı önlenecek. Bu kararların alınmasında Sandinistlerin çabaları önemli rol oynadı. Geçtiğimiz yıl sonunda Sandinist hükümet, silahlarını teslim eden **"kontra"** karşı devrimcileri affetme kararı aldı. (Yönetici ve katiller dışında) Bu affa, 19 Temmuz 1979 da diktatör Somoza'nın devrilmesinden bu yana ülkedeki devrim sürecine karşı düşmanca tavır alan Miskito yerlilerinin büyük bir bölümü de da-

Foto: Etienne MONTES (GAMMA)

❮ Köylerde gezerken onbeşinde çocukların, kadınların elde tüfek devrimi savunduklarını gördüm. ❯

Leandro'nun keyfi yerinde, başından öyle çok şey geçmiş, öyle çok vartalar atlatmış ki... Ovada çiftçilik yapıyor, kooperatif üyesi, karısıyla birlikte katılmış Sandinist Cepheye. Üç oğlu da halk ordusunda asker. Bir oğlunu 1978 de diktatör Somoza'nın adamları öldürmüş. **Leandro, "buradaki milisler çeliktendir"** diyor gülerek. **"Kontralar hep büyük bir saldırıya geçeceklerini söyleyip duruyorlar, gelecekleri varsa görecekleri de var"** diye açıklıyor.

Teotecacinte dünyanın bir ucu. Birkaç kilometre ötede geçenlerde bir ABD helikopteri düşürülmüş. Aylardır **"kontra"**ların saldırıları ve Honduras topçu ateşine hedef olmuş bir bölge. CIA ve karşı devrimcilerin **"geçici hükümeti"** Managua'dan 300 km. uzak bir yöreye yerleşecek güya! Ama henüz köyü bile ellerine geçirebilmiş değiller.

Teğmen **Rufio Rodriguez** gözetleme kulelerinden birine çıkarıyor bizi. İlerde **"kontra"**ların siperleri görünüyor. Bu burun buruna beklemenin sıcak bir savaşa dönüşmesi için Ronald Reagan'ın bir emri yeterli. Ama yine burada henüz onbeşinde çocuklar, kadınlar, elde tüfek devrimi savunuyorlar. Sandinist ordu burada kendi ocağında. Yaşlı bir nine kahve ikram ediyor; para vermek istiyoruz almıyor. **"Görüyorsunuz ya!"** diyor **Rufio Rodriguez "Sandinistler köylülerin erzağını zorla almıyorlar, 'kontra'ların yaydığı gibi; bize güvendikleri, onları koruduğumuzu bildikleri için kendiliklerinden veriyorlar. Biz onların ordusuyuz."**

Kuzey Nikaragua'daki bir köyün duvarlarında ilk göze çarpan yazı şu **"Los Venceremos, amor, no pasaran"** (yenecek-giz onları sevgilim, geçit vermeyeceğiz). Geçtiğimiz günlerde Nikaragua Savunma Bakanı **Umberto Ortega** bir açıklama yaptı, 1983'te 1800 **"kontra"**nın öldürüldüğünü, 300 sandinistin ise yaşamlarını devrim uğruna yitirdiklerini bildirdi. Artık dökülen kana yeter demek gerekiyor. Nikaragua sınırlarında ve tüm bölgede barış yaşama geçmeli. Reagan'ın savaş kışkırtıcılığını bir yana bırakmasının zamanı geldi de geçiyor bile...

Küba'dan Nikaragua'ya...

Filiz KARDAM

Yıl 1961. ABD yönetimi Küba'ya çıkartma yapma hazırlığında... Üzerlerine Küba Hava Kuvvetleri'nin amblemi boyanan uçaklar Küba'da **"San Antonio de los Banos"** üssündeki Küba uçaklarını bombalıyorlar. Sahte amblem taşıyan uçaklar Florida'ya döndüklerinde pilotlar kendilerini, üslerini bombalayıp, uçaklarıyla ABD'ye kaçan Küba'lı askerler olarak tanıtıyorlar. Oysa bunlar çoktan Amerika'ya yerleşmiş göçmen Kübalılardan başkaları değil...

Aynı çirkin olaylar 1959 yılından bu yana en az yirmi kez yinelendi Küba'ya karşı... Şeker fabrikalarının, petrol rafinelerinin, elektrik santrallerinin bombalanması, balıkçı gemilerinin kaçırılması, çıkartma ve saldırı girişimleri... 1959'dan bu yana ABD casus uçakları Küba göğünden, savaş gemileri Küba sahillerinden, CIA ajanları Küba'dan bir türlü uzaklaşamadılar.

Ama başaramadılar. Orta Amerika'yı yepyeni bir dünyaya, sosyalizme açan Küba devrimi, ABD'nin 90 mil ötesinde, ona meydan okuyan bir özgürlük ve kararlılık anıtı gibi yaşadı. 25 yaşına ulaştı. Üstelik, eğitim alanında, kamu sağlığı alanında üçüncü dünya ülkeleri, hatta endüstrileşmiş bazı ülkeler içinde şimdiye dek ulaşılamamış rekorları kırarak... Ekonomik ambargoya karşın Latin Amerika ülkeleri içinde en yüksek ekonomik kalkınma hızını gerçekleştirerek... Ülkesindeki eğitim olanaklarını kendi halkının dışında Latin Amerika, Asya ve Afrika'dan 20 bin genç insana da açarak...

Orta Amerika'da 24 yıldır güç gösterisinde olan ABD yönetimi şimdi aynı çirkin oyunları, aynı saldırganlığı Nikaragua'da odaklaştırmış durumda. Nikaragua kıyılarında ve **"Fonseca Körfezi"**nde sürdürülen kışkırtmalar pekçok kişiye Vietnam'ın işgali ile sonuçlanan **"Tonkin Körfezi"** çıkartmasını hatırlatıyor. Üstelik bir yıldır süren ve adım adım ilerleyen saldırı planlarının uygulanmasında Vietnam'da ellerini kana bulamış bir kişinin, Honduras'ın ABD büyükelçisi Negroponte'nin önemli rolü var.

1979'da Nikaragua halkının 46 yıllık diktatörlüğe son vermesi ile ülkede yeni bir dönem başladı. O yıldan beri ABD yönetimi bu ülkeye karşı ekonomik ambargo, uluslararası finans kuruluşlarının kredilerini kesme, komşu ülkeleri kışkırtma derken ilerici yönetimi devirme yönünde gittikçe sertleşen bir plan uyguluyor.

Son üç yılda Nikaragua'da ABD'nin finanse ettiği karşı-devrimci saldırılarda sivil halktan iki bine yakın kişi öldü. Bu yılın ilk üç ayında ölenlerin sayısı ise 250. Saldırıların Nikaragua ekonomisine verdiği zarar 204 milyon doları aşmış durumda...

ABD, komşu ülke Honduras'daki üç bin askeri, 150 CIA ajanı, üç büyük askeri eğitim kampı, 16 üs ve askeri hava alanı ile saldırıya hazır bekliyor. Şimdi bir başka komşu ülkeyi, ordusu bile bulunmayan Kostariko'yu bu amaçla donatıyor. ABD birlikleri Nikaragua'ya çıktı çıkacak... Bugüne dek Reagan yönetimi ülkenin en az bir bölümünü doğrudan işgal edemedi ise bunun en önemli nedenlerinden birini ABD Kongresi içinde bu konuda görüş birliği sağlanamaması oluşturuyor. Reagan yönetimi bu konuda NATO'daki müttefiklerinin de tam desteğini sağlamış değil.

Küba başardı ve yaşıyor. Nikaragua'da da devrim yaşayabilecek mi? Küba'nın tüm Latin Amerika halkları için kazanım olan zaferi Nikaragua ile sürdürülebilecek mi?

Son bir yıldır bir taraftan Nikaragua halkının çoluğuyla, çocuğu ile üretimi artırma ve devrimi savunma yönündeki başarıları, diğer taraftan uluslararası kamuoyunda yükselen dayanışma, bunun olanaklı olduğunu gösteriyor.

ABD'nin ülke içinde politik istikrarsızlık yaratma çabalarına rağmen Nikaragua'da Sandinist hareket kendi içinde ve halkı ile bütünlüğü koruyor. Ülkede bugün eski toprak sahipleri ve devrimden sonra çıkarları bozulanların dışında yönetime karşı bir muhalefet yoktur.

Öte yanda Nikaragua'da son dört yılda açılan 95 bin yeni işyeri ile işsizlik oranı %35'den %13'e inmiş, okur-yazar olmayanların oranı %56'dan, %11'e düşürülmüş, iki bin sağlık merkezi kurulmuştur. Bugün ülkede 1970'lerde diktatör Somoza'nın zindanlarında **"herkes için temiz hava, mısır ve çiçek"** diyen Nikaragualı ozan R.Morales Aviles'in hayalleri gerçeğe dönüşmektedir. Devrimin somut meyvelerini toplayan halk, son dört yıl içinde kazandıklarını yitirmemek için silaha sarılmıştır.

Nikaragua devriminin yaşaması bölgedeki devrimci, yurtsever hareketlerin güçlenmesi, ABD emperyalizminin, diktatörlerin darbe yemesi demektir. Bunun için Nikaragua'yla dayanışma tüm dünyada 1 Mayıs alanlarında bayraklaşmıştır. Bunun için dünya barış güçleri, tüm demokrat insanlar seslerini Nikaragualıların sesine katmakta dayanışma için yeni olanaklar yaratmaktadırlar. Nikaragua devrimini savunmak, barışı savunmak, emperyalizme Latin Amerika'nın ikibuçuk milyon müfuslu bu küçük ülkesinden bir darbe daha indirmek demektir.

Küba devrimini yaşatan güçler, Nikaragua devrimini de yaşatacaklardır.

Bombardıman uçaklarının Türkiye'ye maliyeti 1,4 trilyon lira

F-16 anlaşması ile ulusal ekonomi çokuluslu tekellerin talanına açıldı.

- **ABD ile imzalanan F-16 anlaşmasıyla, Kamu İktisadi Kuruluşları, başta ABD tekelleri olmak üzere çokuluslu tekellerle yerli ortaklarının kontrolüne bırakılıyor**

F-16 bombardıman uçaklarının Türkiye'de yapımıyla ilgili olarak, daha önce ABD ve Türkiye hükümetleri arasında varılan mutabakat uyarınca, 2 Mayıs 1984 tarihinde Ankara'da anlaşma imzalanarak yapımcı şirketin kuruluşu tamamlandı. TUSAŞ Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş. adı verilen yapımcı kuruluşun ortaklık payının yüzde 49'u Tusaş'ın, yüzde 42'si General Dynamics'in, yüzde 2'si Türk Hava Kuvvetleri Vakfı'nın ve geri kalan yüzde 7'si de, ileri bir tarihte belirlenecek olan uçak motörünün yapımcısı ABD'li bir firmanın olacak.

Fabrikanın inşasının tamamlanmasını takibeden 10 yıl içinde, Tusaş Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş. 160 F-16 bombardıman uçağının yapımını gerçekleştirecek. İlgili bombardıman uçaklarının Türkiye'ye maliyeti 4 milyar 200 milyon dolardır. Bu miktar, Türk parası olarak 1 trilyon 386 milyar liradır ve F-16 projesiyle Türkiye'nin yıllık silahlanma harcamaları 139 milyar lira artmaktadır.

Türkiye Postası'nın daha önceki sayılarında işlendiği gibi, F-16 projesi, yalnızca Türkiye'nin silahlanma harcamalarını arturan ve 160 bombardıman uçağının yapımıyla sınırlı değildir. F-16 projesi, Türkiye'nin **"kalkınma"** ve **"sanayileşme"** modelinden dış politikasına kadar **"köklü"** değişiklikler getiren ve Türkiye'yi bölgede her anlamda ABD'nin **"sıçrama tahtası"** yapacak olan geniş kapsamlı bir anlaşmadır.

F-16 projesiyle, Türkiye dayatılan bir modeli kabul etmekte, sanayi sektörüne

Yabancı tekelin adı	Yatırım alanı	Yerli ortaklar
1- General Dynamics	Uçak yapımı	Tusaş-Hava Vakfı
2- ITT	Haberleşme	PTT
3- Interstets-Unilever	Tarım	Trakya Birlik
4- Jenmant Sheider	Haberleşme	Profilo Holding
5- Rothmanns	Sigara	Tekel-Koç
6- Açıklanmadı	Tarım sanayii	OYAK-Yaşar Holding
7- Açıklanmadı	Boya sanayii	OYAK-Yaşar Holding
8- Northern	Haberleşme	PTT-Deniz Vakfı
9- ITT	Haberleşme	Mistaş-Bir Emek
10- General Electric	Lokomotif	DDY-Özel şahıslar
11- Preussac	Bakır	Etibank-Alarko Hol.
12- Urangesellschaft	Uranyum	Gübre Fab. A.Ş.
13- Usatec ve Land O'lakes	Tarım	Bakırlı Ziraat A.Ş.
14- Philip Moris	Sigara	Tekel-Sabancı
15- General Dynamics	Entegre et tes.	Profilo Holding
16- General Dynamics	Gemicilik	Çelik Halat
17- Ford	Otomobil	Koç Holding
18- [illegible]	Kabalet ve bakır	Etibank-Koç-Gama

Mutfaktaki dört aylık enflasyon yüzde 21

Içinde bulunduğumuz yılın ilk dört ayında, dört kişilik ailenin mutfak gideri yüzde 21 artarak, 37 bin 515 liradan 45 bin 353 liraya yükseldi. 1 Mayıs tarihli **Cumhuriyet** gazetesinin haberine göre, Ocak-Nisan 1984 döneminde mutfak masrafları 7 bin 838 lira arttı. Böylece, YHK'nun gerek asgari ücretlilere ve gerekse ortalama işçi ücretlerine verdiği 1984 yılı ücret zammından daha fazlası, yılın ilk dört ayında gerçekleşen fiyat artışlarıyla geri alınmış oldu.

Bilindiği gibi, Özal Hükümeti, aylık net asgari ücreti 11 bin 736 liradan 16 bin 420 liraya yükseltti. Böylece, asgari ücretle çalışan bir işçinin aylık net ücreti 4 bin 715 lira artmış oldu. Asgari ücretteki aylık 4 bin 715 liralık artışa karşılık, dört ayda yalnızca mutfak giderleri 7 bin 838 lira arttı.

Özal Hükümeti, 1984 yılı için işçi ücretlerini yüzde 25 + 2000 lira artırdı. Böylece, ortalama aylık işçi ücreti 18 bin 890 liradan 24 bin 351 liraya yükseldi. Ortalama aylık işçi ücretindeki 5 bin 461 liralık artışa karşılık, aylık mutfak masrafı 7 bin 838 lira yükselince, 1984 zamlarından daha fazlası geri alınmış oldu.

ÖZLEM ÖZGÜR **Gündem**

Refah yılı

Turgut Özal, 24 Ocak kararlarının uygulamaya konulmasından birkaç gün önce, 8 Ocak 1980 tarihinde komutanlara verdiği brifingde, **"Bu programı uygularsak, enflasyonu bu yıl yüzde 50'ye, gelecek yıl da yüzde 20'ye çekeriz"** diyor.

Özal'ın bu sözleri sarfettiği tarihte, Türkiye'de enflasyon oranı yüzde 59'dur. Sonra Özal'ın uygulamaları başlar. O, iğneden ipliğe zam üstüne zam yapar. Ve 1980 yılı sonunda, enflasyon oranı yüzde 107'ye tırmanır.

Yığınların satınalma gücü büyük ölçüde geriletilip iç pazar daraltılınca, 1981 yılında enflasyon oranı yüzde 37'ye iner. Ardından propaganda başlar. **"Özal mucizesi"** iki yıl boyunca gündemden inmez...Neymiş efendim? Enflasyon oranını, yüzde 100'lerden yüzde 30'lara indirmişler...

Özal bu ve benzeri konuşmaları, 24 Ocak 1980 tarihinden beri durmadan yineler durur. Sözgelimi Özal efendi 10 Mayıs 1980 tarihinde **"Türkiye dört yıl içinde zengin olacak"** der.

Aynı Özal, 16 Ekim 1980'de **"Türkiye 3-4 yıl içinde ekonomik çıkmazdan kurtulacak"** kehanetinde bulunur. Ve o, 18 Ekim 1980'de de, **"Türkiye halkı belki 3-4 yıl sıkıntı çeker ama bu süre sonunda düzelmiş bir ekonomiye kavuşmuş oluruz"** buyurur.

Özal, daha da ileri giderek, 26 Eylül 1981 tarihinde, **"Üç yıl demiyorum, sıkıntılar iki yıl içinde bitecek"** der.

Şimdi, 1984 yılının Mayıs ortalarındayız. Yani Özal'ın programının uygulanmaya konulmasından bu yana, üç aşağı beş yukarı 4,5 yıl geçmiş. Sıkıntılar bitmiş mi? Ekonomik bunalım aşılmış mı? Türkiye zenginleş-

F-16 projesiyle, Türkiye dayatılan bir modeli kabul etmekte, sanayi sektörüne ve özellikle ağır sanayi alanlarına yatırım yapmaktan vazgeçmekte, tarım ve tarıma dayalı sanayiler başta olmak üzere, madencilik ve turizm gibi sektörlere ağırlık vermeyi kabullenmektedir.

Ayrıca,bu anlaşma ile öncelikle tarım ve tarıma dayalı sanayilerin yanısıra, ekonominin bütün sektörleri başta ABD tekelleri olmak üzere çokuluslu tekellerin talanına açılmaktadır.

Yine F-16 anlaşmasıyla, Kamu İktisadi Kuruluşları (KİT) başta ABD olmak üzere çokuluslu tekellerle yerli ortaklarının kontrolüne geçecek. Böylece, devlet sektörü çökertilmiş olacak.

Nitekim, F-16 anlaşmasıyla birlikte, Türkiye'ye çokuluslu tekellerin akını başladı ve kısa sürede 19 yabancı sermayeli şirket kuruldu. Ayrıca, Devlet Planlama Teşkilatı'nın (DPT) yaptığı açıklamaya göre, aralarında ABD, İngiltere, Kanada, İtalya, Japonya, Federal Almanya ve İsveç menşeili firmanın bulunduğu çok sayıdaki kuruluş Türkiye'de yatırım yapmak için DPT'ye başvurmuş bulunuyor. Son üç aylık sürede, yatırım yapmak için başvuran yabancı sermayeli kuruluşların, toplam yatırım tutarları 1,5 milyar doları buldu.

17- Ford		
18- Phelps Dodge	Kobalt ve bakır	Etibank-Koç-Gama
19- Tomkins-Stemko	Tarım	Alarko Holding

ÖZETLE

Devletin yurtdışındaki işçilere borcu 1,9 milyar dolar

Devletin yurtdışında çalışan işçilere olan borçları, bir önceki yıla oranlar yüzde 35 artarak 1983 yılı sonunda 1 milyar 403 milyon dolardan 1 milyar 897 milyon dolara yükseldi. Türkiye'nin toplam dış borçları ise, yalnızca ana para olarak 29 milyar liraya tırmandı.

Üç ayda 206 bin memur borç para aldı

Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'nden yapılan açıklamaya göre, 1984 yılının ilk üç ayında, Emekli Sandığı'ndan 206 bin memur 12 milyar 600 bin lira borç para aldı. Geçtiğimiz yılın ilk üç ayında, Emekli Sandığı'ndan 134 bin 500 memur 5 milyar lira borç almıştı.

AET Türkiye'nin tekstil ürünlerine yeni bir ambargo koydu

Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) 4 Mayıs tarihinde Brüksel'de yaptığı komisyon toplantısında, Türkiye'nin 10 kalem tekstil ürününe dışsatım sınırlaması getirdi. Buna göre, Türkiye AET ülkelerine daha az tekstil satabilecek.

Özal Hükümeti enflasyon ve pahalılıkta rekora gidiyor

● İlk dört ayda, perakende fiyatlar yüzde 17,1 arttı. Böylece, geçtiğimiz yılın eş dönemi yüzde 7,9 olan enflasyon oranı, 1984'de iki katından fazla artmış oldu

Özal Hükümeti, enflasyon ve pahalılık açısından yeni Türkiye rekorları kırmaya başladı. İstanbul Ticaret Odası'nın derlediği geçinme indekslerine göre, içinde bulunduğumuz yılın ilk dört ayını kapsayan Ocak-Nisan döneminde, parakende fiyatlar yüzde 17,1 oranında artış gösterdi. Böylece, geçtiğimiz yılın eş döneminde yüzde 7,9 olan enflasyon oranı, 1984'de iki katından fazla artmış oldu.

Öte yandan, Özal Hükümeti, uyguladığı yüksek faiz, sürekli devaluasyon ve KİT ürünlerinin fiyatlarını yüksek oranlarda arturma politikalarının sonucu olarak, 1984'ün Ocak-Nisan döneminde gerçekleşen yüzde 17,1'lik fiyat artışıyla son dört yılın en yüksek enflasyon rekorunu kırmış oldu. Bilindiği gibi, Ocak-Nisan dönemini kapsayan dört aylık sürede, fiyatlar 1981'de yüzde 6,4; 1982 yılında yüzde 14,5 ve 1983 yılında da 7,9 oranında artış göstermişti.

Ayrıca, ardarda KİT ürünlerine yapılan aşırı zamlarla enflasyon artışı hızı körüklendi ve yalnızca Nisan ayında, perakende fiyatlar yüzde 8,2 oranında artış gösterdi. Nisan ayında gerçekleşen yüzde 8,2'lik fiyat artışı, 1960-1984 dönemini kapsayan 24 yıllık sürede gerçekleşen ikinci yüksek enflasyon oranıdır. Bilindiği gibi, birinci yüksek enflasyon oranının mucidi yine Turgut Özal'dı ve fiyatlar, 24 Ocak uygulamalarının ikinci ayı olan 1980 Şubat'ında yüzde 11,7 oranında artış göstermişti.

Yine İstanbul Ticaret Odası'nın yayınladığı istatistiklere göre, Nisan 1983-Nisan 1984 dönemini kapsayan bir yıllık sürede, perakende fiyatlar yüzde 42,2 oranında arttı. Geçtiğimiz yılın eş döneminde, perakende fiyatlar yüzde 24 artış göstermişti.

Ocak-Nisan dönemi fiyat artışları

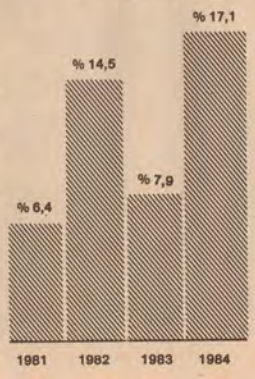

gulanmaya konulmasından bu yana, üç aşağı beş yukarı 4,5 yıl geçmiş. Sıkıntılar bitmiş mi? Ekonomik bunalım aşılmış mı? Türkiye zenginleşmiş mi, yoksa fakirleşmiş mi? İşsizlerin sayısı mı azalmış? Pahalılık ve enflasyon, yıllardır olduğu gibi, bugün de yığınlar için bir karabasan değil midir?

Evet, şu an 1984 yılının Mayıs'ındayız. Ve 24 Ocak kararlarının gündeme gelmesinden bu yana tamı tamamına 4,5 yıl geçmiş. Turgut Özal, bütün bu verdiği vadeleri, **"3-4 yıl sabredin, sıkıntıdan kurtulacağız"** biçimindeki sözlerini, şimdi sil baştan ediyor. Ve o, 22 Nisan 1984 tarihli **Cumhuriyet** gazetesinde yayınlanan demecinde, aynen **"Bu politikalar 10 yıl götürülürse, Türkiye dünyanın sayılı ülkeleri arasına girer"** buyuruyor.

Ne güzel değil mi? Özal'ın üç-dört yıllık vadeleri, şimdi 10 yıla çıkmış bulunuyor. Kimbilir, bakarsınız 10 yıl sonra da, Özal **"20 yıl daha dişinizi sıkın"** diyebilir.

Özal hükümeti altıncı ayını doldurmuş bulunuyor. Ve Özal, yeni yıla girerken yığınlara bir de **"müjde"** vermiş, **"1984'ün refah yılı olacağını"** beyan etmiştir.

Özal işbaşına geldiğinde, Türkiye'de enflasyon oranı yüzde 35'tir. Bugün ise, yüzde 50'lere merdiven dayamış bulunuyor. Yalnızca, 1984'ün Ocak-Nisan döneminde dört kişilik bir ailenin mutfak giderleri 7 bin 836 lira artmış. Yani mutfaktaki enflasyon, dört ayda yüzde 21 olmuş.

Özal hükümetinin 1984 yılı için asgari ücrete yaptığı net aylık artış, yalnız ve yalnızca 4 bin 715 liradır. Ortalama işçi ücretlerinde öngörülen ortalama net aylık artış ise, 5 bin 461 liradır. Yani, ücret artışlarından daha çoğunu, dört aylık enflasyon alıp götürmüştür.

Geçtiğimiz yılın sonunda, Türkiye'de işsiz sayısı 3 milyon 365 bin kişidir. 1984 yılı Mart ayı sonunda, bu rakam 3 milyon 600 bin kişiye yükselmiştir. Devlet Bakanı Ahmet Kurtcebe Alptemoçin'in 12 Mayıs tarihinde yaptığı açıklamaya göre, açık işsizlerin sayısı yıl sonunda 3 milyon 837 bine yükselecek. Yani Özal bir yılda açık işsizler ordusuna 472 bin kişi daha katacak.

Özal'ın **"refah yılı"**nın ne menem birşey olduğu açık değil midir? Özal ve tayfası, ne zaman işçi ücretleri, tarımsal ürünlerin taban fiyatları, memur maaşları gündeme gelse, hep aynı nakarat yineleyip duruyor. Fazla para veremeyiz, sonra enflasyon olur, üç-dört yıl daha dişinizi sıkın...

Ama sıra parababalarına, bir avuç çeteye gelince, devlet kasasından milyarlar aktırır. Sıra Özal'ın çalışma arkadaşlarına gelince, ne **"diş sıkma"**ya gerek vardır, ne de enflasyon tehlikesi. Nasıl mı? Şöyle: ANAP'lı belediye başkanlarının tümünün ilk yaptığı iş, maaşlarını 10-15 katlara varan oranlarda arttırmak oldu. Örneğin, Nazilli Belediye Başkanı'nın maaşı 350 bin, Uşak Belediye Başkanı'nın maaşı yine 350 bin, Manisa Belediye Başkanı'nın maaşı 250 bin, Ankara Anakent Belediye Başkanı'nın maaşı 350 bin ve Ankara Yenimahalle Belediye Başkanı Mustafa Vuran'ın aylığı da, tamı tamamına 560 bin liraya yükseltildi. Refah yılının kimler için iyi olduğu açık değil mi?

Önümüzdeki aylarda, emekçi yığınları çok daha kötü günler bekliyor. Devletin süresi gelen iç ve dış borçlarını ödeyebilmesi için Özal Hükümeti Meclis'ten 790 milyar liralık ek ödenek istedi. Böylece, 1984 yılı bütçesi yaklaşık yüzde 25 artırılarak, 3 trilyon liradan 3 trilyon 790 milyar liraya tırmandırıldı.

Bu 790 milyar lira nereden mi bulunuacak? Söyleyelim. Hükümet, Meclis'ten 1984 yılı bütçesi için 790 milyar liralık ek ödenek isterken, bu paranın karşılanacağı kaynakları da gösterdi. Kaynaklardan birincisini, 1984 yılı boyunca yapılacak zamlar oluşturuyor. İkincisini, yeni konacak vergiler oluşturuyor.

Sizin anlayacağınız, 1984 yılı **"refah yılı"** olacak?

"Dört eğilimden oy alan" ANAP'ta AP'li, CHP'li, MSP'li kadrolar DYP'ye, SODEP'e, Refah Partisi'ne kayarken MHP'

ANAP, DEVLET VE H

12 Eylül rejimi faşist özünü koruyarak hızla sivilleşiyor. Özellikle 25 Mart yerel seçimlerinin ardından devletin kilit noktalarına ve yaygın bir deyimle "hassas makamlar"a MHP kadrolarından sağlanan sivil faşistler yerleştiriliyor. Bu arada gerek yerel yönetimlerde, gerekse 12 Eylül parlamentosunda mutlak çoğunluğu elinde tutan ANAP'ta da MHP'li faşistlerin etkinliği ve etkisi gözle görünür bir tırmanış gösteriyor. Daha ANAP'ın kuruluşu sırasında bu partinin üst yönetiminde kilit görevler alan ve belirleyici konumlar edinen MHP eğilimli faşist kadrolar, şimdi "etkiklerini biçiyor" ve emniyet örgütünden gümrük örgütüne, Ziraat Bankası, Emlak Kredi, Türkiye Halk Bankası, Tariş, Çukobirlik ve Fiskobirlik gibi büyük mali kuruluşlardan, Etibank ve DÇİ (Demir Çelik İşletmeleri) gibi büyük KIT'lere kadar önemli kamu işletmelerinde kadro yerleştiriyorlar. Belediye başkanlığı, belediye meclisleri ve il genel meclisleri gibi yerel yönetim birimlerinde de ANAP'ın taban kadrolarının MHP'den devşirildiği gözleniyor. Türkiye Postası'nın ülke içi ve dışı haber kaynaklarından derlediği çeşitli istihbaratın birleştirilmesiyle bu tablo oldukça açık bir biçimde ortaya çıkmakta. ANAP'ın üst yönetiminde yuvalanan çoğu MHP ile gizli yada açık bağları olan faşist eğilimli unsurlar derleyebildiğimiz kadarıyla şöyle:

ANAP yönetiminde MHP ağırlığı

12 Eylül faşizminin **"sivilleşmesi"** operasyonunda belirleyici olan örgüt kuşkusuz **Anavatan Partisi.** Kısa adı **ANAP** olan bu parti siyasal iktidarı ele aldığı 6 Kasım seçimlerinden çok daha önce, rejimin sivilleşmesinin **"kanıtı"** sayılacak bir konum edinmişti. Partinin lideri Turgut Özal, parti kurmaya sıvanırken **"Bir bayramlık, bir de idamlık gömleğim var. Biz bu yola baş koyduk"** gibisinden çok firaklı sözlerle ortaya çıkmıştı. Parti kuruluşundan itibaren **"Evren Cuntası'na karşı** ve **Evren Cuntasına** rağmen **bir parti"** izlenimini başarıyla yarattı. Nitekim 6 Kasım seçimlerindeki **"zafer"**de bu yarattılan izlenimin payı pek büyük.

Ancak ANAP kuşkusuz **"izlenimler yaratarak"** ktidara gelmedi. **"Devlet"**in partisi MDP'nin yapaylığı ve **"muhalefet yapmakla görevli"** Halkçı Parti'nin derme çatmalıklarına karşı örgütlenmenin temel ilke ve gereklerini yerine getirdi; liderlerinin deyimi ile 6 Kasım seçimlerinde "dört

ve parlamento çalışmalarını hemen hiç önemsemiyor. Nitekim Özal'ın bakanlık önerisini de nazıkçe reddederek, parti genel başkan yardımcısı görevinde kalmayı yeğledi. ANAP'da dört genel başkan yardımcısı var ve Halil Şıvgın, bunlar arasında yapılan işbölümünde örgütle doğrudan sorumlu başkan yardımcısı. Bu konumunu halen de koruyor. Şıvgın için, Başbakanlık Müsteşarı Hasan Celal Güzel ile birlikte **"fiili içişleri bakanı"** da deniyor ve Özal'ın bacanağı Dr. Ali Tanrıyar'ın içişleri bakanlığı koltuğunda **"sembolik"** olarak oturduğu, ANAP kulislerinde bile konuşuluyor.

Sadi Pehlivanoğlu

Veto yediği için parlamentoya giremeyen ancak partiyi yönetiminde ağırlığını koruyan Pehlivanoğlu, daha 1. MC döneminde büyük iş çevreleri ile MHP ilişkilerini düzenlemekte perde arkası görevler üstlenmişti. Bu yüzden Demirel tarafından **"güvenilmez kişi"** ilan edilerek AP çevrelerinde afaroz edilen Sadi Pehlivanoğlu, özellikle Odalar Birliği gibi tekelci sermaye örgütlerde etkin. Pehlivanoğlu bu "yete-

bozup ANAP saflarına katılmalarında belirleyici işlev gördü. Türkiye'deki nurcuların güçlü adamı olarak tanınıyor. Nitekim 12 Eylül öncesinde iki dönem üstüste MSP listesinden Konya Belediye Başkanı seçildi. Belediye başkanlığı sırasında AP'den kopan Demokratik Parti'nin bölgedeki etkinliğini sürdürmekte büyük rol oynadı. 12 Eylül sonrasında, ANAP'ın İç Anadolu örgütlenmesinin kilit adamı oldu. 6 Kasım ve 25 Mart seçimlerinde perde arkasında kurmaylık yaptı. Vetolu olduğundan milletvekili seçilemedi ama gene de ANAP içinde üst düzeyde yetkili yöneticilerden biri. ANAP'ın yanısıra, ABD petrol tekeli Standart Oil'in Ortadoğu'daki kuruluşu ARAMCO tarafından beslenen ve Arap gericiliğinin en azgın örgütü olan **Müslüman Kardeşler**'le de bağları var. MSP'de faşist eğilimli kanadın ağır topu olarak kazandığı **"haklı"** ünü şimdi ANAP saflarında sürdürüyor. Partinin **genel başkan yardımcılarından** biri.

Mehmet Altınsoy

Mehmet Altınsoy da ANAP'ın **Genel Başkan Yardımcılarından** biri. Aynı zamanda Ankara Belediye Başkanı. Ancak onun ANAP yöneticileri arasındaki konumu daha önemli. Altınsoy'un **"faşist"** geçmişi eskilere, oldukça eskilere dayanıyor. 1946'da Ankara'da ilerici, yurtsever öğretim üyelerinin (Behice Boran, Pertev Naili Boratav, Muzaffer Şerif Başoğlu vb.) üniversiteden çıkarılmaları ile sonuçlanan gerici öğrenci olayları sırasında Altınsoy da lider kadrodaydı. Ama asıl büyük görevini 1964 yılında **Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi**'nin (CKMP) faşistleştirilmesi operasyonunda yerine getirdi. Bir kongre darbesi ile CKMP yönetimi tepeden tırnağa değiştirildi. Parti Genel Başkanlığına **Alpaslan Türkeş** getirildi. Tasfiye edilen CKMP yönetiminden sadece bir kişi, **Mehmet Altınsoy**, Genel Başkan Yardımcılığı görevini korudu. 1961 genel seçimlerinde CKMP Niğde milletvekili idi. 1965 seçim-

Veysel Atasoy

Veysel Atasoy ANAP'lı, **Ulaştırma Bakanı.** Ama **Yanka** gibi gerici bir haftalık dergi bile Atasoy için şöyle diyor: **"Partinin kurulmasında, kapatıldı, kapatılacak sözleri yaygınlaşırken, partinin örgütlenip gelişmesinde ve nihayet iktidara gelmesinde önemli ve yoğun görevler almış olan parti üst kademe yönetiminden yalnız Veysel Atasoy kabinede görev aldı."**

Atasoy, 1947 doğumlu. Yani kabinenin en genç üyelerinden biri (Devlet Bakanı **İsmail Özdağlar** 1950 ve Devlet Bakanı **Mesut Yılmaz** 1947 doğumlu. Mesut Yılmaz, Atasoy'dan ay hesabıyla küçük). 12 Eylül öncesinde Kuzey Batı Karadeniz'deki faşist örgütlenmede **Veysel Atasoy**'un önemli yeri var. Devlet Planlama Teşkilatı'nda danışman olarak çalışırken bile bu bölgedeki tosuncukları örgütlemekte ve yönlendirmekte etkindi. **MHP**'nin, doğrudan Genel Sekreteri Necati Gültekin'e bağlı **(dolayısıyla MIT'e de bağlı)** kadrolarından biri olarak tanınıyor. Atasoy için uluslararası faşist örgütlenmede Türkiye'yi temsil yetkisi olan bir faşist militan da deniyor. Nitekim Ulaştırma Bakanı olduktan sonra yaptığı ilginç bir yurtdışı gezisi de var.

Mustafa Taşar

ANAP Genel Sekreteri. Bir başka deyimle partiyi yürüten, günübirlik işleri düzenleyen, örgütün nabzını elinde tutan bir yönetici. ANAP'ın gölgede kalmayı başaran faşistlerinden biri de Taşar. Türkeş'in dava arkadaşlarından, MBK eski üyesi, 14'lerin faşist kanadından ve bu ekibin teorisyenlerinden **Dündar Taşer** ekibinden faşist harekete geldiği söyleniyor. Şükrü Yürür ile birlikte geri planda kalarak, ANAP'ın faşistleşmesi, MHP'lileşmesi yönünde **"işbitirici"** kadro olarak görev yapıyorlar. Hapishanedeki MHP lider kadrosu ile ANAP ilişkisini yürüten kurye **Mehmet Perçin** de Mustafa Taşar'a bağ-

YORUM

12 Eylül faşizmi s

12 Eylül faşizmine sivil elbise giydirilmesi ge arası gericilik, hem de iç gericilik bundan y ulusal ve uluslararası düzeyde kabaran demo lemek mümkün. Ancak böyle bir politik "ge lül 1980'den bu yana adım adım -biraz da lan faşist rejimin çözülmesi, yerini sınırlı -kis rasisine terketmesi hesaplanmıyor. "24 Ocak dırdığımız "ekonomik önlemler paketi"nin u bir yana özünü, hedefini koruyarak sürdür mirel'in II. MC'si döneminde başlanan bu parlamenter" koşullarda yürütülemeyeceği ç lül darbesinin bir nedeni de bu.

"Demokrasiye geçiyoruz" yalanı ile birlikte y lerin ardından Cunta partilerinden biri, kendi gibi göstermeyi başaran ANAP iktidarı ele a Kararları'nın babası, anası, ebesi, her şeyi seçimlerinden "zafer"le çıkan Özal, "Dört e iktidar olduk" diyordu. Bunun anlamı ANAP MHP'li kadroların yer aldığıydı. Ancak yere AP, CHP ve MSP'li kesimler "kendi" partile karşılık MHP -kısa süren bir Muhafazakâr Pa

Yılmaz'a bağlı. Özal'ın daracık teknokrat bakanlar kadrosu ile çatışan faşist eğilimli bakanlar arasında başı Mesut Yılmaz çekiyor. Kazım Oksay ile birlikte ANAP içindeki faşist kadronun beyin takımını oluşturan Mesut Yılmaz, sorumlu olduğu devlet bakanlığının yanısıra ve belki de ondan çok gümrük örgütü ile ilgileniyor. Mesut Yılmaz'ın bu güne kadar özellikle gümrük örgütü çerçevesinde yaptığı ya da yaptırttığı atamalar, daha Gün Sazak döneminde bu bakanlığın olanaklarının tadını alan MHP'lilerin, bu hassas örgüte yeniden girdiğini gösteriyor. Nitekim gümrük örgütünün bağlı olduğu ve hükümetin **"teknisyen bakanları"** arasında anılan **Vural Arıkan** da gümrük kadroları üstünde bakan olarak hiç bir otoritesi kalmadığını görerek Başbakan Özal'a resmen başvurdu ve iki başlı bakanlık kadrolarına izin verilmemesini istedi. Özal'ın yanıtı şimdilik bi-

ke ve gereklerini yerine getirdi; liderlerinin deyimi ile 6 Kasım seçimlerinde **"dört eğilimden de oy aldı"**.

Dört eğilimden oy almak, partinin yönetim kademelerinde dört eğilime de yer vermekle mümkündür. Seçim, liderin miting alanlarındaki konuşmalarıyla değil, örgütün, yöresindeki seçmenleri yönlendirebilme yeti ve yeteneğine sahip politik güçlerin etkinlikleri ile kazanılıyor.

ANAP bunu, öteki Cunta partilerine göre çok daha iyi başardı. AP, CHP, MSP ve MHP kadrolarından başarılı bir ayıklama yaptı. Bu unsurlara partinin yönetim düzeylerinde yerler tanıdı. Ancak bugün artık apaçık görülüyor, Özal partisinin kuruluşu sırasında CHP yönetici kadrolarından hemen hiçbirini; AP'den daha çok teknokrat nitelikli, örgütle, örgütçülükle ilgisi olmayan kişileri; MSP'den sadece **Nurcu** kanattan ögeleri koparabildi. Buna karşılık MHP'nin hapiste olan ve olmayan elebaşları çabuk ayıldılar ve **Muhafazakar Parti** girişimini hemen buzdolabına koyup ANAP'a hızlı bir kadro transferine başladılar. Örgütçü yanları olan, 12 Eylül öncesinde fazla, hatta hiç **deşifre** olmamış faşist kadrolarla beslenen Özal, bunlara kucak açtı, partinin örgütlenme kilidini hemen hemen tümüyle bunlara terketti. Partilerde örgütle, tabanla sıcak bağı bulunan, örgüt yönetim kadrolarını seçen, tayin eden, görevden alan, onların mali sorunlarını çözümleyen, delege ve aday tesbitinde dolaysız yetkiler kullanan genel merkez yöneticilerinin gücü bilinir. ANAP'ta yuvalanmış ve partinin örgütlenme kilidini ellerinde tutmayı başarmış olan faşist kadro, bu anlamda, gücünü aralıksız tırmandırdı ve 25 Mart yerel seçimlerine gelindiğinde **"ANAP'ın MHP'leştirilmesi"** diye nitelenen operasyonda çok büyük ve çok önemli kazanımlar elde etti.

Aşağıda ANAP'ın yönetim kadrosundan saptayabildiğimiz faşist unsurları sergiliyoruz. Kişilikleri kadar parti içindeki konumları da ilgi çekici:

Halil Şıvgın

ANAP'ın MHP'li kadrolarının en önemlilerinden biri Halil Şıvgın. Burjuva basını bile onun bu eğilimlerini gizleyemiyor ve Şıvgın için **"Halen kapatılmış ve kimi yöneticileri tutuklu bulunan eski bir aşırı sağ partiyle gönül bağı içinde"** nitelemesini kullanıyor. Şıvgın ANAP'ın Ankara milletvekili ve **Genel Başkan Yardımcısı**. Türkiye Postası'nın 29. sayısında, Tırmık köşesinde yanlışlıkla ANAP Genel Sekreteri olarak anılan Halil Şıvgın milletvekilliğini likle Odalar Birliği gibi tekelci sermaye örgütlerinde etkin. Pehlivanoğlu bu **"yeteneği"**ni şimdi tümüyle ANAP'ın emrine vermiş durumda. Bu alanda MHP'li Ticaret eski Bakanı Ahmet Oktay Güneş'le işbirliği içinde.

Mehmet Keçeciler

MSP'nin gerici ve faşist kesimini oluşturan **Nurcu** kanattan gelme. MHP ile doğrudan bir bağı yok. Ama Mehmet Keçeciler 12 Eylül sonrasında Nurcuların MSP içinde Nakşibendilerle kurduğu ortaklığı görevini korudu. 1961 genel seçimlerinde CKMP Niğde milletvekili idi. 1965 seçimlerinde ise, Kongre darbesinden sonra CKMP adını bırakıp Türkeş liderliğinde MHP adını benimseyen partinin listesinden gene **Niğde milletvekili** oldu. 70'li yıllarda MHP içinde patlak veren Irkçı-İslamcı çatışmasında ırkçı kanada yenik düştü ve partinden koptu. Ancak şimdi ANAP saflarında **İslamcı-faşist** çizginin kıdemli yöneticisi olarak görev yapıyor. Üstelik bu uğursuz görevini şimdi bir de başkent Ankara'nın **"seçilmiş"** belediye başkanı olarak sürdürecek...

ANAP yönetiminin kilit "ülkücüleri"

HALİL ŞIVGIN
ANAP'taki-işbitiren ülkücülerden...

MUSTAFA TAŞAR
Sessiz ve derinden giden bir örgütçü

MEHMET ALTINSOY
İslamcı-faşist çizginin güçlü adamı

MEHMET KEÇECİLER
Müslüman kardeşlerden faşizme omuzdaş

Kilit bakanlıklarda MHP'leştirme

Özal'ın hükümeti oluşturma aşamasında bir siyasi palavra şişirildikçe şişirildi. Güya Özal, tüm milletvekillerini ve parti yönetim kademelerindeki güçlü adamları karşısına almış ve **"Görev vereceklerim, hangi görevi vereceğimi sormayacaklar. Görev vermediklerim de neden vermediğimi sormayacaklar..."** demiş. Tüm ANAP çetesi buna boyun eğmiş ve hükümet açıklandığında buna en çok bakan olanlar şaşmış. Bu **"mış mış"**ı masal süredursun, Özal hükümetine dikkatli bir bakış, kapalı kapılar ardında hangi pazarlıkların döndüğünü ve hangi bakanlığı kimin, nasıl aldığını ortaya koyuyor.

Özal, yıllardır çanta gibi yanısıra dolaştırdığı kendi **"teknisyen"** ekibinden **Yıldırım Aktürk, Adnan Kahveci, Ekrem Pakdemirli** gibi en seçkin adamlarını bakan yapmayı **beceremedi**. Buna karşılık Köyişleri Tarım Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Gümrük ve Tekel Bakanlığı gibi faşist hareketin öteden beri çok önem verdiği bakanlıklara **"kendi adamları"**nı yerleştirmeyi başardı. Seçimin hemen ardından **"Biz dört eğilimden de oy aldık"** diyen Özal, hükümetini kurarken kendi teknisyen kadrosuna bir kaç AP'li, çok az MSP'li **ve çok sayıda MHP'li** ekledi. Bu hükümet kompozisyonu, ANAP'da **"parti içi iktidarın dizginleri"**nin ve partide örgüt üstündeki ağırlığın faşistlerin eline daha da çok geçmekte olusunun bir göstergesi.

ANAP üst yönetiminde yer alan faşist kadrolar arasında andığımız ve ayni zamanda bakanlık da kapmış olan Veysel Atasoy, Mesut Yılmaz gibilerinin yanısıra, ANAP parti örgütünde belirleyici rolü olmayan, zaten parti yönetiminde resmi görev de üstlenmiş önemli MHP kadroları Özal hükümetinde görev üstlendiler. Saptayabildiğimiz kadarıyla bu bakanlar şunlar:

Mesut Yılmaz

Özal hükümetindeki MHP kadrolarının başında -belki de en başında- **Devlet Bakanı Mesut Yılmaz** geliyor. Mesut Yılmaz, hükümette, **devlet propaganda aygıtını** elinde tutan devlet bakanlığını ele geçirdi. Devlet Tanıtma Müsteşarlığı, Basın Yayın Genel Müdürlüğü, Anadolu Ajansı hep kadrosu ile ANAP ilişkisini yürüten kurye **Mehmet Perçin** de Mustafa Taşar'a bağlı.

Kazım Oksay

Görünüşte **Oksay** sessiz sedasız, kendi halinde bir bürokrat. Uzun yıllar başbakanlık örgütünde üst düzey görevlisi olarak çalıştı. Başbakanlık Müsteşar Yardımcılığı yaptı. Faşist harekette örgütlü bir yer edinmesi de bu görevi sırasında oldu. MC'nin başbakan yardımcılarından faşist lider **Türkeş** ile çalışan bu başbakanlık müsteşarı, daha o dönemde MIT üstünde etkili idi. Bir söylentiye göre Evren'in onaylamakta en büyük çekince gösterdiği bakanların başında **Oksay** geliyor. Bunda da MIT kadroları üstüne Evren'in Genel Kurmay Başkanlığı deneminde Türkeş ile arasında patlak veren anlaşmazlıkta Ok-

ve iki başlı bakanlık kadrolarına izin verilmemesini istedi. Özal'ın yanıtı şimdilik bilinmiyor.

Bakanlıklarda MHP

MESUT YILMAZ
Tipine bakın siyasi mezhebini anlayın

MEHMET AYDIN
Sağlık Bakanlığı'nda tosuncuklara arpa

HP'lilerin parti yönetimindeki ağırlığı olağanüstü arttı. Devletin en kilit görevlerine hızla MHP'li kadrolar getiriliyor

HÜKÜMET MHP'LİLEŞİYOR

sivil kılıfa bürünürken...

A. ENGİN

esi gerekiyor. Hem uluslar-
dan yatır umuyor. Bu yolla
demokratik tepkileri göğüs-
tik "gerek" var diye, 12 Ey-
az da koşar adım- oluşturu-
rı -kısıtlı bir burjuva demok-
Ocak Kararları" diye adlan-
"nin ufak tefek düzelmeler
ürdürülmesi gerekiyor. De-
n bu uygulamanın "burjuva
ceği çabuk anlaşıldı. 12 Ey-

ikte yürütülen genel seçim-
kendini "en az icazetli parti"
ele aldı, Lideri de, 24 Ocak
şeyi Turgut Özal 6 Kasım
ört eğilimden de oy alarak
ANAP'da AP, MSP, CHP ve
yerel seçimlere gelinirken
artilerini oluşturdular. Buna
kâr Parti deneyiminden son-

ra- bu yola gitmedi. ANAP içinde kalmayı, bu partide köşe taşlan edinmeyi yeğledi. Bunda uluslararası faşist hareketle organik bağlar içinde olmanın, CIA, MOSAD bağlantılarının sağladığı "ileri görüşlülüğün" payı pek büyük. İşte şimdi MHP'li kadrolar etkiklerini biçiyorlar. Görünen o ki hasat bereketli. ANAP yönetiminde zaten varolan MHP'li etkinlik tırmanarak sürüyor. Bugün partinin örgütle dolaysız ilişkili hemen tüm kilit noktalarında MHP güdümlü yöneticiler var. Bunun doğal sonucu hassas devlet görevlerine (Emniyet Genel Müdürlüğü, TRT, valilikler), önemli bakanlıklara, belediyelere örgütlü MHP'lilerin getirilmesi oldu. Bu yüzden bugün Türkiye'de "MHP'lileştirme" diye bir operasyondan söz etmek hiç de yanlış değil. IMF'nin genel hatlarını çizdiği, Turgut Özal ile daracık teknokrat ekibinin uygulayageldiği ekonomik modelin hayata geçirilmesi için rejimin, faşist niteliğini alabildiğine koruması, olabildiğince kurumlaşması gerekiyor. Ancak böylece işçi sınıfının her türlü ekonomik-demokratik-politik eylemi bastırılabilir; emekçi halkın istemleri geri çevrilebilir. Ancak diktatörlük koşullarında bu ekonomik modelin uygulanması mümkün. ANAP'taki faşist kadroların, parti yönetiminde belirleyici ağırlıklar kazanmalarının ve bu ağırlığı kullanarak devlet aygıtının kilit noktalarına kadar uzanabilmelerinin gerekçesi de esas olarak bu.

düzeyinde göstermiyor; devletin tüm kilit noktalarına sistemli, hırslı bir faşist sızma operasyonu işlemekte. Üst bürokrat kadrolarda ve yaygın deyimle **"hassas makamlar"**da saptayabildiğimiz faşist yuvalanmalar şöyle:

Hasan Celal Güzel

Hasan Celal Güzel, Özal ekibinin en eskilerinden. Bir özelliği daha var, sağ yelpazede yeralan tüm parti ve liderlerle çalıştı. Bu anlamda bir **"militan"**dan çok bir oportünist. **Demirel**'in danışmanlığı ile başlayan **"bürokrat-teknokrat"** yaşamı **Necmettin Erbakan, Korkut Özal** (Turgut Özal'ın kardeşi ve MSP'li bakan) ile işbirliği halinde sürdü. Ne var ki daha SBF öğrenciliği sırasında başlayan faşist örgütlenmeyle irtibatı hiç kesilmedi. Nitekim Türkeş'in, MC Hükümetleri'ndeki Başbakan Yardımcılığı sırasında aralarında yoğun işbirliği oldu. **MIT**'ten de sorumlu Başbakan Yardımcılığı koltuğunu ele geçiren Türkeş, bu olanağı sonuna kadar ve pervasızca kullanırken **Hasan Celal Güzel**'in **"danışmanlığı"**ndan bol bol yararlandı. Bu dönemde (1975-1978) Güzel (resmen) Kara Harp Okulu'nda ekonomi dersi veren bir öğretim görevlisi idi. 1977'de çok kilit bir göreve, İçişleri Bakanlığı müsteşarlığına getirildi. Polis örgütünün faşistleştirilmesinde, kont-gerillanın yeniden örgütlenmesinde Güzel'in unutulmaz hizmetleri var. 1979 sonunda Özal ekibine dahil oldu. ANAP kurulurken çok aktifti ve bu **"aktiflik"** MHP kadroları ile ANAP kadrolarının bütünleşmesi yönünde gelişti. Hasan Celal Güzel bugün Başbakanlık müsteşarı. Gerçi imza yetkisi üstüne, böyle bir göreve getirilebilmesi için gerekli yasal koşulları taşımaması üstüne taa Çankaya'dan gelen itirazlar var. Ama şu anda gerek ANAP'ta, gerekse Başbakanlıkta taşıdığı ağırlık, onun kolay lokma olmasını önlüyor. Nitekim **"müsteşarlığı"** üstüne fırtınalar koparken, Hasan Celal Güzel, İçişleri Bakanlığı'nda, Ahmet Emin Yalman'a suikast yapan, kendi deyimi ile **"Türkiye'nin ilk silahlı sağ eylemcisi" Hüseyin Üzmez**'i bakanlığa müşavir tayin edene kadar bir dizi tayin yaptı. İslamcı-faşist bir çizginin militanlığını halen de sürdüren Hüseyin Üzmez'in tayini **"ayrıca"** yakınca Mehmet

TUNCA TOSKAY
MHP İlim Kurulu'ndan TRT'nin başına

Müsteşarı **Hasan Celal Güzel,** ANAP Genel Başkan Yardımcısı **Halil Şıvgın** tarafından ortaya sürülen, Özal ile Evren arasında sıkı pazarlığa konu olan, TRT'nin eski başkanlarından **Şaban Karataş,** Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nin eski dekanlarından **Sait Bilgiç** gibi **"eski-ünlü-örgütlü"** faşistlerin önerileri ile desteklenen Tunca Toskay **"milliyetçi çevreler"**ce iyi tanınıyor. Ama üniversite çevrelerinde de **"iyi"** tanınıyor. 12 Eylül öncesinde, **"öldürüleceği"** endişesi ile ve **"korunması gerekir"** düşüncesi ile yurtdışında bir göreve atanan Tunca Toskay, uzun süre Frankfurt'ta **"turizm ataşesi"** olarak çalıştı. Coğrafya profesörü olan Tunca Toskay, turizm ataşeliği gibi uzmanlık alanına **"uygun"** bir görevden, TRT genel müdürlüğü gibi bir başka **"uygun"** göreve getirildi. Toskay ile ilgili olarak 28. sayımızdaki Tırmık köşesinde yeralan bilgiler de şöyle: **"Toskay 1961'de Yön dergisinin çıkış bildirisine imza koyacak kadar** 'gençlik çılgınlıkları' **yaşadıktan sonra kısa sürede toparlanıp İstanbul Üniversitesi'nde bir yandan ünlü alan**

kanlığını kazanmıştı. Basın bunu açıkladı ama onların yerlerine atanan valiler konusunda tek satır çıkmadı. Oysa Kırklareli, ve Muğla'ya sadece ANAP'a yakın olduğu bilinen valiler atanırken, Ordu, Burdur, Zonguldak, Çankırı, Van valiliklerine atanan valilerin **"Milliyetçi-ülkücü görüşe yakın ya da yatkın olmaları"** koşulu gözetiliyordu. Nitekim bu durum İçişleri Bakanlığı Atama İşleri Şubesi Müdürü **Muammer Güler**'ce de dolaylı olarak kabul ediliyor ve **"Her tayinde tayini yapan şahısların siyasi disiplinine yakınlık mutadtır"** diyordu. Tayini yapanlar ise malum: **ANAP'ın MHP'lileri Hasan Celal Güzel ve Halil Şıvgın.**

Belediye başkanlarının yakın geçmişleri...

MHP'lileştirme operasyonundan nasiplenen kamu kuruluşlarının hem **önem** bakımından, hem **kapsam** bakımından hem de **sayıca** en önemlisi galiba yerel yönetimlerde oldu. Belediye başkanlıkları, belediye encümeni üyelikleri ve il genel meclisleri için gereken binlerce aday için ANAP'ın kaynakları belliydi: **AP, MSP, MHP.** Bunlardan AP ve MSP'lileri ANAP, Doğruyol Partisi ve Refah Partisi ile bölüşmek zorunda kaldı. Oysa MHP tüm kadrolarını ve kaynaklarını ANAP'ın emrine sunuyordu. İşte 25 Mart seçimleri öncesinde ANAP aday listeleri bu çerçevede hazırlandı ve parti merkezindeki faşist kurmaylığın denetiminde listeler son şeklini aldı. Sonuç sadece belediye başkanları arasında bile çok çarpıcı bir tabloyu ortaya koyuyor.

Ankara: Mehmet Altınsoy (1965-1969 **MHP** milletvekili), **Erzincan:** Adnan Ercan (12 Eylül öncesinde **MHP**'li belediye başkanı), **Erzurum:** Necati Güllü (**MHP** il başkanı), **Sakarya:** Erkan Ertçioğlu (Akyazı yö-

Mehmet Aydın

Kısa bir süre öncesine kadar ANAP hükümetinin en arka planda kalmayı başarmış bakanı **Mehmet Aydın**'dı. 1. MC döneminde Cengiz Gökçek ve ekibiyin elinde Sağlık Bakanlığı'nın tadını alan faşist hareket, Özal'la bakanlık pazarlığında bu bakanlık konusunda ödün vermedi. **Mehmet Aydın** sessizce yerleştiği Sağlık Bakanlığı'nda,

say'ın, Türkeş'ten yana çıkmasının payı olduğu söyleniyor. Görüldüğü gibi Özal (ya da faşist kadrolar) ağır bastı ve Evren, Oskay'ın bakanlığını da onayladı.

Ahmet Kurtcebe Alptemuçin

Özal hükümetinde bol miktarda bulunan devlet bakanlarından biri de **Ahmet Kurtcebe Alptemuçin.** Sadece adıyla bile etrafa **"faşist kokular"** saçan bu çekik gözlü, Ortaasya kökenli devlet bakanı yerel seçimlere kadar, devletin dairelerini bir dizi genelge ile uyararak adının **Ahmet Alptemuçin** olarak kullanılmasını istedi. Ancak yerel seçimler bittikten sonra **"Adının yarattığı çağrışımlardan da yararlanmak için"** olsa gerek bir genelge daha yayınladı ve adının **Kurtcebe Alptemuçin** olarak kullanılmasını istedi.

Alptemuçin adlı bu **"alp"**in marifeti sadece adından ibaret değil kuşkusuz. Alptemuçin, 12 Eylül öncesinde faşist örgütlenmenin en önemli **"avlakları"** olarak bilinen büyük kamu kuruluşlarını elinde tu-

tayin yaptı. İslamcı-faşist bir çizginin mimtanlığını halen de sürdüren Hüseyin Üzmez'in tayini **"ayyuka"** çıkınca Mehmet Aydın geri adım attı. Mehmet Aydın'ın tayinlerinin altı deşilince MHP'nin uluyan bozkurdu ortaya çıkıveriyor. Özellikle Sağlık Koleji mezunları arasından seçilen MHP'liler, bakanlıkta önemli görevlere atanıyorlar. Henüz uygun bir faşist bulamamış bakanlık kadroları ise şaşırtıcı bir cüretle boş tutuluyor ve vekaletle idare ediliyor. Sonbahar'da başlayacağı bildirilen **"Başhekimler Operasyonu"** ile kamu hastanelerindeki ilerici, hatta CHP çizgisinden ileri gidememiş başhekimlerin ayıklanacağı bildiriliyor. Bu bakanlığa bağlı sağlık ocaklarının **"müstahdem kadroları"** ise halen MHP eskisi faşist militanlar için çok verimli bir istihdam olanağı yaratıyor. Özellikle Güneydoğu yöresinde bu **"istihdam"** çok aşırı boyutlara ulaştı.

lenmenin en önemli **"avlakları"** olarak bilinen büyük kamu kuruluşlarını elinde tutan Devlet Bakanı. Sümerbank, SEKA, Türkiye Demir Çelik İşletmeleri, Türkiye Çimento Sanayi Genel Müdürlüğü, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu ve... AP eğilimli Devlet Bakanı Sudi Neş'e Türel'in **"istifa ederim"** tehditlerine rağmen Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü hep Alptemuçin'e bağlı.

Bürokrasideki ülküdaşlar

ANAP iktidarı ile birlikte tırmanmaya başlayan faşist yuvalanma kuşkusuz kendini salt bakanlıklar ya da ANAP yönetimi

ma olmasını görüyor. Nitekim "müsteşarlığı" üstüne fırtınalar koparken, Hasan Celal Güzel, İçişleri Bakanlığı bünyesinde çok önemli atamaları **"bizzat"** gerçekleştiriyor, **"valiler operasyonunu"** uygulamaya sokuyor ve **"kaymakamlar operasyonu"**na hazırlanıyordu. ANAP'taki bir başka faşizan unsur olan **Şıvgın**'la birlikte, **"sıkı işbirliği"** içinde olan Güzel, ANAP'ın ve onun kanalıyla devletin kilit makamlarının faşistleştirilmesi, MHP'lileştirilmesi operasyonunda kilit adam durumunda. TRT'nin başına örgütlü faşist **Tunca Toskay**'ın getirilmesinden, Emniyet Genel Müdürlüğüne bir başka örgütlü faşist **Saffet Arıkan Bedük**'ün atanmasına kadar tüm bu tür işlemlerde Güzel'in imzası var.

Saffet Arıkan Bedük

12 Eylül öncesinde, II. MC Hükümeti döneminde Başbakan Yardımcısı Türkeş'e **bağlılık telgrafı** çeken iki vali vardı. Bunlardan biri ipliği iyice pazara çıkan Ordu Valisi **Reşat Akkaya**'dı. Fatsa olayları sırasında faşistlere açık destek veren Akkaya'nın kepazelikleri iyice ayyuka çıktığından 12 Eylül sonrası görevden alınması gerekti. Ama Türkeş'e bağlı valilerden ikincisi, **Saffet Arıkan Bedük,** o kadar da **"deşifre"** olmamış, en azından kamuoyunda çok dikkat çekmemişti. ANAP işbaşına geldiğinde 12 Eylül faşiziminin Antalya valiliğine getirmiş olduğu **Bedük**'ü, Özal ve ekibi, çok daha **"hassas"** bir göreve aktardılar: **Faşist lider Türkeş'e bağlılığını açıkça beyan eden Antalya eski valisi Saffet Arıkan Bedük, Emniyet Genel Müdürü oldu.** Pasaporttan, uyuşturucu ticaretine, siyasal polisten işkencehanelere, istihbarattan, mali polis hizmetlerine kadar çok geniş bir alanın tek sorumlusu ve yetkilisi olan Bedük'ün marifetleri **"henüz"** su üstüne çıkmış değil. Ancak, Bedük'ün işbaşı yapmasının hemen ardından, aylardır kamuoyunda çalkalanan **"Babalar Operasyonu"**nun da hızını yitirdiği, gazetelerin iç sayfalarında bile görünmez olduğu gözden kaçmamalı.

Tunca Toskay

TRT'nin başına ince tezgahlanmış manevralardan sonra getirilen Prof. **Tunca Toskay,** ANAP kanalıyla devletin kilit ve hassas noktalarına faşist unsur ve örgütlü MHP'li sızdırmanın (Daha doğru bir deyimle: Apaçık tayin etmenin) en iyi örneği. Devlet propaganda aygıtının başındaki ANAP'lı bakan **Mesut Yılmaz,** Başbakanlık

dıktan sonra kısa sürede toparlanıp İstanbul Üniversitesi'nde bir yandan ünlü ajan Mahir Kaynak'**la birlikte MIT'in üniversite içi görevlisi olarak çalışmış, bir yandan da MHP İstanbul Belediye Başkan adayı Profesör Recep Doksat, Ankara'dan Doçent Kurt Karaca ve Ayhan Sungur'la birlikte** 'MHP İlim Kurulu' **üyesi olarak görev almıştır ve bu adam şimdi TRT'nin başındadır".**

Valiler operasyonu ve perde arkası

ANAP'ta yuvalanmış ve parti yönetimini ellerinde tutan faşist kurmaylar, **"MHP'lileştirme Operasyonları"**nda Başbakanlık Müsteşarı **Hasan Celal Güzel** ile ANAP Genel Başkan Yardımcısı ve Ankara Milletvekili ve hem ANAP'ın, hem de Hükümetin gayri resmi sözcüsü **Halil Şıvgın**'ın birlikte kotardıkları bir liste ile 21 vali merkeze alındı. 13 vali de yer değiştirdi. Ancak bu operasyon yeterli olmamıştı. Nitekim 25 Mart yerel seçimlerinin hemen ardından yeni bir **"valiler operasyonu"** oldu. Basın operasyonun bir yönüne dikkat çekebildi. Görevden alınan valilerin hemen tümünde ANAP yerel seçimi ya yitirmiş ya da beklediği başarıyı elde edememişti. Gerçekten de merkeze alınan valilerden Ordu, Burdur ve Muğla'da SODEP, Van'da Refah Partisi belediye baş-

(12 Eylül öncesinde MHP'li belediye başkanı), **Erzurum:** Necati Güllü (**MHP'il başkanı**), **Sakarya:** Erkan Etçioğlu (Akyazı yöresinde ünlü bir **ülkücü** militan), **Uşak:** Şanal Öztop (12 Eylül öncesinde saklanmak zorunda olan **ülkücü katillere** yataklık yapması ve kent değiştirmelerini sağlamasıyla ünlü faşist), **Nevşehir:** Yahya Yılmaz (Sahte pasaport olaylarına karışmış ünlü bir **MHP'li militanın ağabeyi**), **Bingöl:** Sıtkı Börü (**MHP** il yönetim kurulu üyesi), **Çankırı:** Mustafa Kale (öldürülen **faşist militanlardan Mümin Kale'nin amcası**), **Elazığ:** Mustafa Temizer (**MHP'li**), **Gaziantep:** Ömer Arpacıoğlu (Bölgede faşist liderliği sürükleyen ünlü **Gökçek ailesinin desteklediği** bir aday, **MHP** Genel Yönetim Kurulu üyesi ve üst düzey yönetici Cengiz Gökçek'le iş ortağı), **Yozgat:** Cemil Çiçek (**MHP** Merkez Ilçe Başkanı), **Hatay:** Mehmet Alpagot (Isdemir fabrikasındaki **faşist militanlar** üstünde etkili yerel bir faşist lider, kaçakçı), **Kastamonu:** Ali Köse (**MHP** Merkez Ilçe Sekreteri), **Sarıkaya (Yozgat):** Nevzat Şenel (**MHP** Belediye Başkanı), **Tortum** (Erzurum): Mehmet Toraman (**MHP**'li Belediye Başkanı), **Kumru** (Ordu): Abdülcemal Zorlu (**MHP** Belediye Başkan adayı), **Dereli** (Giresun): Ahmet Karaahmet (**MHP** Ilçe üyesi), **Şavşat** (Artvin): Hasan Özcan (**MHP** Ilçe Sekreteri), **Keban** (Elazığ): Muzaffer Doğan (**MHP** Kongre delegesi), **Turgutlu** (Manisa): Tüzün Gökyayla (**MHP** Kongre yedek delegesi), **Alaçam** (Samsun) Sadi Uyar (**MHP** Ilçe Başkanı).

MHP'lileştirme operasyonunun elebaşıları

HASAN CELAL GÜZEL
Bakan değil ama bakandan da beter

VEYSEL ATASOY
Kara enternasyonal'de bir temsilci mi?

KAZIM OKSAY
MIT-MHP-ANAP üçgeninde kilit adam

KURTCEBE ALPTEMUÇ'IN
Adı Ortaasyalı, kafası da orada kalmış

KENAN EVREN - TURGUT ÖZAL
Elele, gözgöze, dizdize, dişdişe faşizmi kurumlaştırma operasyonunda

OKUYUCU POSTASI

Analarımızı babalarımızı da katalım

Bundan üç ay önce şehrimizde yapılan Bedelli Askerlik Gecesi'nde bir baba şöyle demişti:

"17 yıldır gurbetteyim. Beş oğlum var. Aslan gibi. Hepsi vatana feda olsun. Ama askerlik bedeli belimizi büküyor. 20'şer binden beş çocuk 100 bin eder. Ben bu parayı nasıl ödérim?.. Şimdi bana kahvede 100 binlik Ali Dayı diyorlar."

Bu sadece bir örnek. Bu örneği Federal Almanya'nın kaç kentinde, Batı Avrupa'nın kaç yerinde görmek mümkün.

Gazetelerden okuyoruz. Gençler birçok şehirde geçen seneden beri bir kampanya başlattılar. Bunu şehirlerde girişimler kurarak geliştirdiler. Hatta FEBAG ismiyle bir üst örgüt kurdular. Çalışmalarımız bir yanıyla böyle giderken, diğer yanıyla şimdi tam da zamanıdır anne ve babalarımızı çalışmalarımıza daha çok katmak. Onlar bizlere her yaşımızda sahip çıktılar, kol-kanat gerdiler. Şimdi de bedelli askerlik sorunumuzda kol-kanat gereceklerdir. Öyleyse anne ve babalarımızın çalışmalarımıza daha aktif katılmalarını sağlayalım.

Murat Çayır/Wiesbaden

Tanıtıcı toplantılar yapsanız

Dünya'da ve memleketimizde olup bitenleri bizlere bildiren, insanın insanca yaşayabilmesi için çalışmalarını yılmadan sürdüren, memleketimizin başına geçmiş sahtekar ve dolandırıcıların içyüzlerini ortaya koyan çalışmalarından dolayı **Türkiye Postası** büyük bir hizmet yapıyor.

Gazetenizi yayın hayatına başladığından beri takip etmekteyim. Büyük başarılarınızın yanında bazı noksanlıkların da olduğunu bir okur olarak sizlere bildirmek istiyorum. Bir yayının başarılı olması demek, büyük bir kitle tarafından okunabilmesi demektir. Şöyle bir baktığımızda **Türkiye Postası**'nın sadece belli kişilerce okunduğu ortadadır. Gönül ister ki, daha fazla kişi okuyabilsin. Bunun için de gazeteyi tanıtıcı toplantılar, geceler düzenlenerek gazeteyle kitle arasında bir bağ kurulamaz mı? Biz Köln şehrindeki **Türkiye Postası** okuyucuları olarak böyle çalışmaların daha yararlı olacağı inancındayız.

Kubilay Kaya/Köln

Fransa hükümetinin kararı eleştirilmeli

Son zamanlarda Fransa'daki yabancı işçiler arasındaki işsizlik hızla artıyor. Bununla birlikte ırkçılık da hızla yükseliyor. Son günlerde patronlar sendikasının başkanı bir açıklama yaptı ve **"Hükümet bize işten atma olanağı versin, derhal 400 bin kişiyi işten atalım"** dedi.

İşte böyle bir ortamda Fransa hükümeti yabancılar hakkında bir karar aldı. Bu karar fazla eleştirilmedi, yani beğenildi. Bu kararda, üç yıldan beri Fransa'da bulunan, oturma ve çalışma kartına sahip olan yabancılara bundan böyle çalışma ve oturma kartı olarak tek kart verilecek ve bunun süresi de 10 yıl olacak. Ama öte yandan da yabancıların sözümona **"gönüllü"** olarak ülkelerine dönmeleri için **"dönüş teşvik primleri"** verilmesi karara bağlandı. Fransa hükümetinin yabancıları ülkelerine dönmeye zorlayan bu kararı eleştirilmelidir.

Özer/Strasbourg

Türkiye Postası ve 8 Mart

8 Mart Dünya Kadınlar Günü ile ilgili gazetenizde çıkan anne ve çocuk resmi, beni bir kadın olarak şoke etti. Bunu yalnız **Türkiye Postası**'nın bir eksiği değil, aynı zamanda Türkiye solunun büyük bir eksiği olarak değerlendiriyorum. Bizde, kadının toplumdaki yeri, sadece analık görevine indirgenmektedir.

Türkiye Postası'ndaki bu resim, yukarıda söylemeye çalıştığım görüşlerin bir kanıtı niteliğindedir. Bunun başka bir örneği de barış savaşımına aktif katılan biz kadınları, sanki yanızca dul kalmamak, evlat acısı çekmemek için barış savaşımına katıldıkları düşüncesi yaygındır. Oysa biz kadınlar biliyoruz ki, olası bir atom savaşında bomba yerliyabancı ayırmadığı gibi, kadın-erkek ayrımı da yapmaz.

Bence **Türkiye Postası**, Türkiye'de ve burada yaşayan savaşkan Türkiyeli kadınları daha iyi değerlendirmeli ve klasik görüşlerden çıkarak, kadının toplumdaki gerçek yerini vererek soruna yaklaşmalı.

Adının açıklanmasını istemeyen bir okur/Mannheim

Türkiye Postası'nın notu: Kadının toplumdaki yerini yalnızca analık görevine indirgeyen görüşlere yönelttiğiniz eleştirilere katılıyoruz. Ama gazetemizde çıkan bir tek resme bakarak Türkiye Postası**'nın da kadının toplumdaki yerini yalnızca "analıkla" sınırlayan bir görüşe sahip olduğunu söylemeniz, bize kalırsa biraz haksızlık oluyor. Ama eleştiriniz ve uyarınız için yine de teşekkürler.**

Haberlerin veriliş biçimine dikkat !

6 Nisan 1984 tarihli Türkiye Posta-

OKUYUCU ŞİİRLERİNDEN SEÇMELER

Ne güzel

İnsanca yaşamak
gerçekleri görmek
barışı sevmek
ne güzel

Verilse elele
muhtaç olmayız kimseye
muhtaç olmamak
ne güzel

Nato'dan ayrılsak
yurdumuz temizlenir
tüm insanlar sevinir
sevinmek ne güzel

Kurulsa fabrikalar
çalışsa insanlar
haklarını arasalar
hak aramak ne güzel

Güzel olan insanlık
yaşamdan biktik
biktıranları yıkmak
ne güzel

Hayrettinim eşitlikten
kurulsa gerçek düzen
kurtulsa canından bezen
ne güzel

Hayrettin Erçin/Fransa

Almanya

Sevmiyorum artık beni süzen bakışları
gasthaus'ta, trende, işyerinde, caddede
giysi değil dertlerimdir eskiyen
yalnızlığım yürüyen koyu bir gölge

kim bilir hangi yahudi fıkrası anlatılır
nazi Almanyasından Türklere uyarlanan
sırt dönüp fısıldaşmaları yok mu hani
nem kapıyorum en hilesiz bir kahkahadan

geçse de elli yıl otuz üç yıllarından
biz bilindik bu kez işsizliğin suçlusu
hitler öldü, doğru ama gelenler kim?
taşar öfkem taşar yatağından coşkun su!

Bahattin Gemici

Çağrı

Neden bir ulu orman gibi
Yapraklanmız birbirine karışmasın ki
Neden sevdalanımız, umutlanmız bir
Türkülerimiz beraber söylenmesin ki

İstemez misin bir Dünyan olsun
Duvarsız, dikensiz, sınırsız
Pırangasız, zincirsiz, zindansız
Mutlu bir aile sofrası gibi huzurlu

Halil Koç

Kürdistan Öncü Işçi Partisi (PPKK) Merkez Komitesi Teorik Yayın Organı Jine Nû'nun Mayıs '84 sayısı çıktı

Brüksel'den D. Çetin

Gazetenin önemi

Bizler Avustralya'da, Melbourne'da bir yılı aşkın bir süredir **Türkiye Postası'nı** izliyor ve okuyoruz. Onbinlerce kilometre uzaklardan ulaşmasına rağmen **Türkiye Postası'nın** burada yaşayan Türkiyeliler arasında çok önemli bir yeri var.

Türkiye Postası'nın yayın hayatına başlaması burada çok yoğun olan Maocu ve Troçkist akımlarda büyük bir şaşkınlık ve panik yarattı. Türkiyeliler üzerindeki etkileri hızla azalmaya başladı. Hele beş sol partinin yerel seçimler öncesi halka yaptıkları ortak çağrı ve **Türkiye Postası'nın** bunu haber yaparak bizlere ulaştırması çok etkili oldu.

Gazete herkesin okuyabileceği, anlayabileceği bir yayın. Sizi gerçekten kutlarım. Gözümüz, kulağımız, sesimiz **Türkiye Postası'nı** yaşatmak, yeni yeni okurlar bulmak biz okuyucuların görevidir. Bu görevimizin bilincindeyiz.

A. A./Avustralya

FIDEF'le gurur duydum

FIDEF'in 8. Kurultayı'na dinleyici olarak katıldım. 15-16 yaşlarında, en kabası 18-20 yaşında gençler binanın etrafında ve kapısında nöbet tutuyorlardı. Başları dik ve cesurdular. Emsalleri diskoteklerde fink atarlarken, oyun salonlarında, kahve köşelerinde çürürlerken, bu gençlerimiz bakışlarıyla yoksulluğa, işsizliğe paydos, vatansızlığa ve emperyalizme hayır, barışa ve emeğin özgürlüğüne evet diyorlardı.

Kurultay'ı izlerken Federal Almanya'daki 1,5 milyon Türkiyeli'nin en büyük kuruluşunun FIDEF olduğuna inandım ve gurur duydum. Ülkemizde zindanlarda tutulan Barış Derneği, DISK, TÖB-DER, KÖY-KOOP, Halkevleri ve bütün öteki kuruluşlara dayanışma elini uzatan FIDEF'in saflarında çalışmayı kendime görev bildim. 9. Kurultay'ında daha güçlü ve daha yığınsal olmasını temenni ederim.

H. özgür Odabaşı/Köln

Üç yaşındaki çocuğun sabıka kaydı

Türkiye'de bulunan üç yaşındaki kızımı buraya getirmek için eşimle birlikte Türkiye'ye gittim. Pasaport işlemlerine başladım. Sağlık raporu, muhtarlıktan ikâmetgâh belgesi, noterden senet derken, asıl gereken belge, yani üç yaşındaki kızımın sabıka kaydı için Cumhuriyet savcılığına başvurduşn. Araştırma, taraştırma... Üç yaşındaki çocuğun adli sicil tetkikinde sabıka kaydına rastlanmadığı bildirildi.

Pasaportu çıkartmak için Kars Emniyet Amirliği'ne dilekçeyle başvurdum. Evraklarımızı aldılar, **"Milli Güvenlik Araştırması"** için bir av beklememizi söylediler. Oysa bizim tüm iznimiz bir ay. Durumu anlattık, kabul etmediler. Kazaya döndük. Durumu tanıdıklara anlattık. Onlar da bize **"Gidin Kars'a, rüşvet teklif edin, bir aylık işiniz iki günde olur"** dediler. Tekrar Kars'a gidip açıktan rüşvet teklif ettim. Üç polis memuruna istedikleri on bin lirayı verince **"Milli Güvenlik Araştırması"** hemen bitti. Pasaportu aldık.

Evren'in demokrasisi bu olsa gerek. Almanya'daki yabancılar politikası ve 6 yaş sınırı ile aradaki farkı siz değerlendirin.

Adının açıklanmasını istemeyen bir okur/Hannover

6 Nisan 1984 tarihli Türkiye Postası'ndaki **"Konsolosluklar Federal Almanya'yı Türkiye sanıyorlar"** başlıklı yazıyı okudum. Dernekler Yasasına getirilen bu hüküm, göçmen işçilerin yurtdışında giderek güçlenen örgütlenmesinin ve Türkiye'deki demokrasi güçleriyle dayanışma hareketinin önünü kesmeyi amaçlıyor. Tabii ki gerici her bir yasayı, her bir yasa hükmünü açığa serip eleştirmek ve kitleleri buna karşı mücadele için örgütlemek gerekir.

Ancak, böylesi bir haberi yazarken, göçmen işçilerin yapısını gözönüne almak gerekirdi diye düşünüyorum. Türkiye'yle sürekli ilişki içinde bulunan ve oradaki olaylardan yeterince gözü korkan göçmen işçilerin bu haberi okuyunca irkilmemeleri olanaklı değildir. Çünkü göçmen işçi dernekleri ile ilgili olarak yeterince propaganda yapılıyor: **"Komünist örgütleri", "Türkiye'ye karşı çalışma yapıyorlar, üye olursanız Türkiye'ye gidemezsiniz"** gibi. Göçmen işçileri kendi özgül sorunları etrafında örgütlenmeyi hedefleyen bu dernekler, bu propagandayla sürekli olarak mücadele etmek zorundadırlar. Ama, korkutucu bir biçimde yazılan bu haber, hem derneklerin işlerini güçleştirir hem de göçmen işçileri gerçekten korkutur, derneklerden uzaklaştırır.

Adının açıklanmasını istemeyen bir okur/Danimarka

Türkiye Postası

Türkiye Postası 15 günde bir Cuma günleri çıkar. **Herausberger:** Vereinigung für Völker Verständigung und Solidarität, 1000 Berlin 44, Donaustr. 1, **Verantwortlicher Redakteur:** Ahmet Kardam, **Zentralredaktion und Anschrift aller Verantwortlichen:** 1000 Berlin 44, Donaustr. 1, Tel: 624 60 92 **Herstellung:** Eigenvertrieb **Druck:** Henke Rollenoffset, 1 Berlin 48 Säntisstr. 49, **Banka Hesabı:** Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Postscheckkonto 461432-100, BLZ 100 100 10 Postscheckamt Berlin-West **Abone Koşulları:** Federal Almanya ve Batı Berlin'de 6 aylık (12 sayı) 30 DM, 1 yıllık (24 sayı) 60.DM. **Temsilcilikler-Fransa:** Paris, Tel: 01-258 26 90, **Federal Almanya:** Frankfurt, Tel: 0611-68 41 98, **Belçika:** Brüksel: B.P. 83, **Hollanda:** Amsterdam, Tel: 020-942323, **Ingiltere:** Londra, Tel: 01-340 47 39, **Danimarka:** Kopenhag, Tel: 01-707 506, **İsveç:** Stockholm, Tel: 08-367 576.

*

İDEOLOJİK
MÜCADELEYİ
YÜKSELTME ZORUNLULUĞU
ŞİMDİ HER ZAMANDAN DAHA
BÜYÜKTÜR

*

TÜRKİYE'DE FAŞİZMİN KURUMLAŞMA
SÜRECİNE GENEL BİR BAKIŞ

*

FAŞİZM KOŞULLARINDA EMPERYALİST
SERMAYENİN GELİŞİMİ

*

KÜRDİSTAN GENÇLİĞİNİN
ÖRGÜTLENMESİ
ÜZERİNE

*

MAYIS / 1984 SAYI:6

Türkiye Postası **Abone fişi**

6 aylık (12 sayı) ☐
1 yıllık (24 sayı) ☐

Adı-Soyadı Tarih:

Adresi

Ülkesi

Abone ücretini **Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Postschekkonto 4614 32 - 100, BLZ 100 100 10 Postschekamt Berlin-West** hesabına yatırınız ve bu abone fişi ile birlikte havale makbuzunuzu **Türkiye Postası Abone Servisi, Donau Str. 1, 1000 Berlin 44 adresine** postalayınız.

ABONE BEDELİ:

	F.Almanya	Belçika	Danimarka	Fransa	İngiltere	Hollanda	İsveç
6 aylık	30.-DM	600 BF	120 Krn	85 FF	8.40 £	35 G	95 Krn
1 yıllık	60.- DM	1200 BF	240 Krn	170 FF	16.80 £	70 G	190 Krn

Batı Avrupa alanlarından: Füze değil işyeri - 35 saatlık hafta - Türkiye'de siyasi af

1 Mayıs 84'de yine alanlardaydık!..

Dünya işçi sınıfının, tüm emekçilerinin uluslararası savaşım ve dayanışma günü 1 Mayıs, yeryüzünün dört bir yanında büyük bir coşku ile kutlandı. Emperyalizmin silahlanma politikasına karşı, barış ve toplumsal ilerleme için, Batı Avrupa'ya yerleştirilen Amerikan atom füzelerine karşı, işsizliğe ve baskılara karşı, emperyalizmin gelişmekte olan ülkelerin içişlerine karışma politikasına karşı milyonlar yürüdü. Bu yıl Latin Amerika'da diktatörlüklerin zulmü altındaki ülkelerde de 1 Mayıs gösterileri yapıldı. Şili'de 10 yıldır halka kan kusturan Pinochet rejimine karşı 200 bin kişi yürüdü. Polisin göstericilere coplarla, göz yaşartıcı bombalarla saldırdığı gösteride 100 kişi yaralandı, 100 kişi tutuklandı. Uruguay'da da 300 bin kişi başkentte meydanları doldurarak diktatörlüğü protesto etti. Amerikan yönetiminin askeri müdahale ile yıkmaya çalıştığı demokratik halk iktidarını desteklemek üzere Nikaragua'da 200 bin kişi 1 Mayıs gösterilerine katıldı ve "Zaferimizi savunmak için daha çok üretelim!" ve "Saldırgana geçit yok!" belgilerini haykırdı. Batı Avrupa'daki gösterilerde ve kapalı salon toplantılarında atom roketlerinin yerleştirilmesinin durdurulması, işsizliğe ve yabancı düşmanlığına karşı 35 saatlık çalışma haftası, hükümetlerin kemerleri sıkma politikalarına son verilmesi ve Amerika'nın Nikaragua'ya müdahalesinin durdurulması istemleri dile getirildi. 1 Mayıs gösterilerine yığınsal olarak katılan Türk ve Kürt emekçileri, yaşadıkları ülkelerin işçi sınıfının bütün istemlerinin yanında yer alırlarken, öte yandan da "Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki politik tutuklulara özgürlük" belgisini yükselttiler ve bu istem için geniş bir imza kampanyası yürüttüler.

Londra *1 Mayıs'ta Türkiyeliler, DISK'li sendikacıların "DISK'in şanlı geleneğini İngiltere'de de sürdürelim" çağrısına, en kalabalık grup olarak katıldılar ve* Türkiye Halklarıyla Dayanışma *pankartı arkasında yürüdüler. Yürüyüşe katılan kortejlerin toplandığı Marx House önünde, 1 Mayıs'ı Kutlama Komitesi Başkanı* Brian Nicholson*'un önerisi ile, BANK-SEN Genel Yönetim Kurulu üyesi* Cahit Baylav *bir konuşma yaptı. DISK yöneticilerinin mesajını da açıklayan Baylav'ın konuşması coşku ile izlendi.* Dayanışma *kortejinde sendikacılarla birlikte yer alan 100'den fazla işçi ve emekçi Clerenwell Green'den Jubilee Gardens'a doğru yürüyüşte* "1 Mayıs", "Türkiye İşçi Sınıfına Selam", "Enternasyonal" *marşlarını birlikte söylediler ve* "Faşizm yıkılsın, zindanlar boşalsın", "Barış, dostluk, dayanışma", "Iş, ekmek, özgürlük", "Göçmen işçilere oturma hakkı", "Üsler sökülsün, Amerika defolsun" *belgilerini yükselttiler. Eylem örnek bir disiplin içinde sürdü ve sona erdi*

Stuttgart

Federal Almanya'da Türkiye'deki politik tutuklulara af için ortak imza kampanyası yürüten 6 örgüt 1 Mayıs gösterilerine Stuttgart'da ortak olarak katıldılar. Yürüyüş kolunun Türkiyelilerin yoğun olduğu kısmında en büyüğü 10 yaşında 40-50 çocuk boyunlarında kırmızı üzerinde **"Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki Politik Tutuklu Yakınları Komitesi"**de yeralıyordu. Türk Sosyal Demokrat Gençlik Örgütü'nün oluşturduğu yürüyüş kolu da bu yıl geçen yıllara kıyasla çok daha yığınsaldı. Sosyal Demokrat Türk gençleri taşıdıkları pankartlarda yerel sorunları dile getirdiler. Sol Komünistler Partisi'nin düzenlediği 12 bin kişilik yürüyüşe Isveç-Kürdistan Dernekleri Federasyonu yığınsal olarak katıldı.

Kassel

Alman Sendikalar Birliği **DGB**'nin öncülüğünde düzenlenen 1 Mayıs gösterilerine 200 kadar Türkiyeli katıldı. **FE-BAGİ**'nin ... Bedelli Askerlik Komitin yeni ücret politikasına **"hayır"** istemlerinin yükseltildiği bu yılki 1 Mayıs'ta Türkiyeliler de **"Türkiye'de politik tutuklulara özgürlük", "Türkiye'de sendikal sendikal harekete özgürlük"** ve **"Türkiye halkı ile dayanışmayı yükselt"** belgilerini yükselttiler.

Hannover

Alman Sendikalar Birliği **DGB**'nin düzenlediği 1 Mayıs yürüyüş ve mitinginde 15 bin kişi katıldı. 1 Mayıs eylemine yığınsal olarak katılan Türkiyeliler, **"Yabancı işçiler kalsın, atom silahları gönderilsin", "Türkiye'de genel politik af"**, ve **"Yabancı düşmanı-insanlık düşmanı"** yazılı pankartlar taşıdılar. Mitingde ya... İşçiler adına konuşan ÖTV sendi... nist Partisi'nin düzenlediği yürüyüşe göçmen işçi örgütleri de katıldılar. BTIB, DIB-Belçika Komitesi, Gerçek ve Tekoşin militan ve sempatizanlarından oluşan kalabalık bir Türkiyeli grubu da birlik halinde bu gösteride yeraldı. Ayrıca Brüksel'de Belçika Komünist Partisi'nin Türkiyeli sanatçı Sümeyra'nın da katılımıyla düzenlediği 1 Mayıs gecesi çok canlı geçti. Çok sayıda Türkiyeli bu gecesi izledi.

Viyana

Avusturya'nın başkenti Viyana'da düzenlenen 1 Mayıs gösterilerinden Avusturya Komünist Partisi'nin düzenlediği törene Türkiyeli işçi örgütlerinden İlerici

Danimarka'da FAT'ın 5. Genel Kurulu toplandı

● **Danimarka'daki Türkiyeli Göçmen İşçilerin örgütü olan Türkiyeli İşçiler Birliği Genel Kurulu'na sunulan raporda, Batı Avrupa'daki göçmen işçilerin bu ülkelerde "kalıcı" oldukları vurgulandı.**

Danimarka'daki Türkiyeli göçmen işçilerin örgütü Türkiyeli İşçiler Birliği **FAT**'ın 5. olağan kongresi 28 Nisan günü Kopenhag'da yapıldı. 100'ü aşkın delege ve konuğun katıldığı kongrenin açış konuşmasını yapan başkan **Mahmut Erdem, FAT**'ın Danimarka'da her barış eylemine mümkün olan en geniş göçmen yığınını katmasının ve Danimarka kamuoyu ile göçmen işçilere Türkiye'deki faşist cuntanın dünya barışı için ne büyük bir tehlike oluşturduğunun açıklanmasının zorunluluğu üzerinde durdu.

Kongreye sunulan **"1984-86 dönemi eylem programı"**nda, diğer Batı Avrupa ülkelerinde olduğu gibi Danimarka'da yaşayan Türk ve Kürt emekçilerinin esas olarak bu ülkede **"kalıcı"** oldukları vurgulandı ve gelişmekte olan işsizlikle birlikte yükselmekte olan yabancı düşmanlığına değinildi. Danimarka'daki genel işsizlik oranının yüzde 13 olmasına karşılık Türkiyeli işçiler arasındaki işsizliğin yüzde 40'ı geçtiğine işaret edildi. Eylem programında özetle şu görüşlere yer verildi:

"Türkiyeli göçmen işçiler en başta bulundukları ülkenin işçileriyle aynı sendikal ve politik örgütlerde birleşmelidirler. Özellikle sendikalardaki aktifliklerini artırmalıdırlar. Tüm barış ve demokrasi güçleriyle işbirliği yapmalıdırlar. Batı Avrupa ülkelerindeki Türkiyeli göçmen örgütlerinin tek bir çatı altında toplanması hedefi gözetilerek aralarındaki

duğu kısmında en büyüğü 10 yaşında 40-50 çocuk boyunlarında kırmızı üzerine beyaz yazılarla yazılmış **"Türkiye'de Genel Af"** pankartları taşıdılar. 1 Mayısı gösterilerine askerlik çağındaki gençler de **"Bedel 5 bine insin, iş güvencesi sağlansın"** pankartıyla katıldılar.

Stokholm

Isveç Sendikalar Birliği LO'nun düzenlediği 1 Mayıs gösterilerine tüm ülkede 500 bin, ve başkent Stokholm'da 36 bin kişi katıldı. Stokholm'da iki yürüyüş düzenlendi. LO'nun düzenlediği yürüyüş ve mitinge katılan Türkiyeli İlericiler Birliği **ISTIB**'in yürüyüş kolunda **"Politik Tutuklulara Genel Af"** ve **"Türkiye Topraklarında NATO'nun Nükleer Füzelerine Hayır"** pankartları yeralıyordu. **DISK ve DISK**'e bağlı sendika ve demokratik kitle örgütü yöneticileri **DISK** pankartı altında yürüdüler. Yürüyüş kolunculüğünde düzenlenen 1 Mayıs gösterilerine 200 kadar Türkiyeli katıldı. **FEBAG**'a üye yerel Bedelli Askerlik Komitesi de yürüyüşe kendi pankartıyla katıldı. Mitingde konuşma yapan DGB Kassel Bölge Başkanı **Peter Wedemeier**, Türkiye konusuna da değinerek Türkiye'deki 'diktatörlüğe yapılan askeri ve ekonomik yardımların kesilmesini istedi, demokratik özgürlüklerin sağlanması ve genel af istemini dile getirdi. Yabancılar adına konuşan **Yücel Erdemir** de, yabancı işçilerin 35 saatlik iş haftası mücadelesine aktif olarak katılacaklarını söyledi.

Kopenhag

Danimarka'nın başkentinde Türkiyeliler, Danimarka Komünist Partisi, Sol Sosyalistler ve Sosyalist Halk Partisi'nin birlikte düzenledikleri 1 Mayıs gösterisine katıldılar. 35 saatlik çalışma haftası, Ortak Pazar'dan çıkma ve hükümet **"Yabancı düşmanı-insanlık düşmanı"** yazılı pankartlar taşıdılar. Mitingde yabancı işçiler adına konuşan **ÖTV** sendikası üyesi **Şahabettin Buz**, Türkiye'de demokrasiye dönülmediğini, onbinlerce politik tutuklunun hapishaneleri doldurduğu bir ülkede demokrasiden sözedilemeyeceğini söyledi.

Strasbourg

Her yıl olduğu gibi bu yıl da Strasbourg'da **STID** ve **HTID** 1 Mayıs bayramını Fransa'nın en güçlü sınıf sendikası olan **CGT** ile yürüterek kutladılar. 1 Mayıs gösterisine yığınsal olarak katılan Türkiyelilerin ana istemi **"Türkiye'de politik tutuklulara özgürlük ve genel af"** oldu.

Brüksel

Brüksel'de 1 Mayıs'da Belçika Komünistlerinden 1 Mayıs gösterilerinden Avusturya Komünist Partisi'nin düzenlediği törene Türkiyeli işçi örgütlerinden İlerici İşçiler, Gerçek, DİBAF ve Anadolu Kültür Merkezi katıldılar. Alternatif Liste'nin düzenlediği gösteriye Devrimci İşçi, Avrupa'da Dev-Genç ve Ala-Rizgari, Avusturya Sosyalist Partisi'nin düzenlediği gösteriye ise Halkın Kurtuluşu ve Avusturya Türkiye Dostluk Derneği katıldılar. Partizan ise 1 Mayıs'da ayrı bir miting düzenledi.

Hamburg

Hamburg'da bu yıl 40 bin kişinin katılımıyla kutlanan 1 Mayıs'da Türkiyeli işçiler yürüyüş boyunca binlerce bildiri dağıttılar ve politik tutuklular için genel af istemiyle imza topladılar. Ayrıca yürüyüş sonundaki miting alanında **"Türkiye'de Tutuklu Demokratlarla Dayanışma Girişimi"** açtığı **"stand"**da Türk yiyecekleri sattı ve bildiriler dağıttı.

Tercüman'ın Avustralya'daki matbaası kapattırıldı

Avustralya'daki ilerici Türkiyeli örgüt ve kişilerin girişimleri sonucunda Tercüman gazetesinin bu ülkedeki matbaası mahkeme kararıyla kapatıldı. Gazeterin 30 Nisan tarihli Avustralya'da çıkan son sayısında **"Alahaısmarladık"** başlıklı başyazıda, Tercüman'ın bundan böyle Avustralya'ya uçakla gönderileceği belirtilerek gazetenin matbaasının kapanmasının nedeni olarak **"Bir bardak suda okyanus fırtınaları yaratmağa çalışanların gayretleri"** gösterildi.

Tercüman gazetesinin Avustralya'da çalıştırdığı personel Konsolosluğun ajanı gibi çalışmakta ve Türkiyeli ilericileri ihbar etmekteydi. Hatırlanacağı gibi Tercüman'la Konsolosluğun bu **"işbirliği"** sonucunda bundan bir yıl kadar önce 13 ilerici için **"yurda dön çağrısı"** çıkartılmış ve bu karar Avustralya demokratik kamuoyunda geniş tepkilere yol açmıştı.

Göç ve Etnik Işler Bakanı **West**, 28 Mayıs 1983 günü düzenlenen bir toplantıda yaptığı konuşmada, Türk Hükümeti'nin Avustralya'daki Türkiyeliler arasına soktuğu ajanların yurt dışı edilebileceklerini söylemişti.

Komite'nin kurucusu dört milletvekili Soldan sağa: Oswald Söderqvist (Sol Komünistler Partisi, Hans Göran Franck *(Sosyal Demokrat Parti),* Sture Korpas *(Merkez partisi),* Hudur Cars *(Liberal Halk partisi).*

İsveç'ten Türkiye'ye güçlü bir dayanışma

Sosyal Demokrat Parti, Liberal Halk Partisi, Merkez Partisi, Sol Komünistler Partisi ve Muhafazakar Parti üyesi ve milletvekili olan beş Isveçli parlamenter 3 Mayıs günü parlamento binasında düzenledikleri bir basın toplantısıyla **"Türkiye'de Insan Hakları ve Demokrasi Için Dayanışma"** adlı bir komite kurulduğunu kamuoyuna duyurdular. Dört Türkiyelinin de kurucuları arasında yer aldığı Komite, Türkiye'deki politik tutukluların serbest bırakılması ve işkence ve idamların son bulması için çalışmalar yapacak. Yayınlanan bildirgede Komite, bu çalışmalara katkısı olabileceklerin de Komite'ye katılması için çağrı yaptı.

Bu istemlerle Isveç parlamentosunda hemen bir imza kampanyası başlatacak olan Komite, Avrupa ülkelerindeki diğer politik partilerle de ilişkiye geçecek ve sonbaharda Stokholm'de **"Insan Hakları ve Demokrasi"** konulu bir panel düzenleyecek.

Komite'nin 9 kurucu üyesi şunlar: **Hans Göran Franck** (sosyal demokrat milletvekili), **Hudur Cars** (Ticaret eski Bakanı ve Liberal Halk Partisi Dış Ilişkiler Sorumlusu), **Sture Korpas** (Merkez Partisi milletvekili), **Oswald Söderqvist** (Sol Komünistler milletvekili), **Lennart Blom** (Muhafazakar Parti milletvekili ve Avrupa Konseyi üyesi), **Ekrem Aydın** (DISK Yönetim Kurulu üyesi), **Ahmet Erol** (Iş Müfettişleri Derneği Başkanı), **Asım Özçetin** (Petrol-Iş Sendikası Mersin Şube temsilcisi) ve **Refik Şener.**

ülkelerindeki Türkiyeli göçmen örgütlerinin tek bir çatı altında toplanması hedefi gözetilerek aralarındaki koordinasyonu artırmaları zorunludur."

KOMKAR ve HDF Kongreleri toplanıyor

Federal Almanya Kürdistan Işçi Dernekleri Federasyonu **KOMKAR**'ın 6. Kurultay'ı ve Türkiye Halkçı Devrimci Federasyonu **HDF**'nin Federal Almanya Konferansı yapılıyor.

HDF'nin 26 ve 27 Mayıs günleri Duisburg kentinde yapılacak olan eyalet hükümetlerinin temsilcileri ile **SPD, FDP** ve **Yeşiller** partisinden milletvekillerinin de katılacakları konferansın ana konusu karar aşamasına gelmiş olan Yabancılar Yasası olacak.

KOMKAR'ın 2 ve 3 Haziran günleri Köln kentinde toplanacak olan 6. Kurultay'ı ise, örgütün bir yıllık çalışmalarını değerlendirecek, Kürdistan ve Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışma, politik tutuklulara özgürlük, barış, işsizlik ve yabancılar politikası gibi güncel konuları tartışacak.

İsveç'te Türkiye Postası şenliği düzenleniyor

Gazetemizin Isveç temsilciliği başkent Stokholm'de **"Türkiye Postası Şenliği"** düzenliyor. Başredaktörümüz Ahmet Kardam'ın da katılacağı şenlik 2 Haziran Cumartesi günü akşamı saat 17.00'de Fridhemsplan'daki Trossen salonunda yapılacak. Geceden önce saat 14.00'de aynı salonda okurlarla birlikte gazetemizin değerlendirildiği ve okurların görüşlerinin alındığı bir toplantı da yapılacak.

Avrupa Konseyi'ne sunulmak üzere 6 örgüt tarafından yürütülen imza kampanyasının ulaştığı boyut gericileri çılgına çevirdi...

Güçbirliğinin ve örgütlü eylemin başarısı: 127 bin 719 imza!

Federal Almanya'da Birlik Yolu, DIB-AF, GERÇEK-AK, FIDEF, KKDK ve KOMKAR'ın ve diğer ülkelerde de aynı doğrultuda hareket eden Türk ve Kürt derneklerinin güçlerini birleştirerek yürüttükleri "Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki Politik Tutuklulara Özgürlük" kampanyası görülmedik bir başarı sağladı. Türkiye'de genel af ilan edilmesi için bir aydan kısa bir zaman içerisinde, aralarında Willy Brandt gibi tanınmış Avrupalı politikacı ve parlamenterin de yer aldığı 127.719 kişiden imza almayı başaran örgütler, topladıkları bu imzaları 8 Mayıs günü Avrupa Konseyi'ne sundular.

F. Almanya	92.052
Fransa	8.560
Danimarka	7.830
Isviçre	7.396
Hollanda	5.204
Yunanistan	2.809
Avusturya	238
	127.719

Bu imza sayısı, yalnızca o güne kadar Strasbourg'a ulaşabilenlerdi. Imzaların resmen teslim edilmesinden sonra da imza akışı sürdü. Örneğin Avustralya'daki okurlarımızın toplayıp Türkiye Postası kanalıyla gönderdikleri 644 imza postadaki gecikme yüzünden zamanında ulaşamadı. Aynı şekilde Fransa'dan 300 ve Hollanda'dan 700 imza zamanında yetişemedi. Bu gibi gecikmelerle birlikte toplanan tüm imza sayısı 130 bini aşıyor.

Yurt dışında yürütülen bu imza kampanyası Batı Avrupa kamuoyunu harekete geçiren etkili bir dayanışma eylemi olmakla kalmadı. Aynı zamanda farklı politik düşüncelere ve eğilimlere sahip Türk ve Kürt emekçilerinin, öğrencilerinin ve aydınlarının ortak bir hedef etrafında omuz omuza yürüttükleri yaratıcı bir çalışma da oldu. Özellikle Federal Almanya'nın 50'ye yakın kent ve kasabasında 5 Mayıs günü aynı anda başlatılıp biten "uyarı nöbetleri", bazı yerlerde Devrimci Işçi yandaşlarının da desteğini gördü.

Gericiliğin saldırısı

Altı sol partinin ve yurt dışındaki Türk ve Kürt emekçilerini temsil eden yığın örgütlerinin eylem birliği ile yürütülen imza kampanyasının etkisi ve başarısı gericileri çılgına çevirdi. Avrupa Konseyi toplantısının hemen öncesinde yürütülen imza kampanyası boyunca Türkiye'de faşist rejimin sözcüsü boyalı basın hemen her gün ortak çalışma yürüten sol güçleri galiz küfürlerle karalayıcı haberler "icat" etti. Bu "karalama" kampanyası özellikle eylem birliği yapan altı sol partiyi ve Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışma eylemini yürüten emekçileri "terörist" olarak göstermeye gayret ediyordu.

Gericiliğin imza kampanyasına bu şekilde saldırması, bu dayanışma eyleminin etki ve başarısının bir başka göstergesi oldu.

Imza kampanyası boyunca çeşitli Batı Avrupa kentlerindeki ilericilerin, demokratların, yurtseverlerin yaratıcı, buluşlu çalışmalarına tanık olundu. Aşağıda çeşitli kentlerdeki eylemlerden fotoğraflarla bir demet sunuyoruz

"Kanlı"ların basını iyice ürktü

BATIBERLIN: 5 Mayıs günü kentin merkezinde Türk ve Kürt derneklerinden 50-60 üyenin yürüttüğü imza kampanyasını **Hürriyet** gazetesi **"10-15 kadar kansız"** diye karalamaya çalışarak kendi demokrasi ve özgürlük düşmanlığını sergilerken, o gün

WUPPERTAL - KOMKAR ve FIDEF'in ortak yürüttüğü eylerne çok sayıda Alman, Iranlı ve Yunanlı yardımcı oldu ve yerel basın olaya geniş yer verdi.

HEILBRONN - "Askeri darbeden bu yana 100'den çok insan işkenceyle öldürüldü" "Her ay 14 ölüm cezası". "Askeri darbeden bu yana 48 kişi asıldı".

CHARLEROI - Avrupa Sendikalar Birliği Başkanı G. Debunne Türkiye'de genel af için imzasını veriyor.

NECKARSULM - Tanınmış ilerici şarkıcı Fasian "Türkiye'de genel af" için imza veriyor

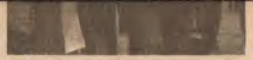

BOCHUM - "Ben Kürt demokratı Necmettin Büyükkaya'yım. Diyarbakır'da işkenceyle öldürüldüm."

KARLSRUHE: Gerçek, KOMKAR ve FIDEF'in yürüttüğü imza toplama çalışmalarına Alman ilericileri, Ala Rızgari yandaşları ve **Demokrat Türkiye** gazetesi okurları, Yunanlı ve Iranlılar da yardımcı oldular.

üyenin yürüttüğü imza kampanyasını **Hürriyet** gazetesi **"10-15 kadar kalsız"** diye karalamaya çalışarak kendi demokrasi ve özgürlük düşmanlığını sergilerken, o gün 1500 imza toplandığını yazamadı.

İmza kampanyası Atina sokaklarında da yankılandı

"Politik tutuklulara özgürlük" belgisi altında başlatılan kampanya devam ediyor. Birlik Yolu, IGD, Özgürlük Yolu örgütlerinden oluşan gruplar; Türkiye ve Türkiye Kürdistanlı demokratlar Birliği ayrı ayrı ancak içiçe bu çalışmaya katılmaktadırlar.

Türkiye ve Türkiye Kürdistanlı Demokratlar Birliği kampanya süresince faşist cuntaya gönderilmek üzere 10 bin adet kart, 3 bin adet afiş bastırdı, konularını ağırlıklı olarak politik tutuklulara özgürlük kampanyasının, cezaevlerindeki direnişlerin oluşturduğu bir gazete çıkardı, imza kampanyası başlattı. 1 Mayıs öncesinde ve yüzbinlerce insanın katıldığı bayram gününde gazetelerin tümü, 1000 adet kart satıldı. Yüzlerce imza toplandı. Atina ve Lavrion sokaklarına 1500 adet afiş yapıştırıldı. Binlerce bildiri dağıtıldı, dağıtılıyor. 1 Mayıs akşamı Atina'nın değişik bölgelerinde binlerce insanın katıldığı şenliklerde konuşmalar yapıldı. Ayrıca tanınmış sanatçı, milletvekilleri ve bu arada Avrupa Parlamentosu üyesi milletvekilleri ile görüşüldü, onlardan destek istendi.

CÜNEYT BAŞBUĞ Nokta

Bir çay be !

Uzun yıllardır Batı Avrupa ülkelerinde yaşıyor, çalışıyor, olsalar bile gurbetçilerin kolay kolay bırakamadıkları bir alışkanlıkları var. Birçoğu, ister mark olsun, ister frank, gulden, kron, yaşadıkları ülkelerin paralarına çoğunlukla **"lira"** der. Bu paraların ufaklarına da kuruş. Yıllar boyu elde edilen alışkanlığın çok kolay atılamamasından olsa gerek.

Markette, pazarda lira der, mark, frank, gulden kron kasdederler. Yalnızca, geriye dönüşle bağlantılı olarak kıyıda köşede birikmişler hesaplanırken alınacak ev, kurulacak iş düşlenirken lira denir, lira hesabedilir, lira kasdedilir. Bu, yıllarca didişerek arttırdıklarını, varlıklarını memleketteki duruma göre karşılaştırabilmek içindir.

Oysa Evren-Özal ikilisinin, Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası, Washington finans çevreleri uyduluğunda izledikleri ekonomi politikaları sonucu Türkiye'nin değer yargıları da maddi ve manevi değişime uğruyor. Insanlar artık ellerindekini dolarla ölçüyorlar. Ev kiraları, otel ücretleri, yol paraları, hatta günlük tüketim malları dolarla hesaplanıyor. Binbir çeşit laf ebeliği altında anti-ulusal değer yargıları özendirilip topluma şırınga ediliyor.

Gerçekte hayatı yaşanmaz kılan pahalılığın kendisi birçok değeri, insan alışkanlıklarını söküp atıyor toplumdan. Geçenlerde, izinden dönen bir gurbetçi çok net bir biçimde özetlemişti bu gelişmeyi. Köyüne gitmiş, hemen ertesinde de kahveye çıkmış. Her zaman gittiği, tanıdıkları bulduğu, hoş vakitler geçirdiği köyünün kahvesine. **"Çay ısmarlamıyor kimse kimseye yahu"** diyor. **"Çay be çay! kahveci servis yaptıkça bunlar benden, bunlar benden diye öne atılanlar susmuş be!"**

Köy kahvelerinde bağıra çağıra altıkol, altmışaltı oynayanlar, tavlanın pulunu, dominonun taşlarını sertçe vurarak yendiklerinin yüzlerine karşı keyifli keyifli gülenler, ısmarlamadan gelen çaylarını zevkle içenler hiçbir zaman çok varlıklı olmadılar. Ama hiçbir zamanda bir çayın parasını hesaplayacak duruma düşmemişlerdi. 24 Ocak'larla düştüler. Yeşil dolar günlük yaşantımıza girdikçe, insanlar kaç dolar ettikleriyle ölçülmeye başladıkça düştüler.

Bizim gurbetçi arkadaş anlamıyor. **"Anlamam ağabey ben"** diyor. **"Imefeyi mimefeyi bilmem. Çay be çay. Bir çay ısmarlamıyor insanlar birbirlerine."** Türkiye'yi son yıllarda saran darboğazın uzağında olduğundan değişim birden çok tersine gelmiş, çok dokunmuş anlaşılan. Söylenmeyi hiç kesmiyor... **"Ne yapar bir çay, bilemedin 50 kuruş"** deyip duruyor.

Kuruş diyor, öysa kastettiği santim.